

BGéSZC Szily Kálmán Technikum és Kollégium

Szakmai Program

2020.09.01.

Tartalomjegyzék

1	Bevezetés	7
1.1	Az iskola küldetésnyilatkozata	7
1.2	Az iskola jövőképe.....	8
1.3	Az iskola előtörténete	9
1.3.1	Az iskola és jogelődjének névadói.....	9
1.3.2	Az iskola arculata.....	13
1.4	Az iskola hagyományai.....	13
1.4.1	Hagyományok a jutalmazás terén.....	14
1.4.2	Az iskolai közösséget erősítő hagyományok	14
1.5	Az iskola bemutatása	14
1.5.1	Jogi státus, alapadatok.....	14
2	Nevelési program.....	16
2.1	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai, alapelvei, értékei.....	16
2.1.1	Az iskola működésének céljai.....	16
2.1.2	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei.....	18
2.1.3	Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink	20
2.2	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, módszerei	20
2.3	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	24
2.3.1	Az értelmi nevelés.....	24
2.3.2	Az erkölcsi nevelés	26
2.3.3	Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése.....	26
2.3.4	Nemzeti öntudat, hazafiasság, az összetartozásra nevelés.....	26
2.3.5	Állampolgárságra, demokráciára nevelés.....	26
2.3.6	Fenntarthatóságra, környezettudatosságra való nevelés	26
2.3.7	A testi és lelki egészségre nevelés és családi életre nevelés	27
2.3.8	Felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelés.....	27
2.3.9	Médiatudatosságra való nevelés	27
2.3.10	Gazdasági és pénzügyi nevelés.....	27
2.3.11	Pályaorientáció	27
2.4	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	28
2.5	Komplex intézményi mozgásprogram	30
2.6	Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal összefüggő feladatok	30
2.6.1	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők	30
2.6.2	Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók.....	31
2.6.3	Sajátos nevelési igényű tanulók.....	32
2.6.4	A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	32

2.6.5	A sajátos nevelési igényű (hallássérült) tanulókkal kapcsolatos fejlesztési feladatok	34
2.6.6	Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás	34
2.7	A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	37
2.7.1	A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása	37
2.7.2	A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése	37
2.7.3	A tanórán, gyakorlati foglalkozáson megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:	37
2.8	Pályázatok megvalósítása	38
2.8.1	A GINOP-VEKOP-8.6.3-16-2017-00003 „A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése” pályázat megvalósítása	38
2.9	Az osztálynapló és a haladási napló	40
2.10	A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái	40
2.10.1	A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái	40
2.10.2	A szülők és a pedagógusok kapcsolattartása, együttműködésének formái	40
2.11	A tanulmányokhoz kapcsolódó vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei	41
2.11.1	Osztályozó vizsga	42
2.11.2	Különbözeti vizsga	42
2.11.3	Alapvizsga	43
2.11.4	Kis érettségi vizsga	43
2.11.5	Javítóvizsga	43
2.11.6	Pótló vizsga	44
2.12	A felvétel és az átvétel szabályai	44
2.12.1	A felvételi eljárás szabályai a technikumba	44
2.12.2	A felvételi eljárás szabályai szakképző iskolába	45
2.12.3	Az érettségi utáni szakképzésbe való felvétel	46
2.12.4	Átvétel iskolatípusok és szakmacsoportok között	46
2.13	Az iskola tanulói közösségei	47
2.14	A szakmai oktatást – nevelést segítő projektek	47
2.15	A tanulók szervezetei - Diákönkormányzatok	48
2.16	Nemzetköziesítési program	48
3	A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	52
3.1.1	Egészségnevelés területei	52
3.1.2	Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában	52
3.1.3	Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat	53
3.1.4	A program megvalósulásának ellenőrzése, értékelése	57
3.1.5	A járványügyi helyzetben	57
4	Oktatási program	59
4.1	Az iskola oktatási kínálata	59

4.2 Tanulói jogviszony.....	59
4.3 Felnőttképzési jogviszony	59
4.4 Az iskolarendszeren belüli képzés	59
4.4.1 Technikum.....	59
4.4.2 Szakképző iskola.....	60
4.4.3 Érettségi megszerzésére irányuló oktatás	60
4.5 A felnőttképzési oktatás lehetőségei.....	60
4.6 A szakma megszerzésének lehetőségei	61
4.7 A rövidített képzések	61
4.8 Beszámítások, mentességek rendszere a felnőttképzésben	61
4.8.1 A mentességi kérelem alapja lehet	61
4.8.2 A mentesség elbírálásához az alábbiakra lehet szükség:.....	61
4.8.3 A mentesség tartalma	62
4.9 Tanfolyami rendszerű képzés	62
4.10 Szakmai tárgyak oktatása.....	62
4.11 Közismereti tárgyak oktatása.....	62
4.11.1 A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői	62
4.11.2 Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai.....	62
4.11.3 A technikum tantervi struktúra és óraszámok.....	62
4.11.4 A szakképzési kerettanterv	63
4.12 A választható tantárgyak, foglalkozások, és az ezeket oktató pedagógusok kiválasztásának szabályai.....	64
4.13 Csoportbontás, fakultációk, szakkörök, érettségi felkészítők.....	64
4.13.1 Csoportbontás	64
4.13.2 Felzárkóztatás, tehetséggondozás.....	65
4.13.3 Fakultáció, versenyfelkészítés	66
4.14 A nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga66	
4.14.1 Közép- és emelt szintű érettségire felkészítő tantárgy	66
4.14.2 CAD-CAM, CNC alapismeretek fakultáció.....	67
4.15 Az oktatásban alkalmazható taneszközök és módszerek kiválasztásának elvei... 67	
4.15.1 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök 67	
4.16 Az oktatásban kiválasztható módszerek	67
4.16.1 Külső helyszínen tartott foglalkozás	67
4.16.2 Projektoktatás.....	68
4.16.3 Drámapedagógia.....	69
4.16.4 Informatikai eszközök használata tanórákon	69
4.16.5 Kooperatív tanulási módszerek alkalmazása.....	70
4.16.6 Távoktatási platformok használata.....	70

4.17	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	70
4.18	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	77
4.19	A tanulók fizikai állapotának mérése, a mérés módszerei.....	78
4.20	Érettségi vizsgatárgyak.....	78
4.21	Ellenőrzési, mérési értékelési rendszer.....	79
4.22	A tanulmányi munka ellenőrzésének, értékelésének rendszere, ...	80
4.22.1	Az ellenőrzés és értékelés formái.....	80
4.22.2	Az ellenőrzés módszerei	80
4.22.3	A tanulók értékelésének alapelvei, rendszeressége.....	81
4.22.4	Az otthoni felkészüléshez adott feladatok meghatározása.....	82
4.23	A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	82
4.23.1	Alapelvek.....	82
4.23.2	A magatartás értékelése.....	83
4.23.3	A szorgalom értékelése.....	83
4.23.4	A felnőtt tagozat ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere.....	84
4.24	A tanuló magasabb évfolyamára lépés feltételei	84
4.25	Előrehozott érettségi vizsga	85
4.26	Környezeti és egészségnevelési elvek.....	85
4.26.1	Környezetnevelési program.....	85
4.26.2	Egészségnevelési elvek	88
4.27	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	88
4.28	A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek.....	89
4.28.1	Világnézeti – vallási nevelés	89
4.28.2	A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek.....	90
4.29	A közösségi szolgálat	91
4.30	A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök.....	92
4.31	Könyvtár	93
5	Szakmai program	94
5.1	Az iskola szakképzési szerkezete	94
5.1.1	Technikumi oktatás	94
5.1.2	Érettségire épülő képzéseink	94
5.1.3	Szakképzés.....	94
5.1.4	Felnőttoktatás a fent felsorolt szakmákban	94
5.1.5	A szakképzés óratervei.....	94
5.1.6	Tanulók mulasztására vonatkozó szabályok	95
5.1.7	Szakmai gyakorlati tárgy javítóvizsgájának különleges szabályai	95

5.2	Beszámíthatóság a szakképzésben	95
5.2.1	A beszámítás alapja a szakképző iskolában	95
5.2.2	Technikum 2/14, illetve 5/13 évfolyamára a beiratkozás feltételei	96
5.2.3	Másodszakra megszerzésének feltétele.....	96
5.3	Szakmai képzés helyei és formái – duális képzés	96
5.3.1	Duális partnerek	96
5.3.2	Duális képzés.....	96
5.3.3	A duális képzés formái	97
5.3.4	A szakképzési munkaszerződés, együttműködési megállapodás	98
6	A Szakmai Program mellékleteinek és függelékeinek rendje	100
1	sz. melléklet - A pedagógiai program elkészítésének jogszabályi és társadalmi háttere	101
2	sz. melléklet sz. melléklet - A középszintű érettségi vizsgák témakörei.....	102
1.1	Magyar nyelv.....	102
1.2	Irodalom.....	106
1.3	Történelem	107
1.4	Angol nyelv.....	109
1.5	Német nyelv.....	111
1.6	Matematika.....	112
1.7	Biológia	113
1.8	Kémia	115
1.9	Földrajz témakörök.....	116
1.9.1	Első változat	116
1.9.2	Második változat	117
1.10	Informatika.....	119
1.11	Testnevelés.....	120
1.12	Gépészeti alapismeretek.....	121
1.13	Épületgépészet alapjai	122
1.14	Informatikai alapismeretek.....	123
1.15	Nyomdaipari alapismeretek.....	124

1 Bevezetés

A Pedagógiai Program intézményünk „Alaptörvénye”. Ebben fogalmazzuk meg mindazokat az általános elveket, amelyek alakítják életünket. Közérthető nyelven leírjuk benne, hogy kik voltunk, kik vagyunk és hová tartunk.

Meghatározzuk benne, hogy mi a véleményünk a XXI. században az oktatásról, nevelésről, a környezetünkről, közelebbi és távolabbi céljainkról.

1.1 Az iskola küldetésnyilatkozata

Az iskolánk a magyar és az európai gazdasági és oktatási környezet nagy hagyományokkal rendelkező szakképző intézménye. Hivatásunknak tekintjük a tanulók oktatását és nevelését. Célunk, hogy intézményünk a XXI. század kihívásainak megfelelő, jól képzett fiatalokat bocsásson ki, akik a folyamatosan átalakuló hazai és nemzetközi gazdasági és társadalmi környezetben képesek az egész életen át tartó tanulás követelményeinek való megfelelésére.

Célunk, hogy növendékeink felismerjék a bennük rejlő képességeket, azt a megalapozott szakmaválasztás után tovább fejlesszék az általános és a szakmai képzés keretében. Legyenek büszkék szakmájukra, a munka szeretete legyen része egyéni boldogulásuknak.

Célunk, hogy tanulóink ismerjék a nemzeti és az európai értékeket, legyenek képesek elfogadni saját- és más európai népek kultúráját, szokásait.

Célunk a korszerű, nemzetközi szintű szakképzés megvalósítása, a szakmai igényességre, nyitottságra való nevelés, a folyamatos továbbképzés belső igényének kialakítása. A munkaerőpiaci igényeknek megfelelő szakképzési szerkezetet működtetünk, a duális szakképzés megvalósításában együttműködünk a gazdálkodó szervezetekkel.

Célunk, hogy az intézmény legyen része az európai tudást és kultúrát integráló nemzetközi hálózatnak, korszerű ismereteket adjunk át másoknak és sajátítsunk el mások jó példáiból eseti és rendszeres nemzetközi projektek segítségével, akár a határokon túli magyar lakta területeken, akár Európa más régióiban.

További célunk, hogy iskolánk az ismeretek átadásának és az emberi kapcsolatok sokféleségének olyan színtere legyen, melyet a tanítványok és a pedagógusok közösen alakítanak és formálnak a számukra legtöbbször adóvá. Végzett diákjaink meglévő értékeiknek biztos tudatában képesek legyenek saját sorsuk legkedvezőbb alakítására.

El kívánjuk érni, hogy tanulóink ismerjék meg szűkebb és tágabb környezetük értékeit, a társadalmi szokásokat, viselkedési normákat; legyen igényük az egészségmegőrző életvitelre.

1.2 Az iskola jövőképe

A modern iskolának a XXI. század kihívásaira kell felkészítenie a diákjait. Fontosnak tartjuk az alábbi területeken az iskolánk hatékonyabb működését:

- A tanulóink a régió munkaerő-piaci igényeit kielégítő széles szakmai alapozású, gyakorlatcentrikus, a vállalkozói szemlélet alapjain nyugvó oktatás keretében szerezzék meg a társadalom által elvárt, differenciált szakmai végzettségeket, s készüljenek fel a munkaerő-piaci mobilitásra.
- A duális szakképzés megvalósítása érdekében szoros együttműködést alakítunk ki minden érintett belföldi és nemzetközi partnerrel.
- A felnőttek oktatása és képzése iskolánk fontos szegmense.
- Az oktatás folyamatában elérjük, hogy a diákok a munkába állást segítő, problémakezelő ismereteket szerezzenek, szóbeli, írásbeli, informatikai kommunikációs készségük fejlődjön.
- A tanulási nehézségekkel küzdő diákok olvasásértését magasabb szintre emeljük.
- A hátrányos helyzetű diákok számára a felzárkózás lehetőségét nyújtjuk, pozitív motivációval készítetve őket a sikeres teljesítményekre
- Fontosnak tartjuk a diákok humán nevelését, és a nemzeti tudat formálását.
- Az Európai Unió tagjaként segítjük a tanulók idegen nyelvi kompetenciáinak fejlesztését.
- Célunk az, hogy tanulóink az informatikai eszközök biztonságos és készségszintű kezelését elsajátítsák.
- Fontosnak tartjuk a természettudományos megközelítést a tudásalapú társadalom megteremtése érdekében.
- A fenntartható fejlődés érdekében fontosnak tartjuk a környezettudatos életre nevelést.
- A sport az egészséges életre való nevelés, a közösségépítés egyik legjobb eszköze.
- A tanulók ismerjék meg a kisebbségek és más népek kultúráját és tegyék magukévá a toleráns viselkedés szabályrendszerét.
- A diákönkormányzati munka erősítése, a felnőtt életre nevelés, a személyiség fejlesztés, a demokratikus társadalom értékeinek jobb megértése, az önálló cselekvés megtanulása, a tolerancia elsajátítása és sok egyéb képesség megszerzésének érdekében is.
- Erősítjük az iskola szerepét a szülői ház nevelési hiányosságainak kiküszöbölésében. Erre csak jól képzett, magukat rendszeresen továbbképző pedagógusokból álló nevelőtestület képes.
- Az intézmény alkalmazza az új pedagógiai elméleteket és módszereket a sikeresebb oktatás-nevelés érdekében
- Fontos, hogy a tanulók az oktatás során a közismereti tárgyakon és az általános tudnivalókon kívül megszeressék a tanult szakmát, így is biztosítva a választott szakma magas szintű elsajátítását.
- Az iskola dolgozói és tanulói idejük jelentős részét az iskolában töltik. Az itt zajló tevékenységek során a tanárok pozitív, korlátozó módszerekkel és viselkedéssel alakítják ki a pozitív kötődést a tanulóknak, amelyet a visszajáró „öregdiákok” igazolnak.
- A nevelőtestület tagjai azonosulnak a közösen elfogadott pedagógiai programmal, annak céljait magukévá téve dolgoznak az intézmény sikeréért.
- Az iskola hatékonyságának növelése érdekében erősítjük partnerkapcsolatainkat.

1.3 Az iskola előtörténete

- 1952 - 1976 2. Sz. Iparitanuló Intézet
- 1976 - 1983 Bordás András Szakmunkásképző Intézet
- 1983 - 1993 Bordás András Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet
- 1993 - 1998 Szily Kálmán Műszaki Szakközépiskola, Szakmunkásképző, Gimnázium és Diákotthon
- 1998 - 2002 Szily Kálmán Kéttannyelvű Műszaki Középiskola és Informatikai Szakkollégium
- 2002 – 2004 Szily Kálmán Kéttannyelvű Műszaki Középiskola és Kollégium
- 2004 - Szily Kálmán Kéttannyelvű Műszaki Középiskola, Szakiskola és Kollégium
- 2007- Összevonva a Klauzál Gábor Műszeripari Szakközépiskola és Szakiskolával, amely jogutódja a Tótfalusi Kis Miklós (korábban a Ságvári Endre) Nyomdaipari Szakközépiskolának
- 2007 A Szily Térségi Integrált Szakképző Központ megalakulása – Szily TISZK
- 2011 A Gazdasági Tevékenységek végzője a Szily TISZK Gazdasági Szervezete
- 2012 Az iskola neve Szily Kálmán Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium
- 2013 A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) a fenntartó és az üzemeltető
- 2015.06.01 Fenntartó a Nemzetgazdasági Minisztérium, az iskola a Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum tagintézménye lett. A neve változott: Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Szily Kálmán Műszaki Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma .
- 2020.07.01 Az iskola új neve: Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Szily Kálmán Technikum és Kollégium

1.3.1 Az iskola és jogelődjeinek névadói

Szily Kálmán (1838-1924)

Szily Ádám földbirtokos és Jeszenszky Sarolta fiaként 1838. június 29-én született a Pest megyei Izsákon.

Az elemi iskolát és hat gimnáziumi osztályt otthon végezte el.

Valószínűleg már családi körben értesült a reformkor eszmeáramlatairól. Az 1848/49-es események hatására nagy kedvvel járt a pesti piarista gimnáziumba és 1856-ban kijelentette apjának, hogy a mérnöki pályát választja.

Felvételt nyert a József Ipartanodába, majd 1857-ben a bécsi politechnikumon folytatta tanulmányait 1860-ig.

A politechnikummá alakított József Ipartanodában Stoczek József igazgató-tanár segédje lett. 1862. június 22-én igazgatósegéd és ideiglenes tanár, 1869. december 22-én pedig a kísérleti fizika természettan nyilvános rendes tanára lett. 1863-ban kétéves ösztöndíjat nyert, melynek során járt Zürichben, Berlinben és Heidelbergben, ahol nemcsak tanult, hanem figyelemmel kísérte a külföldön tanuló magyar ifjakat, hogy az újonnan létrehozott tanszékeket velük töltsék meg.

1870. szeptember 7-én áthelyezték a matematikai-fizikai és az analitikai mechanika tanszék élére. Az 1871-72-es tanévben a politechnikumot Műegyetem névvel ruházták fel. 1873-tól Szily

rektorként befolyással bírt az egyetem sorsára. Az Ő érdeme, hogy a magyar ifjak figyelme a mérnöki pálya felé fordult, s a külföldi képzés helyett a magyarországi műegyetemet helyezték előtérbe.

Az 1867-ben megalakult Magyar Mérnök-egylet (mely 1871-ben Magyar Mérnök- és Építész egyletté bővült) első titkárának őt választotta, s egyben az Egylet közlönyének szerkesztői feladatát is ellátta.

Szily elsősorban a technikai műnyelv és a technikai irodalom fejlesztését érezte szükségesnek, de mikor 1868 elején megválasztották az 1841-ben alakult Természettudományi Társulat első titkárának, figyelme a természettudományi nyelv fejlesztése felé fordult. Ezért járult hozzá 1876-ban a Műegyetemi Lapok kiadásához, ami azonban érdeklődés hiányában 1879-ben megszűnt. Szily szerkesztésében 1869. január 1-jén indult útnak a Természettudományi Közlöny, mely feladatának tekintette a természettudományok népszerűsítését.

31 évet töltött a Természettudományi Társaság ügyinek intézésével 1900-ig. Több mint 250 közleménye jelent meg a természettudományok különböző ágaiból.

Szily tudományos téren szerzett érdemeit azzal jutalmazta az Akadémia, hogy 1865. december 10-én levelező tagjává választotta. 1873. május 21-én rendes, 1883. május 17-én igazgatósági és 1920. november 6-án tiszteletbeli taggá vált. 1889. október 4-től a főtitkári tisztséget is betöltötte. Eközben új munkaterületen gondolkodott. S így az MTA 1889. november 29-i ülése elfogadta javaslatát: az Akadémia Értesítő kiadását, amely 1890-től kezdődően folyamatosan megjelent.

Szily a főtitkári tisztségétől 1905-ben vált meg, ugyanazon év március 27-én őt jelölték a főkönyvtárnoki állásra, s április 6-án ki is nevezték. Javasolta, hogy a három nagy könyvtár (Magyar Nemzeti Múzeum, Budapesti Tudomány-egyetem, MTA könyvtára) egyesüléséig mindegyik könyvtárnak előre meghatározott tartalmú műveket kellene gyűjtenie.

1905-ben szerkesztőként megalapította a Magyar Nyelv című folyóiratot. Az Akadémia Szily nyelvészeti munkásságát 1914. május 6-án az Akadémia Nagyjutalma odaítélésével jutalmazta: A magyar nyelvújítás szótára II. kötetéért.

1894-ben a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsészeti kara a tiszteletbeli bölcsészdoktori, 1917-ben a Magyar Királyi József Műegyetem a tiszteletbeli műszaki doktori oklevéllel jutalmazta.

I. Ferenc József érdemeinek elismerésül 1870-ben a királyi tanácsosi címmel, 1880-ban a Vaskoronarend III. o. lovagkeresztjével, 1896-ban miniszteri tanácsosi címmel, 1915-ben főrendházi tagsággal tüntette ki.

1924. július 24-én hunyt el.

(Illosvay Lajos emlékbeszéde alapján)

Tótfalusi Kis Miklós (1650-1702)

A 17. század legérdekesebb egyéniségeinek egyike, a legnagyobb magyar nyomdász, 1650-ben született és 1702-ben hunyt el. Nevét Tótfalusi, Misztótfalusi vagy M. Tótfalusi alakban használta. Szegény sorból az alsóbb néprétegek tagjaként látta meg a napvilágot, és papi pályára készült. Coccejánus szellemű nagyenyedi tanulmányok és fogarasi iskolamesterség után 1680-ban, hogy a hagyományoknak megfelelően teológiát tanuljon külföldön és hogy elsajátítsa a nyomdász mesterséget Hollandiában. Szükség volt a Károlyi bibliát újra kiadni, ezért előjárója és barátja Pápai Páriz Ferenc biztatta erre, hogy később a nyomtatás során ő ellenőrizze a munka menetét.

Beiratkozván az egyetemre rájött, hogy a nyomdász mesterség egész embert kíván. Abbahagyta teológiai tanulmányait és Amszterdamban telepedett le a holland nyomdaipar központjában. Blaeu világhírű műhelyében kiváló betűmetszővé vált. Európa minden sarkából kapott munkákat, a pápai udvar, a firenzei nagyherceg, angol, svédi megrendelők vették igénybe szolgálatait. Metszett héber, görög és örmény betűket, sőt ő készítette el az első grúz nyomtatott ábécét is. Munkájával nagy vagyont szerzett, amit a biblia kinyomtatására fordította, miután hiába várta az otthonról ígért pénzeket.

1689-ben tért haza nagy reményekkel, a művelődés szolgálatába állított virágzó nyomda alapításának tervével. Önálló üzem létesítése helyett azonban, sok rábeszélésre és bízva az ígéreteken, elvállalta az egyház kolozsvári nyomdájának vezetését. Korszerűen felszerelt műhelye sok idő után, csak 1693-ban kezdett el működni. Ettől kezdve Tótfalusi rengeteg kiadványt jelentetett meg, mindössze tíz év alatt, gondos szerkesztésben és a legmagasabb tipográfiai ízléssel. Sajnos ezért nem elismerést kapott, hanem alattomos áskálódás, a papok irigykedése, rágalmozása és a folytonos anyagi gond lett a sorsa. A támadások ellen először latin nyelven jelentette meg az Apológiájával (1697) című kiadványát, majd röviddel ezután magyar nyelven írta meg a Mentségét (1698). A sértett egyházi és világi előljárók azonban összefogtak ellene, a nagyenyedi református zsinat elé idézték, s ott nyilvános bocsánatkérésre kényszerítették. Ekkor már súlyos betegen elvállalta a visszavonó irat (Retractatio, 1698) kinyomtatását is. Utolsó éveiben tanítványai nevelésével foglalkozott, biztosítva az erdélyi nyomdászat utánpótlását. Bethlen Miklós támogatta, azonban betegsége, gondoljai, szenvedései miatt korán elhunyt.

Munkásságának kiindulópontja a bibliakiadás volt. A biblia népszerűsége a korban rendkívül megnőtt, a puritánusok a biblia fokozott és mennél szélesebb körben való olvasására ösztönöztek, így egyre nagyobb szükség volt újabb és újabb bibliakiadásokra. 1645-ben az amszterdami Jansonius nyomdával adták ki a reformátusok Károlyi fordítását, mert a magyar nyomdászat nem volt képes megfelelően elkészíteni azt, de az idegen szedők sok hibát ejtettek. Szenci Kertész Ábrahám új, javított kiadásának (Várad–Kolozsvár 1660–1661) munkálatait Nagyvárad elfoglalása késleltette, nagyalakú formája pedig nehézkessé tette használatát, s ezért nem vált népszerűvé.

Az 1680-as években ezért időszerűvé vált a magyar biblia új kiadása, így Tótfalusi vállalkozott rá. Előteremtette és biztosította a kiadás anyagi forrását, korszerű betűtípusokkal és könnyen kezelhető 12-rét alakban adta ki a kötetet. A Károlyi-fordítás szövegét is gondosan felülvizsgálta, mert meggyőződött róla, hogy Károlyi szövegében sok a fordítási hiba, elírás, félreértés s következtlen, zűrzavaros a helyesírása.

Két utrechti magyar teológiai hallgatóval, Csécsi Jánossal és Kaposi Juhász Sámuellel kijavíttatta ki az egész szöveget, érvényesítve Coccejusnak az erdélyi egyházi vezetők által kárhoztatott értelmezéseit is, s velük együtt szigorúan logikus helyesírási elveket dolgozott ki. Ezek után jelent meg a teljes, új biblia (Amsterdam 1685) 3500, majd egy évvel később az újszövetség és a zsoltárok külön kiadása 4200–4200 példányban.

A bibliakiadás Tótfalusi művelődési programjának első jelentős lépése volt. A műveltség terjesztése érdekében igyekezett több és olcsóbb bibliát adni a nép kezébe, mert a bibliát ekkor még a tudás tárházának is tekintették. A művelődés a biblia olvasásával kezdődött.

Tótfalusi művelődési programjának alapja a nagyszámú, olcsó, hasznos tartalmú, nyelvileg és tipográfiaileg kifogástalan könyv széles körű elterjesztése. Számos könyvet, elsősorban az

egyszerűbb emberek igényét kielégítő kiadványokat, saját pénzen adott ki, sőt egyes kiadványokat ingyen szét is osztogatott. Nála jelentek meg Pápai Páriz Ferenc és Felvinczi György művei, Comenius tankönyveinek új kiadásai; praktikus tanácsokkal és hasznos tudnivalókkal kiegészített naptárak; Balassi és Rimay istenes énekeinek, Nyéki Vörös Mátyás verseinek új kiadásai; Haller János Hármaskönyve stb.

Kiadványai elé gyakran saját maga írt előszót s ezek az írásai népművelő programjának fontos dokumentumai. A naptárakba alkalmi verseket is írt; az 1697. évi nagy kolozsvári tűzvész alkalmából pedig Siralmas panasz című versében adott hangot a kolozsvári polgárság elkeseredésének, nem hallgatva el a közállapotokról való elmarasztaló ítéletét sem. A 17. századi magyar nyomdák között Tótfalusi műhelye egyedül álló a világi jellegű kiadványok nagy számával. Jól látszik, hogy a puritánusok egyházi keretei között mozgó reformtörekvéseken túljutott, és az anyanyelvű műveltség terjesztésének fontosságát világi szempontokból kiindulva ítélte meg.

Kiadványainak minősége a legszebb külföldiekével versenyezhetett. Gondosan ügyelt rá, hogy a tőle kikerülő munkák helyesírási és tartalmi szempontból kifogástalanok legyenek. Gondosan felülvizsgálta a régi könyvek szövegét, mielőtt azokat újból publikálta volna. Az eléje került új kéziratokban kijavította a téves adatokat, a nyelvi és stílushibákat. Ezzel magára haragította a református klérus egyes hiú, öntelt tagjait, a tudományukra büszke kolozsvári professzorokat, leginkább a haladó karteziánus nézetek hirdetőit (pl. Szathmárnémeti Sámuel).

Tótfalusinak a magyar helyesírás egységesítésére és egyszerűsítésére törekedett, hiszen tudta, hogy a változó, nem következetes helyesírás az olvasást éppen tanuló rétegeknek nehézséget okoz. A megtámadott helyesírási elveit az Apológiájában rendszerezni és megokolni kényszerült. Ez a vitairat a magyar helyesírás történetének egyik fontos állomása. Tótfalusi újításai meggyökeresedtek s érvényben maradtak azóta is.

Tótfalusi íróként a Mentségével vált fontossá. A latin nyelvű Apologia Bibliorumban (A biblia védelmezése) még eléggé kíméletesen bánt ellenfeleivel, csak a bibliája szövegében végrehajtott változtatásokat és helyesírását védelmezte. Amikor könyvére dühös kirohanásokat kapott válaszul konkrét tényekkel bizonyította igazát és nevének nevezte ellenfeleit. Igazolni akarva önmagát, és védeni becsületét. Az elszenvedett sérelmek és a heves indulat, a szenvedély irányította figyelmét egyik kérdésről a másikra. A Mentség a szerző feldúlt lelkiállapota miatt szerkezetileg rendszertelen, irodalmi szempontból röpirat, amelyben az emlékirat, önéletrajz írás elemei logikai rend nélkül keverednek. Az ellentmondásos szövegek ellenére egységet érzünk, mert minden sorából süt ugyanaz a szenvedély, a nemes célért küzdő szenvedélye. Könyvében a feudális elmaradottság vádiratát írta meg, tovább folytatva azt az élesen bíráló hangot, amelyet már a reformáció írói és Apácai Csere János is megütöttek.

Tótfalusi azonban nem prédikátorként, nem tudós professzorként, hanem polgári mesteremberként szól. Lesújtó képet fest a hazai ipar elmaradottságáról és bebizonyítja, hogy mennyit tett saját szakmájában a mesterség előrehaladásáért. A művelt és fejlettebb nyugati körülményekhez szokott iparosembert jobban nyomasztotta a hazai elmaradottság nyomasztó terhe, mint papi vagy tanári hivatal viselő kortársait, akik éppen ezért sohasem tudták megérteni a közönnyel, konzervativizmussal küzdő nyomdász drámáját.

Sajnos az egyházi köteléken kívül még nem talált működési lehetőséget, és egyes barátokon kívül nem állt mögötte szélesebb réteg, amelyre művelődési programjának megvalósítása közben

támaszkodhatott volna. Ez sok feszültséget, összeütközést támadást provokált ki, amelyek leírásával a Mentség a kor egyik legizgalmasabb emberi és társadalmi dokumentumává lett.

Nem volt hiábavaló küzdelme, mert ha kevesek körében is, eleven erőként élt tovább. Barátja és segítőtársa, Pápai Páriz Ferenc, Életnek könyve című verses művében emléket állított neki, amit Bod Péter bőséges jegyzetek és kommentárok kíséretében újra kiadta Erdélyi Féniks (1767) címen.

1.3.2 Az iskola arculata

Az iskola mai arculata több mint 50 év alatt a társadalom változásának, a fejlődés követelményeinek megfelelően alakult ki.

Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Szily Kálmán Technikum és Kollégium többcélú intézmény. Falain belül tanulók, tanulnak különböző szakterületeken és szereznek érettségi bizonyítványt, illetve szakmai képesítést.

Ezek a területek:

- gépészet-épületgépészet,
- informatika,
- távközlés
- mechatronika,
- nyomdaipar.

A sikeres képzés lényeges eleme, hogy az egyes szakmacsoportokhoz tartozó szakmák csúcstechnológiai eszközein gyakorolnak a tanulók, valamint a szakmai szervezetekkel, kamarákkal, duális partnerekkel szoros együttműködésben valósul meg a képzés.

Az iskola iránti érdeklődés hullámmzó, de erős. Az iskolához kötődést bizonyítja, hogy több alkalommal a szülők után a gyermekeik is itt tanulnak, testvérek, rokonok, iskolatársak jelentkeznek felvételre. A tanulók létszáma 600-1200 fő, maximálisan 1500 diák lehet.

A jól képzett nevelőtestület mindig kész volt a megújulásra, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeinek bevezetésére, alkalmazására az oktatásban és nevelésben. Küldetésünknek tartjuk, hogy az oktatást végző pedagógusokat és szakoktatókat tovább képezzük, így olyan tudás birtokába juthatnak, amely a kor technikai színvonalát követi és így képessé válnak arra, hogy ezeket az ismereteket a tanulóknak átadják. Az iskola kezdeti gépész jellegét ma is őrzi. Fejlettebb technikát, szélesebb palettát kínál a modern kor szakterületeinek bevonásával.

1.4 Az iskola hagyományai

Az elmúlt évtizedek alatt kialakult az iskolai életet színessé tevő, teljessé varázsló, továbbra is megőrzendő események sora:

- nemzeti ünnepeink méltó megünneplése sajátos-kirajzások formában;
- iskolai évfordulók megünneplése;
- tanévnyitó, tanévzáró, ballagási rendezvények diákjaink közreműködésével;
- gólyatábor;
- gólyaavató a tanév elején;
- szalagtűző bál a búcsúzó osztályok kulturális műsoraival;
- beiskolázási hagyományok:
  - nyílt napok,

- hét végi interaktív családi nyílt nap, amelynek során a jövődóbeli diákok megismerhetik,
- pályaorientációs napok, amelyeken az iskola diákjait megismertetjük más telephelyen, a gyakorlati oktatási helyszíneken végzett tevékenységgel;
- külső szakmai partnereknél végzett szakmai kirándulás;
- Szily-napok szakmai, kulturális, sportrendezvények, bemutatók, versenyek, vetélkedők formájában, a nemzetközi projektek (Comenius, Leonardo, Erasmus+, Határtalanul) disszeminációjának, témanapjának időpontjai
- Tótfalusi nap keretében szakmai rendezvények, versenyek, vetélkedők és Mikulás ünnepség;
- Szily kupa hazai és külföldi partneriskolák részvételével;
- országjárás, osztálykirándulások;
- a diákönkormányzat klubdelutánjai teaházzal, társasjátékokkal, zenével.
- projekthét

1.4.1 Hagyományok a jutalmazás terén

- Szily jelvény adományozható a tanulmányaik során kiemelkedő eredményt elért tanulók számára, a közösségi életben, diákmozgalomban tevékenykedő gyerekeknek;
- az iskola követelményeit magas szinten teljesítő tanulók év végén könyv- vagy egyéb jutalomban részesülnek;
- Szily plakett adományozása a kiemelkedő munkát végző pedagógusok számára.

1.4.2 Az iskolai közösséget erősítő hagyományok

- iskolai formaruha, melynek viselése az ünnepi rendezvényeken kötelező:
  - leányoknak fehér blúz és sötét szoknya;
  - fiúknak fehér ing, sötét nadrág;
- iskolajelvényes Szily címeres póló;
- Szily-címeres iskolazászló az osztályok emlékszalagjával;
- iskola-fa, emlékszeggel, melyet a búcsúzó diákok készítenek el;
- az iskola elvárásait minden évben a szülői szervezettel és a diákönkormányzattal egyeztetve az új belépők tudomására hozzuk.
- osztályközösséget megalapozó kirándulás, színház-, vagy múzeumlátogatás, illetve más közös programok, amelyek meghatározói lehetnek a közösségnek.

1.5 Az iskola bemutatása

1.5.1 Jogi státus, alapadatok

Az intézmény neve

Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Szily Kálmán Technikum és Kollégiuma

Az intézmény rövidített neve

Budapesti Gépészeti SZC Szily Kálmán Szily Kálmán Technikum és Kollégiuma

Az intézmény helyének adatai

- 1138 Budapest, Váci út 179-183.

A tagintézmény székhelye: 1097 Budapest, Timót u. 3.

- Telefon: 280-6859, 5054300
- Telefax: 280-6859
- E-mail: titkar@szily.hu

A tagintézmény telephelye: 1084 Budapest, Tolnai L. u.4-10.

- Telefon: 314-1654
- Telefax: 314-3024

Az intézmény fenntartója

Innovációs és Technológiai Minisztérium

Az intézmény típusa

- tagintézmény
  - szakközépiskola
  - technikum
  - kollégium / diákotthon
  - felnőttoktatás
    - § nappali tagozatos, esti tagozatok technikum, szakképző
  - felnőtt képzés
  - tanfolyami képzés
  - távoktatás

Az intézmény tevékenységi köre

Az érvényes alapító okiratba foglalt tevékenységek és feladatok

2 Nevelési program

2.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai, alapelvei, értékei

2.1.1 Az iskola működésének céljai

A fő cél: az iskolába beiratkozott tanulók nevelése - oktatása a XXI. század kihívásainak megfelelően.

A fő cél eléréséhez több rész-cél, elérendő vagy minél inkább elérhető rész célt deklarálunk. Nevelésünk eredményeként a tanulóink

- feleljenek meg a XXI. századi környezeti, társadalmi kihívásainak,
- illeszkedjenek be a társadalomba,
- sikeresen alkalmazkodjanak a munkaerőpiac kihívásaihoz, az élethossziglani tanulás (lifelong learning) megalapozásával, a szakmai mobilitásra való felkészüléssel,
- legyenek meg a kulcskompetenciáik, az alábbi területeken:
  - anyanyelvi kommunikáció;
  - szövegértési kompetencia;
  - kommunikációképes idegen nyelvi kommunikáció;
  - matematikai kompetencia;
  - természettudományos kompetencia;
  - digitális kompetencia;
  - hatékony, önálló tanulás;
  - szociális és állampolgári kompetencia;
  - kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia;
  - esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség.

A végzett tanulóink

- legyenek képesek a másokkal való együttműködésre, mind a tanulásban, mind a munkában, mind általában az életben;
- tevékenységük során tiszteljék az alkotmányosságot, a törvényességet, az állampolgári jogok normáit;
- érdeklődjenek a társadalmi jelenségek és problémák iránt;
- legyen igényük a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre;
- a demokrácia és az önkormányzatiság elvét és gyakorlatát értsék és gyakorolják;
- legyen nemzeti tudatuk, amelyet elsősorban a tanulók humán nevelésén keresztül érünk el;
- a nemzetközi együttműködés elfogadása és gyakorlása, továbbá az „európai” gondolat legyen meghatározó életükben és tevékenységükben;
- javítsuk a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségét;
- legyenek toleránsak a mássággal kapcsolatban, ideértve az etnikai, kulturális, vallási, politikai, nemi identitást is;
- előítélet mentesen közelítsenek másokhoz;
- a konfliktusaikat erőszakmentesen oldják meg;
- legyenek önálló gondolkodók és munkavégzők, kreatívan álljanak a kihívásokhoz;

- a fenntartható fejlődés érdekében a környezettudatos magatartásformáknak megfelelően éljenek;
- ismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, legyenek tisztában az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéne fontosságával;
- rendelkezzenek megalapozott, érvényes és személyes értékrenddel;
- legyenek képesek az önálló eligazodásra, rendelkezzenek jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretekkel;
- sajátítsák el a kulturált magatartás és kommunikáció közösségi szabályait, az udvariasság, a figyelmesség, a mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartását;
- legyenek képesek a konfliktusok kezelésére, legyen készségük a megegyezésre.

A tanulókat készítsük fel a

- az új technológiákra és módszerekre, valamint azok használatára;
- az információs társadalom követelményeire;
- a változó világhoz való alkalmazkodásra;
- a kultúra – itthoni és idegen kultúrák – befogadására;
- a környezettudatos életre;
- a természettudományos követelményeknek való megfelelésre;

A tanulók az nevelés-oktatás során

- a tanult szakmájukat szeressék meg;
- alakuljon ki pozitív kötődés a tanáraikkal;
- fejlesszék önismeretüket, alakuljon ki autonóm személyiségük, legyen reális önképük és viseljék el a siker és a kudarc nehézségeit is;
- szerezzenek a munkába állást segítő, problémakezelő ismereteket, szóbeli, írásbeli, informatikai kommunikációs készségük fejlődjön, segítve a további ismeretszerzést, a társadalmi kapcsolatok alakítását,
- vegyenek részt sporteseményeken, mint az egészséges életre való nevelés, és a közösségépítés egyik legjobb eszközében;
- szoktassuk hozzá a fegyelem és az önfegyelem gyakorlásához;
- legyenek áldozatvállalók, közösségi résztvevők;

Az iskola működésének egyéb céljai:

- A régió- és azon belül a fenntartó igényihez illeszkedően megfelelő számú tanuló biztosítása, a szakképző iskolában, a technikumban, a felnőtt- és az érettségi utáni oktatási formákban is;
- A régió igényeihez igazodó szakmai ismeretek kialakítása, a hasznosítható tudás megszerzésének elősegítése, és a munkába állás feltételeinek biztosítása;
- A beiskolázott tanulók „hozott tudása”, az oktatói attitűd és a felkészítési folyamat eredményeképpen jobb végzettségű, sikeresebb tanulókat bocsássunk ki;
- Az iskolának célja a szülői ház nevelési hiányosságainak kiküszöbölése, a hátrányok csökkentése;
- Az újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése;
- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltség kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvés-formákban.

- A tehetség kibontakozásának a segítése, differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén. Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.

2.1.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

A hagyományok és korunk modern elvárásai fogalmazódnak meg a nevelőtestület állásfoglalásában:

- Személyiségközpontú fejlesztés: A tanulók megismerésén alapuló pedagógiai fejlesztés, amely igazodik a tanulók egyéni fejlődési üteméhez. Fontos alapelv a gyengébbek felzárkóztatása és a tehetségesek képességeinek kibontakoztatása. Az ismeretközlés mellett fontosnak tartjuk a kompetenciák fejlesztését. A teljes személyiség fejlesztése magába foglalja az ismeretek elmélyítését, az érzelmi nevelést, a testi fejlesztést, a művészeti nevelést és a társas kapcsolatokra épülő személyiségfejlesztést.
- Tanulóközpontúság: Az iskola fontos feladatának tekinti a személyiségfejlesztést, tiszteletben tartja a diákok jogait, segíti a diákokat kötelességeik végrehajtásában, igyekszik bevinni őket az iskola életébe, számíthat véleményükre, ötleteikre, aktivitásukra, és mind az elméleti, mind a gyakorlati munkában magas szintű teljesítményt vár el a diákjaitól.
- Egyéni tanulási utak biztosítása: A tanulók megismerésén és egyéni fejlesztésén alapuló pedagógia célja, hogy minden tanuló találja meg a helyét az iskola oktatási rendszerében. Rugalmas oktatás-szervezési eljárásokkal támogatjuk a tanulók egyéni fejlődési ütemének érvényesülését.
- Értékközvetítés: A nevelő-oktató munka segítsen eligazodni a tanulók számára; tudjanak értékítéleteket megfogalmazni, megtalálni az értékest, a követendő példát a sok őket érő hatás útvesztőjében.
- Korszerű tevékenységközpontú módszertan és tanulásszervezés alkalmazása: A módszertan és a tanulásszervezés eszköz, amely a tanulói csoport képességeihez és igényeihez igazodva támogatja a tanulási-tanítási folyamatot. Az IKT és a tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az oktatásban a mai korszerű oktatás alapkövetelménye.
- Nyitottság: Az iskola kapcsolatrendszerén keresztül figyeli a társadalmi környezetét. Kapcsolatot tart a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac elvárásai szerint alakítja a képzés szerkezetét. Az oktatás tartalmi elemeit a tantervi kereteken belül a gazdasági környezet elvárásai szerint alakítja ki.
- Tolerancia: Az oktatás nevelés területén fontosnak tartjuk az idegen kultúrák, a kisebbségek kulturális hagyományainak megismertetését, hiszen az Európai Unió tagjaként szükséges a sikeres jövőért.
- Motiváció és pozitív korlátozó pedagógiai attitűd: Az iskola pedagógusai a tanítási nevelési folyamatok során pozitív motivációt és meleg, korlátozó módszereket alkalmaznak.
- Együttműködés a családdal az oktató-nevelő munkában: A nevelés sikerének érdekében maximálisan együttműködünk a szülőkkel, a kölcsönös bizalom és támogatás elvei alapján.
- Esélyegyenlőség biztosítása: Pedagógiai szeretettel és nyitottsággal közelítünk minden tanulóhoz, hisszük, hogy a munkánkkal értéket teremtünk, és minden tanulóval szemben feladatunk az értékek ápolása és fejlesztése. A sajátos nevelési igényű tanulók számára biztosítjuk a személyre szóló fejlesztést, a támogató, segítő pedagógiai környezetet.
- Nemzetköziesítési stratégia: Iskolánk tanulói számára lehetőséget teremtünk nemzetközi programokban való részvételre. A programok segítik idegen nyelvi kompetenciáik

fejlődésér, a nyitottságuk kialakulását, a szakmájukat jobban értő és sikeresebben művelő tanulókat bocsátunk ki.

2.1.3 Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

- a tanulás, a tudás,
- a gyakorlatban alkalmazott tudás, kompetencia,
- az egészséges életmód,
- a sport, a mozgás a személyiség életében,
- humanista, demokratikus gondolkodás, közösségi magatartás,
- munkafegyelem, megbízhatóság, felelősségérzet,
- kreativitás, az alkotó önkifejezés,
- egészséges nemzettudat, hazaszeretet, lokálpatriotizmus,
- az újra való nyitottság,
- pozitív, motiváló hozzáállás,
- az együttműködés,
- tolerancia.

2.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, módszerei

- Az iskola nevelési-oktatói feladata az általános műveltség megalapozása, az érettségi vizsgára és a felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére, továbbá a szakmai vizsgára való felkészítés. Célunk, hogy tanulóink olyan szakmai kompetenciákat szerezzenek, amelyek birtokában képesek a további ismeretszerzésre, a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazására.
- Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel kialakítani a tanulóknak az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.
- A társadalomba való beilleszkedés támogatása azzal, hogy felkészítjük tanulóinkat a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására
- Feladatunk, hogy előmozdítsuk a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A nevelési-oktatói folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, tovább építésére, integrálására.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony nevelő-oktató munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- A gyakorlati oktatás kapcsolódjon az elméleti képzéshez, a cél a gyakorlati alkalmazhatóság, a munkaerő-piaci környezet elvárásainak megfelelő, hasznosítható tudás biztosítása.
- Kiemelt feladatainkhoz kapcsolódó feladatok, eszközök és eljárások:

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> • Az alapkészségek és a kulcskompetenciák fejlesztése. • Egyéni tanulási utakat biztosítunk a tanulók számára. 	<ul style="list-style-type: none"> • Felzárkóztató programok, korrepetálások szervezése. • Differenciálás a tanítási órákon. • Változatos tanítási módszerek alkalmazása • Fejlesztő pedagógus használata • Kooperatív módszerek használata • Projekt alapú oktatás
<ul style="list-style-type: none"> • Felkészítés az érettségi és szakmai vizsgákra. • A tanulók továbbtanulásának támogatása, segítése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vizsgafelkészítők tartása. • „Kisérettségi” tartása • Próbavizsgákon vizsgatapasztalat megszerzése. • Továbbtanulási tájékoztatók a szülőknek és a diákoknak. • Továbbtanulási operatív segítség a jelentkezés teljes időszakában. • Szabályozott folyamat a továbbtanulás intézményi támogatására.
<ul style="list-style-type: none"> • Átjárhatóság biztosítása a technikum és a szakképző iskola között. • Az ágazati szakmai alapozás során segítjük a tanulók megalapozott szakirány-választását. 	<ul style="list-style-type: none"> • Támogató rendszer a tanulási utak biztosítására. • Pályairányítási, munkavállalási ismeretek beépítése az oktatási folyamatba. • Külső partnercégek szakmai előadásai, illetve „üzemlátogatás” külső partnercégeknél
<ul style="list-style-type: none"> • Partneri kapcsolatok működtetése a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac igényeinek mérése. • A korszerű ismeretek beépítése az oktatásba. • Gyakorlat-centrikus módszertan alkalmazása a szakképzésben. 	<ul style="list-style-type: none"> • Partneri igény- és elégedettségmérések végzése a munkaerő-piaci szereplők körében. • A munkaerőpiac igényeinek beépítése a helyi tantervekbe, szakmai programokba.
<ul style="list-style-type: none"> • Felnőttképzési tevékenység bővítése. • Felnőttképzési kínálat megjelenítése a szakképzési piacon. 	<ul style="list-style-type: none"> • Felnőttképzési programok fejlesztése, felnőttképzési marketing a munkaerő-piaci partnerek körében.

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> • A munkaerő-piaci kompetenciák fejlesztése. • Társas, személyes és módszertani kompetenciák fejlesztése. • A NAT fejlesztési területének megfelelő önállóságra, felelősségérzetre, kezdeményezőképessegre, felelős munkavállalásra való nevelés. • Kommunikációs készségek kialakítása, folyamatos fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Korszerű, gyakorlat-centrikus, tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az elméleti és gyakorlati képzésben. • A jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretek beépítése a szakmai tárgyakba. • Kommunikatív nyelvoktatási módszerek alkalmazása. • A szóbeli feleletek megfelelő arányának biztosítása a számonkérésben.
<ul style="list-style-type: none"> • A helyi tartalmak beépítése a helyi tantervbe és a szakmai programba. • A munkába állás támogatása, a szükséges kompetenciák fejlesztése, kapcsolatok építése a munkaerő-piaci szereplőkkel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Partneri kapcsolatok működtetése a régió gazdálkodó szervezeteivel, az érdekképviseleti intézményekkel. • A munkába állást segítő-támogató rendszer működtetése: álláskeresési technikák, jogi, munkajogi ismeretek. • Külső partnerek bevonása a munkaüggyel kapcsolatos oktatásokon
<ul style="list-style-type: none"> • A tanulás tanítása minden tantárgy képzési tervébe beépítve. • Az önálló ismeretszerzés kifejlesztése, az önállóság, az önértékelés fejlesztése a szakmai képzésben. 	<ul style="list-style-type: none"> • Önálló tanulás módszertani alkalmazása az oktatásban. • Az önálló tanulási feladatok alkalmazása, önálló projektfeladatok beépítése az oktatásba. • Kooperatív tanulási módszerek alkalmazása
<ul style="list-style-type: none"> • Önálló feladatok, projektek megoldása. • Kreatív, gyakorlati, egyéni és csoportos feladatok megoldása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Iskolai projektnapok szervezése. • A gyakorlati oktatás feladatainak projekteké szervezése. • Részvétel tanórán kívüli projektekben.
<ul style="list-style-type: none"> • A motiváció alkalmazása, az ismeretek gyakorlati alkalmazásának bemutatása. 	<ul style="list-style-type: none"> • A szemléltetés, a gyakorlati alkalmazások az elméleti és gyakorlati képzésben. • alkalmanként külső helyszíneken folyó tanórák • Üzemlátogatások
<ul style="list-style-type: none"> • Önálló tanulás módszereinek alkalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Projektfeladatok, egyéni kutatómunka alkalmazása. • Önálló szakmai portfóliók készítése.

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> • Az egészséges életmódra nevelés, a káros szenvedélyek negatív hatásainak megismertetése. 	<ul style="list-style-type: none"> • A sportolás, a testmozgás igényének felkeltése, sportolási lehetőségek biztosítása a testnevelési órákon és más szabadidős programok keretében. • A területi érzékenyítő programokon való részvétel
<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló személyiségének megismerése. • Egyéni fejlesztési tervek készítése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tehetséggondozó és felzárkóztató programok szervezése. • Önismereti órák tartása, művészeti és kulturális csoportok működtetése, kiállítások rendezése. • Versenyekre való felkészítés és részvétel
<ul style="list-style-type: none"> • A tanórai anyagokban a közösség által teremtett értékek bemutatása, megismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ünnepi megemlékezések. • A természet megismerése, osztálykirándulások, táborok szervezése. • Iskolai projektnapok témáinak kiválasztása.
<ul style="list-style-type: none"> • A közösen elfogadott szabályok betartása. • A tanuló önértékelésének fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Következetes, nyilvános szempontok szerinti értékelés. • Jutalmazás, büntetés szabályok szerinti alkalmazása. • A tanulók önértékelésének alkalmazása az intézményi értékelési rendszerben. • Diák mentorok rendszere.
<ul style="list-style-type: none"> • Az iskolai közösségek pedagógusi támogatása, az osztályfőnöki, gyakorlatvezetői feladatok pontos meghatározása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Osztályfőnöki munka kiemelt támogatása, a tutori szerep működtetése. • Iskolai közösségi rendezvények szervezése.
<ul style="list-style-type: none"> • A módszertani megvalósítás során a társas kapcsolatok fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • A csoportban végzett munka alkalmazása az oktatásban és a gyakorlati képzésben. • A társas érintkezés szabályainak példamutatás útján történő fejlesztése a pedagógusok egymással való viszonyán, a pedagógus és a tanulók, valamint a szülők kapcsolatán keresztül.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanulók kapjanak önálló, kreatív feladatot, minden szakmai tevékenységükben találkozzanak az alkotás örömeivel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Az értékteremtés, az alkotás öröme jelenjen meg a szakmai munkában. • Ismerkedjenek meg a közvetlen és a tágabb környezetük kulturális értékeivel.

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> Az oktatás-nevelés módszertani alkalmazásával sajátítsák el a társakkal való kapcsolattartás szabályait. 	<ul style="list-style-type: none"> Csoportmunka, kooperatív tanulásszervezési eljárások alkalmazása. Vita, mint módszer alkalmazása.
<ul style="list-style-type: none"> A tanulók számára egyértelmű és következetes értékelési rendszer alkalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> Rendszeres értékelés. A fejlesztő értékelés alkalmazása. Önismereti foglalkozások a szakmai és az osztályfőnöki órákon.
<ul style="list-style-type: none"> A csoportos tevékenység szabályrendszerének megismerése, a team-munka szabályainak elsajátítása, a csoportszerepek jelentőségének ismerete. 	<ul style="list-style-type: none"> Csoportos feladatok megoldása. A szakmai képzésben a team-munka követelményeinek szükségessége, gyakorlati eredményessége.
<ul style="list-style-type: none"> A csoportszerepek gyakorlatban történő megismerése. Az önértékelés fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> Egyéni és csoportos feladatok megoldása egyértelmű értékelési követelményekkel.
<ul style="list-style-type: none"> Kritikai szemlélet kialakítása. Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> Konzekvens értékelési kritériumok szerinti értékelési rendszer alkalmazása. A problémamegoldás algoritmusának alkalmazása.

2.3 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.3.1 Az értelmi nevelés

Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére, az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítására, fejlesztésére. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítására, a praktikus gondolkodásra.

A kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv alapján történik

2.3.1.1 Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban és az elektronikus kommunikációban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek során.

2.3.1.2 Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és

írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás) és az elektronikus kommunikációban, a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően.

2.3.1.3 Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

2.3.1.4 Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását tekintjük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

2.3.1.5 Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. A digitális kompetencia fontos területe az online kommunikáció veszélyeinek felismerése és az azt figyelembe vevő tevékenység.

2.3.1.6 Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

2.3.1.7 Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban. Ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

2.3.1.8 Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínáló

lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újtásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

2.3.1.9 Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

2.3.2 Az erkölcsi nevelés

Értékkorlátok, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.

2.3.3 Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Az önismeret és énkép kialakulásának segítése, az értelmi és érzelmi oldal egészséges arányának kifejlesztésére törekvés. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség: a folyamatos önfejlesztés belső igényének kialakítása. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlesztésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Társas kapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátítása (szociális kompetencia), kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

2.3.4 Nemzeti öntudat, hazafiasság, az összetartozásra nevelés

Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára. Az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei, az Európai Unió megismerésére, megbecsülésére nevelő ismeretek elsajátítása, egyéni és közösségi tevékenységek gyakorlása.

2.3.5 Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés, tolerancia képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás, az Európai Unió polgáraivá való szocializálás, a korrupció formáinak elutasítására való nevelés.

2.3.6 Fenntarthatóságra, környezettudatosságra való nevelés

Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrálna, annak elfogadtatása, hogy a természeti erőforrásokat a tanulók tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Válgon tanulóink igényévé a természetnek és szűkebb környezetének megóvása. Ismerjék meg a hosszú távon fenntartható életmód gyakorlati fogásait.

Közvetlen és tágabb környezetünk értékeinek, sokszínűségének megőrzése, gyarapítása, közösségi szolgálatba való bekapcsolódás.

Az energiahasznosítás és felhasználás „zöld” módjainak ismerete.

Az intézmény diákcsoportjai az intézmény egy-egy területét gondozzák, állapotát rendben tartják.

2.3.7 A testi és lelki egészségre nevelés és családi életre nevelés

Testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is. A nevelés feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

Az addikciók elutasítására nevelés (drog, dohányzás, alkohol, stb...)

2.3.8 Felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelés

A munka fontosságának és megbecsülésének tudatosítása. Az iskolában létrehozott szellemi és anyagi javak megbecsülése, a mindennapos, elvégzett tevékenységek gyakoroltatása, csoportmunkában való részvétel képességének és a projektszemléletnek a fejlesztése. A szociális érzékenység és a segítő magatartás fejlesztése.

2.3.9 Médiatudatosságra való nevelés

Biztos esztétikai értékítélet és belső készlet kialakítása. A tanulók ismerjék meg és értsek, milyen összefüggés van a média, a pénz és a társadalom között, tudják értelmezni a látottakat és hallottakat, alakuljon ki kritikai beállítódásuk. Szerezzenek ismereteket az adatbiztonsággal, a jogtudatossággal, és a függőséggel kapcsolatosan.

Az internet használata terén is alakuljon ki bennük a felelősségteljes, tudatos magatartás.

2.3.10 Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanulóknak tudatosodjon saját felelősségük a tisztességes munka, a fogyasztás, az ésszerű gazdálkodás területén, tudjanak mérlegelni és dönteni. Ismerkedjenek meg a vállalkozások során felmerülő kockázatokkal és veszélyekkel, azzal, hogy a pénzt hogyan fektethetik be, és ehhez kitől kérjenek információkat.

2.3.11 Pályaorientáció

Átfogó ismeretek szerzése és betekintés a munka világába, életkoruknak és tudásuknak megfelelő lehetőségeik megismerése több csatornán keresztül és a felsőoktatási intézmények által szervezett nyílt napok segítségével. Az egyéni képességek, pályaalkalmasság felmérésére és elfogadására, jövőbeli felelősségvállalásra felkészítés. A segítséggel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos tevékenységek gyakorlása, magatartásmódok és azok kezelésének fejlesztése.

Kiemelt feladataink:

- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása a lehetőségek szerint.

- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Tanulóink számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- Fel kell készítenünk a tanulókat az önálló ismeretszerzésre, a sikeres felsőoktatási felvételre.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: érettségi előkészítők, szakkörök, kirándulás, iskolaújság stb.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.
- Tehetség gondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- A gyakorlati oktatásban az értékteremtő projektszemlélet követése.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- A tanítási-tanulási folyamatban alkotó jellegű feladatok biztosítása.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világnézet kialakulásának és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező, alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Azoknak a hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá:

A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

A helyi tantervet mellékletként tartalmazó Szakmai Programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást.

2.4 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az egészségügyi törvény előírása szerint „mindenkinek kötelessége - a tőle elvárható módon – segítséget nyújtani, amennyiben sürgős szükség, vagy veszélyeztető állapot fennállását észleli. Az ehhez szükséges tudást és motiváltságot adja az iskola az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátíttatásával.

Szinterei

- tanórákon (testnevelés, szakmai, osztályfőnöki),

- Szily napok egészségügyi bemutatóin, gyakorlatain,
- az iskolaorvos tájékoztatóin,
- versenyeken,
- a munkavédelmi szabályok megismertetésével és betartásával.

Célja

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat működésével, tudják mikor és hogyan kell mentőt hívni,
- olyan képesség kialakítása, amely képessé tesz hatékony és szakszerű segítség adására,
- olyan sürgősségi szemlélet kialakítása, mely lehetővé teszi a gyors döntést és cselekvést éles helyzetben is.

Alkalmazott módszerek, eszközök

- szituációs játékok,
- szerepjátékok,
- előadások, beszélgetések,
- filmek megtekintése.

Minden tanévben az iskolavédőnő aktív részvételével új csoportokat kell szervezni

Kiemelt feladatok

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártassággal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével,
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe,
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 óras, elsősegély-nyújtási továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Komplex természettudományi tantárgy:
  - rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
  - mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
  - égési sérülések, forrázás.
- Testnevelés: magasból esés.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák

2.5 Komplex intézményi mozgásprogram

- A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv melléklete.
- Az intézmény tanulói rendszeresen részt vesznek a település és a különféle szervezetek által meghirdetett sport- és egészségnapokon.
- Az alternatív és szabadidős mozgásrendszerek keretében az alábbi sportágakat a beépítettük az óratervi órakeretbe (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, atlétika, torna, úszás, falmászás, asztalitenisz)
- Az alábbi sportágakból házbajnokságot szervezünk:
  - labdarúgás, kézilabda, asztalitenisz, kosárlabda, atlétika
- Részt veszünk a BGSZC iskolái között szervezett sportversenyeken
- Napközben felszerelést biztosítunk a sportolni kívánó diákok számára.
- Az iskolai sportkörünk az alábbi szakágakkal rendelkezik: labdarúgás, kézilabda, asztalitenisz, kosárlabda, atlétika
- Az évszak sajátosságainak megfelelően mozgásos tevékenységeket végzünk.
- Az iskola által szervezett táboroztatás keretében, tapasztalt túravezető közreműködésével szervezünk kerékpártúrákat és gyalogtúrákat.
- A tanulók fizikai állapotának mérését minden évben elvégezzük. Ezeknek a méréseknek a tapasztalatait felhasználjuk a testnevelési órák fizikai képességfejlesztésének megtervezésénél, a sportköri foglalkozásokon és a tömegsport órákon.

2.6 Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal összefüggő feladatok

2.6.1 A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

A különleges bánásmódot igénylő tanuló

- sajátos nevelésű igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

Felmérések alapján a beiskolázott gyerekek kb. 50%-a él csonka családban. A tanulóknak kb. a fele nem kielégítő anyagi helyzetben és rossz lakásviszonyok között lakik. Nagyon sok tanulónál nevelési hiányosságok fedezhetők fel: érzelmi kapcsolatok hiánya, közömbösség, vagy túlzott kényeztetés, illetve szigor. A gondok többnyire iskolakezdekor jelentkeznek, így a kilencedik évfolyam különleges figyelmet igényel.

A felvett tanulók szüleivel a beiratkozás utáni szülői értekezleten az osztályfőnök megbeszéli a középiskolába lépés nehézségeit, tájékozódik a gyerekek eddigi nehézségeiről.

A tanév során jelentkező beilleszkedési és magatartási zavarok okait az osztályfőnök, az osztályban tanító tanárok, a gyermek és ifjúságvédelmi felelős, a szociális munkát végző dolgozó, az iskolapszichológus, a fejlesztő pedagógus és az iskolaorvos együtt derítik fel.

Az idegrendszeri, fiziológiai, vagy környezeti hatások által okozott nehézségek kiküszöbölésére különböző terápiákat alkalmazunk:

- a tanuló pozitív tulajdonságainak erősítése;
- sikerélményhez juttatása;
- a tanuló mentesítése egyes tantárgyakból az értékelés és minősítés alól;
- szülővel való együttműködés, közös vélemény kialakítása;
- pszichológiai előadásokon való részvétel;
- iskolapszichológus szolgálatának igénybevétele;
- szociális munkát végző pedagógus igénybevétele;
- anyagi nehézségek esetén segélyek, támogatások lehetőségeiről rendszeres tájékoztatás, illetve konkrét segítségnyújtás;
- külső segítőkhez való eljuttatás (nevelési tanácsadó, egészségügyi, vagy alternatív nevelési intézmények);
- fejlesztő pedagógiai foglalkozás biztosítása;

Iskolánk a nevelési tanácsadóval, és a gyermekjóléti szolgálattal az alábbi területeken működik együtt:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások a szakértői vélemények alapján készült intézményvezetői határozatok alapján.
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai.
- Pályaorientáció.
- A szülőkkel való együttműködés.
- A szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.
- A szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

2.6.2 Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a tanuló megfelelő szakemberhez való irányítása, speciális csoportba javaslása. Együttműködünk a gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- a belépő évfolyam év eleji tudásszint mérése valamennyi tantárgyból, különös tekintettel a szövegértésre és a matematikai kompetenciára,
- az iskolapszichológus, a szociális feladatokat végző pedagógus és az ifjúságvédelmi felelős a belépő évfolyam elején profilt készít az osztályokról és felméri a látens problémás diákokat és csoportfoglalkozásokat tart;
- a problematikusnak ítélt tanulók szakértői vizsgálatának kérelme,
- tanulásmódszertani ismeretek alkalmazása a tantárgyi órákon,
- szoros kapcsolat az általános iskolákkal, a nevelési tanácsadóval és a gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolattartása,

- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a felsőfokú továbbtanulás irányítása, segítése,
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködése, egységes nevelési elvek alkalmazása;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósítása,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonása,
- a szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról,
- kedvezmények, mentességek biztosítása a Nemzeti köznevelési törvény alapján,
- iskolapszichológus segítő tevékenysége.

Az osztályfőnök az ifjúságvédelmi felelős közreműködésével külső szakember segítségét is igényelheti (nevelési tanácsadó, gyermekjóléti szolgálat, iskolapszichológus).

Az osztályfőnök a btmn-es tanulókról az ifjúságvédelmi felelős és az iskolapszichológus bevonásával egyéni fejlesztési tervet készít, amelyet az iskolavezetés bevonásával az alábbi segítőhálózat segítségével valósít meg: osztályfőnöki munkaközösség, osztályban tanító pedagógusok, iskola-egészségügyi szolgálat, külső szakértők bevonása: rehabilitációs bizottság, nevelési tanácsadó (15/2013. EMMI-rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről alapján)

2.6.3 Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók alapján folyik.

Azokat az SNI tanulókat oktatjuk együtt a többségi tanulókkal, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez fokozott toleranciát, egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés a tanuló képességeihez mért igazítását, és egyéni foglalkozásokat jelenthet.

A tanulók fejlesztése a jogszabályokban rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások figyelembevételével folyik.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények segítségét.

2.6.4 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Rendszeresen készül a kilencedik évfolyamról felmérés, amely megbízható képet ad a család szerkezetéről, anyagi helyzetéről, lakásviszonyairól. A tanuló személyiségéről, nevelési hiányosságairól, a családban előforduló devianciákról az osztályfőnök készít feljegyzéseket a tanuló viselkedése, társainak róla szóló beszéde, illetve az osztályban tanító tanárok véleménye alapján.

A jobb általános iskolai eredménnyel érkezett tanulókra kevésbé jellemzők a családi környezetből eredő problémák. A családból hozott hibás viselkedési formák a kamaszkori feszültségekkel,

konfliktusokkal együtt még deviánsabbá, másabbá teszik az amúgy is peremhelyzetben lévő diákat.

Helyzetfeltárás

- a tanév eleji osztályfőnöki felmérés és tapasztalat,
- szülői közlés alapján történik.

A segítő tevékenység formái és működési rendjük

- kollégiumi elhelyezés,
- felzárkóztató foglalkozás,
- egyéni foglalkozás,
- iskolai könyvtár és a tanórán kívüli foglalkozások fejlesztése, bővítése.

Mindegyik forma esetén szülői kérelemre vagy iskolai javaslat és szülői beleegyezés alapján történik a felvétel.

A külső kapcsolatrendszer kiépítése, fenntartása

Legfontosabb, rendszeres kapcsolatainkat

- az önkormányzatok szociális és gyermekvédelmi ügyekben illetékes osztályaival,
- a kormányhivatalokkal,
- a gyermekjóléti szolgálatokkal,
- a szociális alapítványokkal, szervezetekkel, humanitárius célú jogi személyekkel alakítjuk ki.

Részt veszünk felmérésekben, azok visszacsatolásában. Az ifjúság szociális-családi helyzetének megismertetésére és a szükséges teendők meghozatalára minden általunk elérhető fórumot felhasználunk. A legnagyobb jelentősége azonban a szülőkkel fenntartott kapcsolatnak van.

Az anyagi háttér biztosító rendszerének felkutatása

- A szülők tájékoztatása az állami és önkormányzati juttatásokról,
- pályázatok (segélyek, ösztöndíjak, egyéb juttatások, üdülések, táborozások, tanulási lehetőségek) keresése,
- tanszerellátás (a szociális segély elvei, eljárásai szerint).

A marginális helyzetbe sodródott fiatalokat a következő intézkedések segítik:

- egyéni „patológián” alapuló megközelítés a diák és az intézmény közötti párbeszéd létrejötte érdekében;
- a diák bevonása az osztályközösség életébe, hogy nőjön az iskola iránti elkötelezettsége;
- különösen a rossz tanulók esetében az iskolai programokban való részvétellel lehetővé tenni az alternatív érvényesülést;
- tanulási kudarcok kiküszöbölésére gyakorlatban gyorsan felhasználható tudás nyújtása;
- tehetséggondozó programok segítségével a lassabban kibontakozók támogatása;
- drog- és bűnmegelőzési foglalkozások az osztályfőnöki órákon;
- pályázatok, ösztöndíjak rendszeres figyelése, ezekről tájékoztatás;
- kapcsolattartás a különböző támogató szervezetekkel;
- egészségnevelési programok megismertetése;

Célul tűztük ki a kimaradók arányának csökkentését. Ennek érdekében a legtehetségesebbek esetén támogatjuk az átlépést a technikum és a szakképző iskola között, a megfelelő különbözeti vizsgák letétele mellett. Támogatjuk a tanulókat a szakmunkásvizsga utáni érettségit adó

osztályokba való belépésre. Támogatjuk legjobbjainkat versenyeken való indulásra. Munkánk eredményeként szakmai versenyekben évek országos elismeréseket is szerzünk.

Az osztályfőnöki tanmenetben pedig fokozott hangsúlyt kap az önismeret, a viselkedéskultúra és az egészséges önbizalom kialakítása.

2.6.5 A sajátos nevelési igényű (hallássérült) tanulókkal kapcsolatos fejlesztési feladatok

Iskolánk képes egyes területeken hallássérült fiatalok képzésére. A hallássérült fiatalok az egészségügyi alkalmassági követelményektől függően tanulhatnak technikai, szakképző osztályokban, valamint a felnőttképzés keretében is.

A képzés szervezésének sajátosságai

- Vizualitással, technikai eszközök (írásvetítő, projektor) alkalmazásával segítjük a tanári magyarázat megértését, a tanulási folyamatot.
- A tanulási nehézségek enyhítése érdekében megvalósítjuk az egyéni képességekhez igazodó tanórai és felzárkóztató foglalkozást.
- Vannak jelnyelvet alapfokon ismerő pedagógusaink.

2.6.6 Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Kiemelten tehetséges tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár, szakoktató és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, és a legszorosabb együttműködést igényli a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel. A gyakorlati oktatásban különleges tehetséget felmutató tanulók fejlesztése a gyakorlati képzésben részt vevő gazdálkodó szervezetekkel való együttműködés keretében folyik.

A tehetséggondozás módszereiben célirányos tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk, ösztönözzük a pedagógusok szakirányú továbbképzéseit (tanulásmódszertan, tehetségdiagnosztika).

A tehetségfejlesztés tevékenységei iskolánkban:

- bemeneti mérések, különös tekintettel a motivációra, tehetség-nyilvántartás,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- emelt óraszámú tantárgyak tanítása,
- tehetséggondozó programok (szakkörök, művészeti foglalkozások, dráma, vizuális kultúra, szakmai diákkörök),
- tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások, felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre,
- iskolai sportkör,
- vetélkedő megrendezése, kiállítások szervezése,
- felkészítés a felsőfokú továbbtanulásra, ennek irányítása, segítése,
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése,

- kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről,
- versenyeztetés,
- Részvétel a Szakma Kiváló Tanulója (SZKTV - Szakma Sztár Verseny) és a Szakmai Érettségi Tantárgyi Versenyen (OSZTV),
- tantárgyakhoz köthető, szakmai, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

A tehetség kibontakoztatásához az átlagosnál erősebb motiváltság, fejlettebb kognitív és szociális kompetencia szükséges. Iskolánk számára a speciális tehetség fejlesztésén kívül az általános alapok, az érdeklődés fejlesztése, a továbbtanulási irány, a pályorientáció segítése is fontosnak.

2.6.6.1 Módszerek

Iskolánk elsősorban a pozitív motiváción keresztül teremti meg a tanulóknak a siker eléréséhez szükséges vágyat.

Hiszünk a tanító és tanuló közötti személyes kötődés erejében, amelyen keresztül az átlagos képességű tanuló megfelelő motivációval átlagosnál nagyobb teljesítményre sarkallható.

A lassabban érők, a fejlődők között is vannak tehetségesek, akiknek a felfedezése és kibontakoztatása időigényesebb pedagógiai feladat.

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Fontosnak tartjuk a tantárgyi integrációt. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy megfelelő módon diákjainkban egységes képet alakítsunk ki a világról.

Az iskola az alábbi lehetőségeket nyújtja a tehetségek fejlesztéséhez

Részben térítéssel

- tantárgyi szakkörök, érdeklődési körök, önképzőkörök;
- manuális – gyakorlati képességeket kibontakoztató szakmai foglalkozások;
- közismereti tárgyakból, szakmai elméleti- és gyakorlati tárgyakból verseny – előkészítő foglalkozások;
- érettségi és felvételi előkészítő foglalkozások közép és emelt szinten is;
- látogatások: múzeumba, állatkertbe, botanikus kertbe, nemzeti parkba, üzemlátogatások
- filmklub, újságszerkesztés, diákszínpad, stb. foglalkozásai;
- kiállítások, akciók, szervezése;
- részvétel pályázatokon (Erasmus+, Határtalanul, stb...);
- kulturális- és sportversenyek a Szily-napokon;

Térítés mellett

- külföldi nyelvi és szakmai tanulmányutak;
- tanúsítványok megszerzése kiegészítő OKJ képzésben;

Az iskola tanárai fontosnak tartják a tanulói sikerélményt és törekcszenek is arra, hogy az öröklött sikervágy és kudarcfélelem optimális aránya alakuljon ki.

Azért igyekeznek megismerni tanítványaik sikervágyának fejlettségét, jellemzőit, hogy megfelelően válasszák ki a sikerélményeket adó feladatokat.

Lényeges, hogy felismerjék a szorongásos kudarcfélelmet, mert ez tanulási eredményességet csökkentő folyamat.

A tanulási nehézségek feloldására szolgálnak:

- differenciált foglalkozás, a lemaradások pótlására egyéni foglalkozás;
- csoportbontásos oktatás a tanórákon az anyagi lehetőségek határain belül,
- a felzárkóztató, korrepetáló foglalkozások a 9. és 10. évfolyamon;
- fejlesztő pedagógusi foglalkozások
- kulturális igényeket felkeltő foglalkozások, rendezvények;
- önálló ismeretszerzés, helyes tanulási módszerek elsajátítása könyvtári és osztályfőnöki órákon;
- közös múzeum- és színházlátogatások;
- szabadidős sporttevékenységek a tornateremben, a sportpályákon és a kondicionáló szobában.

2.7 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

2.7.1 A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

Fontosnak tartjuk a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítását, az önkormányzás képességének kialakítását.

A tanulói közösségek fejlesztése során kialakítjuk a közösségekben, hogy pedagógusi segítséggel vagy önállóan, közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák), gyakorlati foglalkozások, egyéb foglalkozások (*szakkörök, kirándulások, sportkörök*), diák-önkormányzati munka. A tanulóközösségek fejlesztésében a tanulók életkori fejlettségét figyelembe vesszük. A tanulói közösségek irányításánál pedagógusaink alkalmazkodnak az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a serdülő és ifjúkori problémákhoz.

2.7.2 A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek. Olyan pedagógus közösség kialakítására törekszünk, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja. A közösségi nevelés eredményessége érdekében fontosnak tartjuk az osztályfőnök és a többi tanár szoros együttműködését.

2.7.3 A tanórán, gyakorlati foglalkozáson megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása egyéni képességekhez igazodó munkaformák előtérbe helyezésével önálló és csoportos munkára támaszkodva, a tanulmányi és a munkaerkölc erősítésével.
- Különböző, változatos munkaformákkal a közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Gyakorlati foglalkozás keretében a különböző csoportszerepek elsajátítása, kipróbálása. Az egyes munkafolyamatok felelősség-megosztása, az együttműködés és a tájékoztatás szerepeinek gyakorlása.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók motiválása, kezdeményezéseiknek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- Szociális kompetenciák fejlesztése (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség).

2.7.3.1 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- Harmonikus, tartalmas emberi és társas kapcsolatok létrejöttéhez szükséges tulajdonságok fejlesztése (tolerancia, tapintat, empátia, tisztelet, udvariasság, figyelmességek stb.), ezeket működtető szabályzók megismertetése (erkölcs, jog, törvények, szabályok stb.)
- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- A hagyományőrző tevékenységek fejlesztik a közösséget, erősítik a közösséghez való tartozás érzését.
- A felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervezünk, melyeken a részvétel önkéntes (pl.: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.).
- Szabadidős tevékenységek.
- Negatív társadalmi jelenségek, az ifjúsági szubkultúra hatásainak ellentételezése;
- Konfliktuskezelési, konszenzuskezelési technikák megismertetése és alkalmazása.
- Beteg, sérült fogyatékos, idős embertársak iránti elfogadó, segítő magatartás kialakítása;
- Felelős magyar állampolgárrá nevelés (jogok és kötelességek harmonizálása);
- Felelős uniós állampolgárrá nevelés (Európa népeinek, kultúrájának, hagyományainak megismerése);
- Felelős munkavállalóvá nevelés (az együttműködés harmóniája, kooperációs technikák, team munka).
- Világpolgári, európai polgári magatartásformák kiépítése.

2.7.3.2 A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

2.7.3.3 A tanulóknak az intézmény döntési folyamatában való részvételi jogának gyakorlása

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

A diákkörökkel és a diákönkormányzattal kapcsolatos szabályozás az iskolai SZMSZ-ben és a Házirendben található.

2.8 Pályázatok megvalósítása

2.8.1 A GINOP-VEKOP-8.6.3-16-2017-00003 „A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése” pályázat megvalósítása

A Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum sikeresen pályázott A GINOP-VEKOP-8.6.3-16-2017-00003 „A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése” pályázat című projektre. A projekt

kapcsolódik európai uniós és magyar kormányzati kiemelt célokhoz, a lemorzsolódással veszélyeztetett diákok segítéséhez és az iskolát végzettség nélkül elhagyók számának csökkentéséhez.

A célok megvalósítása érdekében a veszélyeztetett tanulók számára kompetenciafejlesztő csoportokat hoztunk létre, amelyekben felzárkóztatás, pályaorientáció, szabadidős, illetve kulturális tevékenységek zajlanak. Az alapkészségek – a szövegértés, a szövegalkotás, a számolási készségek, az írásbeli és szóbeli anyanyelvi kommunikáció, a digitális írástudás – komplex fejlesztése révén fogjuk elérni, hogy tanulóink számára a tanulás hatékonyabbá és élményszerűbbé váljon. Kiemelt figyelmet fordítunk a csoportokon belüli együttműködésre, a munkamegosztásra, a problémamegoldásra, kritikus gondolkodásra és a döntéseikért való felelősség vállalására.

2.8.1.1 A projektben résztvevő tanulók kiválasztásának szempontjai

A projekt kompetenciafejlesztő csoportjait 2018. október 31-ig a kilencedik és tizedik évfolyamos, szakgimnáziumi és szakközépiskolai osztályainkból szerveztük meg. Szempont volt, hogy minden képzési struktúrából alakítsunk ki csoportokat. Tíz, egyenként 6 fős csoportot hoztunk létre. A tanulók kiválasztása a kilencedik évfolyamon az NSZFH által kidolgozott egységes, országos bemeneti mérés eredményei és az osztályfőnökök javaslatai, a tizedik évfolyamon az előző tanév végi eredmények és az osztályfőnökök javaslatai alapján, a szülők hozzájárulásával történt.

A kompetenciafejlesztő csoportok tagjai – a tanulócsoporthoz vezető irányításával – órarend függvényében hetente egy-két alkalommal vesznek részt kompetenciafejlesztő, orientációs, illetve szabadidős programokon.

2.8.1.2 A projektben résztvevő pedagógusok kiválasztásának szempontjai és feladatai

A projekt egyes feladatainak ellátására a tagintézmény-vezető, illetve a tagintézményi koordinátori feladatokat ellátó tagintézmény-vezető helyettes olyan pedagógusokat kér fel, akik elhivatottak, motiváltak, és a tanulók felé maximális empátiával rendelkeznek. Szempont volt, hogy minél több osztályfőnököt vonjunk be a tevékenységbe, hiszen ők ismerik legjobban a tanulókat. Tudjuk, hogy a veszélyeztetett tanulók esetében mennyire fontos a bizalom, ami a jó tanuló-osztályfőnök kapcsolatot alappillére. A külső programok megszervezése és lebonyolítása is könnyebb ezáltal.

Feladatok:

- tagintézményi koordinátor – tagintézmény-vezető helyettes
- tematikus munkacsoportok - intézményi helyzetelemzés és az intézkedési terv elkészítésében közreműködő pedagógusok
- tanulócsoporthoz vezető – tagintézményi koordinátor által felkért pedagógusok, kompetenciafejlesztés, szabadidős programok szervezése
- iskolapszichológus – mentális problémákkal küzdő tanulók segítése, szociometriai helyzetelemzés a tanulócsoporthoz vezető körében
- szociális munkát ellátó pedagógus kolléga és szociális munkás – drogpreevenció, egészségmegőrző tevékenység szervezése, lebonyolítása
- szakmai munkaközösség-vezetők - pályaorientációt segítő tevékenység

2.8.1.3 A korai, végzettség nélküli iskolaelhagyás – a lemorzsolódás megelőzését támogató módszerek

Intézményünk pedagógusai elkötelezettek a Pedagógiai Program 2. fejezetében megfogalmazott Nevelési program iránt. Az ebben megfogalmazott célok, alapelvek, értékek és feladatok alapján

végzett pedagógusi tevékenység a végzettség nélküli iskolaelhagyás, a lemorzsolódás csökkentése érdekében végzett munkánk sikerének kritériumai.

2.9 Az osztálynapló és a haladási napló

Az iskola a tanév során digitális elektronikus naplóban vezeti a megtartott foglalkozások eseményeit (haladási napló), és a tanulók értékelését (osztályzatait, egyéb bejegyzéseket - osztálynapló). Ezekről az adatokról hiteles másolat kérhető személyesen.

A tanulóra vonatkozó adatokat az elektronikus napló esetén a szülő a számára szabványos módon biztosított hozzáférés segítségével tekintheti meg. Az adatok hitelesnek tekintendők. Ezeket kinyomtathatja.

Az elektronikus naplót az iskola tanév végén a lezárás után kinyomtatja és papír alapon az irattárban őrzi. Az elektronikus napló és a papír alapú napló nem különböztetendő meg.

2.10 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a tanuló személyisége harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülők és a pedagógusközösség együttműködése.

Ennek alapja a tanuló iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a tanuló személyiségének kedvező fejlődése.

2.10.1 A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkal.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan az e-naplón keresztül írásban tájékoztatják.

2.10.2 A szülők és a pedagógusok kapcsolattartása, együttműködésének formái

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- Az iskola igazgatója a tanév munkarendjét, a félévi- és az év végi értékelést, továbbá az aktuális kérdéseket megjeleníti az iskola honlapján,

- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein. A szülők a gyermekük előre haladásáról, az esetlegesen felmerült problémákról a naplóból folyamatosan tájékozódhatnak. A hozzáférést a szülők az osztályfőnöktől év elején vehetik át.

Együttműködési formák:

- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Közös kirándulások
- Pályaválasztási tanácsadás
- Nyílt nap a nyolcadikosok és szüleik számára
- Kihelyezett szülői értekezlet az általános iskolák hívására
- Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás

Az intézményi közösségek kapcsolattartásának rendjét az iskolai SZMSZ tartalmazza.

Az intézmény kapcsolattartása az alábbi szakmai szervezetekkel:

- Gyermek és ifjúságvédelmi szervezetek
- Gyámhatóság
- Szakmai szolgáltató szervezetek
- Szakszolgálatok
- Iskola egészségügy
- Területileg illetékes kamara
- Gyakorlati képzésben résztvevő gazdálkodó szervezetek
- Iskola képzési profiljába tartozó szakmai szervezetek
- Kulturális és sportszervezetek
- Civil szervezetek

A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza. Az egyes munkaköri leírások tartalmazzák az intézményi kapcsolattartók feladatait, a kapcsolattartás formáját, módszerét, gyakoriságát és a beszámolási kötelezettséget

2.11 A tanulmányokhoz kapcsolódó vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

Tanulmányokhoz kapcsolódó vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (előrehozott érettségizők, intézményvezetői határozat, nevelőtestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell a tanulót és a szülőt. A tájékoztatásnak legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt meg kell történnie. Vizsgát – a rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.

Gyakorlati vizsgát kell tenni szóbeli vizsgával együtt a készségtárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika.

Ha a tanuló a vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.

A szabályosan megtartott tanulmányokhoz kapcsolódó vizsga nem ismételhető.

Az osztályozó, a különbözeti, a pótló és a javítóvizsga követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv, adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény három időszakot biztosít a lebonyolításra: augusztus, január és április folyamán. (Intézményi döntés szerint) A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott, és közzé teszik az intézmény honlapján.

2.11.1 Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni az adott tantárgyból,
- hiányzása a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható,
- amennyiben a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a szakképzésre felkészítő képzési szakaszban az elméleti órák 20%-át, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga letétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezheti. A szakképzésben a törvény szabályozza.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

2.11.2 Különbözeti vizsga

A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnappal a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezheti és készíti fel a tanulót. Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:

- írásbeli határozat alapján engedélyezték,
- tanulmányait a 11. évfolyamon valamely tantárgyból emelt szinten kívánja folytatni és ezt megelőzően csak középszinten tanulta,

- átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni, és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.

2.11.3 Alapvizsga

Ezt a vizsgát a technikumi osztályok 10. évfolyamán szervezi az iskola.

Az alapvizsga célja az, hogy a technikus osztályok tanuló középiskolai tanulmányai félidejében el tudja dönteni, hogy képes lesz-e az érettségi tárgyakból megfelelő szintű tudást elsajátítani. Gyakorolja a vizsgahelyzetet.

Tantárgyai:

- magyar
- történelem
- matematika
- idegen nyelv

A vizsga írásbeli és a szaktanárok év elején meghozott döntése alapján lehet egyes tantárgyakból szóbeli is. A vizsga eredménye az adott tantárgyból kétszeres súllyal esik latba (formálisan két osztályzatot ad rá a szaktanár). A vizsgán tanító tanárok minden tanévben a vizsga előtt egyeztetik a vizsga tematikáját és a teljes technikus évfolyam ugyanazt az egyeztetett követelményrendszert kéri számon.

A vizsga időpontja a tanév második féléve, megegyezik a kis érettségi időpontjával. Lásd a 2.11.4 pontot. Az írásbeli április hónap, a szóbeli május.

2.11.4 Kis érettségi vizsga

Ezt a vizsgát a technikus osztályok 11. évfolyamán szervezi az iskola. A vizsga célja az, hogy a tanulók – egy évvel a tényleges érettségi előtt – az érettségi vizsgához formailag és tartalmilag nagyon hasonló helyzetben mérjék meg magukat.

A vizsga tantárgyai: az osztály minden érettségi vizsgatárgyából szervezünk vizsgát.

A vizsga formája:

- írásbeli: minden érettségi tantárgyból
- szóbeli: egy kisorsolt érettségi tantárgyból.

A vizsga eredménye kétszeres súllyal esik latba (formailag két osztályzat kerül be a naplóba). A vizsga akár a tantárgy év végi eredményét döntő módon befolyásolhatja.

A vizsga időpontja a tanév második féléve, megegyezik az alapvizsga időpontjával. Lásd a 2.11.4 pontot. Az írásbeli április hónap, a szóbeli május.

A vizsgák követelményei azonosak a tantárgyak helyi programban meghatározott minimum követelményekkel.

2.11.5 Javítóvizsga

Ha a tanuló a tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Ha a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket vagy nem jelenik meg, tanévet ismételni köteles. A javítóvizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni és az iskola honlapján kell elhelyezni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

2.11.6 Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okból elkésik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

A pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

2.12 A felvétel és az átvétel szabályai

A köznevelési intézmény tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik.

A jelentkezés rendjét és a felvételi eljárást a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet szabályozza.

Szakképző iskolánk felvételi tájékoztatót készít, és azt a honlapján nyilvánosságra hozza, valamint a KIFIR rendszerében október 20-áig elhelyezi. A felvételi tájékoztató tartalmazza:

- az iskola OM-azonosítóját, telephelyenként a meghirdetett tanulmányi területek leírását, az azokat jelölő belső kódokat,
- a felvételi eljárás rendjét,
- a felvételi kérelmek elbírálásának, rangsorolásának módját, szabályait, ezen belül különösen a teljesítmények értékelésének módját és figyelembevételének arányait,
- a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő jelentkezőre vonatkozó speciális elbírálási szabályokat,
- ha az iskola szóbeli vizsgát vagy az Nkt. 27. § (5) szerinti képesség-, készségfelmérést szervez, a vizsga vagy a felmérés követelményeit, időpontját és helyét,
- szakképzésre vonatkozó szabályok alapján az egészségügyi, pályaalkalmassági követelményeket.

A felvételi vizsgákat a tanév rendjében meghatározott időszakon belül, a jogszabályi előírásoknak megfelelően kell megszervezni. Az iskola felvételi szabályzata tartalmazza a szóbeli felvételi vizsgakövetelményeket.

2.12.1 A felvételi eljárás szabályai a technikumba

A maximális felvételi pontszám 100 pont.

A felvételi pontszám kiszámításának szabályai

- Az általános iskola 7. évfolyamának év végi és 8. évfolyamának félévi osztályzataiból áll össze. A figyelembe vett tantárgyak
  - matematika
  - fizika;
  - magyar nyelv;

- irodalom;
- tanult idegen nyelv;
- történelem tantárgy.
- A fenti tárgyak osztályzatai jelentik a megszerezhető 60 pontot, amely átszámítva felvételi pontszámra maximum 25 pont lehet.
  - Ha a diák valamilyen tantárgyból felmentett és így nincsen ilyen pontja, akkor a tantárgyhoz hasonló tárgyból számítjuk ki a pontszámát.
- A központi magyar és matematika írásbeli vizsga eredményeiből származó felvételi pontszámok számítási szabályai
  - A tantárgyak pontszámainak százalékos eredményét osztani kell 2-vel és így kapott eredményt felvételi pontszámra átszámítva maximum 50 pont lehet.
- A felvételi szóbeli beszélgetésre adott felvételi pontszám maximum 25 pont lehet.
  - A felvételi beszélgetés tartalma az alábbi
    - § Motivációs beszélgetés
    - § Szövegértési feladat (általános szöveg)
    - § Általános ismeretek megbeszélése
    - § Korábbi közösségi, kulturális és sport tevékenység megbeszélése

Az iskola és az Airnergy Futballakadémia közötti együttműködési megállapodás alapján az akadémia által jelölt diákok részére fenntartunk 22 férőhelyet. Azt a jelöltet vesszük fel, akik a pontszámok alapján a jelentkezők első 50 helyében vagy pontszámaik legalább az 50 felvételi pontot elérik.

Amennyiben a pontszámok azonosak, akkor a felvételnél előnyben részesítjük

- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat;
- a beiskolázás telephelyén lakó vagy tartózkodó tanulókat;
- a sajátos helyzetű tanulókat;

További feltételek a technikumba való felvétellel kapcsolatosan

A szakközépiskolába való felvétel szükséges feltételei

- Az általános iskola 8. évfolyamának sikeres lezárása
- Egészségügyi alkalmasság. Ha nincsen egészségügyi alkalmassági eredménye, addig csak ideiglenesen lehet felvenni az iskolába.
- Felvételi eljárásban való részvétel
- A nyelvi előkészítő osztályokba való felvételt kizárja a diagnosztizált diszlexia vagy diszgráfia.

2.12.2 A felvételi eljárás szabályai szakképző iskolába

A maximális felvételi pontszám 60 pont.

A felvételi pontszám kiszámítása

- Az általános iskola 7. évfolyamának év végi és 8. évfolyamának félévi osztályzataiból áll össze. A figyelembe vett tantárgyak
  - matematika
  - fizika;
  - magyar nyelv;
  - irodalom;
  - tanult idegen nyelv;
  - történelem tantárgy.

- A fenti tárgyak osztályzatai jelentik a megszerezhető maximális felvételi pontot.
  - Ha a diák valamilyen tantárgyból felmentett és így nincsen ilyen pontja, akkor a tantárgyhoz hasonló tárgyból számítjuk ki a pontszámát.

Az iskola az adott évben jelentkezők hozott eredményei alapján számítja a felvételi pontszámot.

Amennyiben a pontszámok azonosak, akkor a felvételnél előnyben részesítjük

- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat;
- a beiskolázás telephelyén lakó vagy tartózkodó tanulókat;
- a sajátos helyzetű tanulókat;

2.12.3 Az érettségi utáni szakképzésbe való felvétel

A kétéves, érettségit igénylő OKJ-s szakképzésekbe való jelentkezés feltételei.

A 13. évfolyamra:

- Sikeres érettségi
- Egészségügyi alkalmasság
- Az érettségi sikertelensége esetén a szakképzési törvényben leírt időpontig lehet bemutatni az érettségit.

A 14. évfolyamra beszámítással:

- Sikeres érettségi.
- 2016-os tanévig bezárólag azonos szakmacsoportban lezárt sikeres 12. évfolyam, legalább jó rendű szakmai alapozó tárgyú eredmény vagy érettségi szakmai alapozó tárgyból.
- Egészségügyi alkalmasság.
- A 2016-os tanévtől az azonos szakmacsoportban letett kötelező sikeres szakmai érettségi.
- Az érettségi sikertelensége esetén az érettségit be lehet mutatni legkésőbb az első érettségi időszak lezárásáig.
- A kötelező nyári gyakorlat elvégzése.

2.12.4 Átvétel iskolatípusok és szakmacsoportok között

A Nkt. 5.§. alapján az iskolák közötti átjárhatóságot a NAT és a kerettantervek alapján készült helyi tantervek biztosítják.

Az átvételt a következőképpen biztosítja az iskola

- Csak üres férőhely esetén léphet át a diák a szakokon, iskolatípusokon belül.
- A nevelőtestület a 9. évfolyamon javasolhatja diákoknak és a diák is kérheti a szakok és iskolatípusok közötti váltást különbözeti vizsga letétele nélkül a tanév november 1-ig. Ez után az időpont után már csak különbözeti vizsgával lehetséges a szak, az iskolatípus vagy az iskola váltása.
- Általában csak tanév végén lehet szakot, vagy iskolatípust váltani, amit a befejezett tanévben a tanév zárásáig kell bejelenteni írásban. Ekkor a különbözeti vizsgát az augusztusi pótvizsga időszakban kell letenni.
- Tanév közben csak rendkívüli esetben van lehetőség iskolát, iskolatípust, vagy szakot váltani. Ekkor a különbözeti vizsga időpontját az intézményvezető határozza meg.
- Szakközépiskolai tanuló azonos szakmacsoporton belül szakiskolába legkésőbb a 10. évfolyamra léphet át a szakmai gyakorlat magas óraszám miatt.

- Szakközépiskolai tanuló más szakmacsoportból legfeljebb a 9. évfolyamra léphet át a különbözeti vizsga letétele esetén. A különbözeti vizsgát szakmai tárgyakból kell szervezni, az addig tanult szakmai tárgyak ismeretében.
- A 9. vagy 10. évet sikeresen befejezett szakképző iskolába járó tanuló különbözeti vizsga után azonos szakmacsoportban a technikum 10. évfolyamán folytathatja tanulmányait.
- Külföldön tanult diáknak az átvételéről a kinti eredményeinek hiteles fordítása után az ekvivalencia általános elvei alapján a tagintézményvezető dönt határozatban.
- Felsőoktatási intézményt elkezdő és onnan kimaradó diák a tanulmányainak figyelembevételével a 13. évfolyamon folytathatja tanulmányait. A 14. évfolyamra csak a megfelelő mértékű szakmai gyakorlat bizonyítása után léphet.

Az átvételt a dokumentumok áttekintése után az iskola tagintézményvezetője határozattal engedélyezi.

2.13 Az iskola tanulói közösségei

Iskolánk Budapest IX. kerületében ipari környezetben fekszik, Dél-Pest legnagyobb műszaki iskolája. Beiskolázási területe elsősorban a VIII, IX., XX., XXI., XXIII. kerület és a környező települések. Az iskola Tolnai utcai telephelye a belvárosban található közel a Blaha Lujza térhez. Beiskolázási területe a teljes főváros és az elővárosok.

Tanulóink többsége bejáró, a kollégiumban lakók száma 150-200 között ingadozik, többsége nem az iskola diákja. A diákok jelentős része kulturált viselkedésű, vagy arra jól nevelhető diák. A különböző iskolatípusban tanuló diákjaink a képességeiknek és előképzettségüknek megfelelő iskolatípusban tanultva megfelelő szintet érnek el. Mivel tanulóink jó része csonka családból származik, nincs előttük követendő példa. Nagy százalékban rossz anyagi háttér áll mögöttük, ezért számukra elsődleges a használható szakképzettség megszerzése.

Az intézmény hosszú távú feladata a műszaki szakmacsoportok, a nyomdaipari szakma gondozása. A szakképzés fejlesztésében prioritása van a széles alapozású specialitást a képzés utolsó szakaszára helyező képzési formáknak. A szakközépiskolai képzésben a hátrányos helyzetű fiatalok számára biztosítunk lehetőséget a képzésbe történő bekapcsolódásra, majd szakmai képesítés megszerzésére.

A fentiekből következően a Szilybe jelentkezők elsősorban a középfokú végzettség megszerzéséért, a szakmáért jönnek, kisebb részük tart a felsőoktatásba. A továbbtanulók nagy többsége a műszaki területeket választja. Többen sikeres felsőoktatási felvételi birtokában is megszerzik a technikus oklevelet, sokan viszont az ezért kapható többletpontokkal együtt kísérik meg a felvételi vizsgát.

2.14 A szakmai oktatást – nevelést segítő projektek

A projektek célja: a tanulók alapvető műveltséggel, elfogadható értékrenddel, sikeres szakmai vizsgával kezdjék felnőtt életüket.

A projektekben használatos eszközök

- tanári team kialakítása, mely az osztályfőnök irányításával vállalja tanórai, tanórán kívüli elfoglaltságok vezetését

- az iskolában töltött időtartam meghosszabbítása testedzésre, tanulásra, művelődésre, egyéb személyiségfejlesztő időtöltésre (origami, disputa, drámajátékok, könyvtári foglalkozások, stb.)
- Külső helyszíneken alkalmazott felfedező, megismerő foglalkozások, bejárások
- Külső szakmai partnereknél végzett céglátogatás
- Az iskolában, tanműhelyben a közös célért végzett tevékenység
- Dokumentáció készítése és az előadások begyakorlása

2.15 A tanulók szervezetei - Diákönkormányzatok

Az iskola diákjai diákképviseléssel diákönkormányzatokat alakíthatnak. A diákönkormányzatok az iskola nevelési-oktatási céljainak elérését sajátos eszközökkel a tanulói aktivitás és öntevékenység fejlesztésével végzik.

Az NKT alapján és az intézmény hagyományai, sajátosságai alapján három független diákönkormányzat van az intézményben. A Timót utcai iskolai (Timót DÖK), a Tolnai utcai iskolai (Tolnai DÖK) és a kollégiumi (Koli DÖK). Az önkormányzatok egymástól függetlenül léteznek, saját szervezeti és működési szabályzattal, programokkal.

A DÖK-ök jogszabályok alapján önmaguk hozzák létre a Szervezeti és Működési Szabályzataikat (DÖK SZMSZ) és az éves Munkaterveiket. Önállóan választják meg vezetőiket, és gazdálkodnak saját bevételeikkel.

A diákönkormányzatok vezetői beszámolási kötelezettséggel tartoznak az őket megválasztó közösség, az iskolavezetőség és a nevelőtestület felé.

A diákok önkormányzatainak vagy nagyobb szervezeteinek a szabályozásáról az iskola szervezeti és Működési Szabályzata foglalkozik.

A Kollégiumi DÖK működésének szabályait a Kollégiumi SZMSZ tartalmazza.

2.16 Nemzetköziesítési program

Magyarország az Európai Unió tagjaként és a környező országok magyarlakta területein élő lakosság „anyaországaként” lehetőségekkel és kötelezettségekkel is rendelkezik.

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink, tanáraink és egyéb dolgozóink megismerjék más népek kultúráját, szokásait, elfogadják a vallási, politikai, származási és kulturális különbségeket és azokkal együtt tudjanak élni.

Ezeknek a kihívásoknak csak úgy tudunk megfelelni, ha tanulóinkat tudatosan készítjük fel a nemzetközi környezetben való helytállásra. Ez jelenti tanulóink esetén

- az idegen nyelvi képességek fejlesztését,
- más országok kultúrájának megismertetését
- sokféle minőségű és fajtájú kapcsolat kiépítését más országok hasonló korú, végzettségű és érdeklődésű tanulóival

A technikai, technológiai, módszertani fejlődés olyan gyors, hogy iskolánk csak akkor tud megfelelő képzettségű tanulókat kibocsátani, ha tanáraink és egyéb dolgozóink

- idegen nyelvi képességei fejlődnek,
- megismerik a más országokban élő népek kultúráját, szokásait

- ismerik más országok iskolarendszerét, iskoláit, módszereit,
- ismerik a legmodernebb technológiákat, nemzetközi trendeket és kutatásokat,
- megismerkednek más országok tanáraival.

Nevelőtestületünk felismerte, hogy ez egy hosszú távú program és ebben az irányban szükséges folytonos erőfeszítéseket tenni. Ennek eredménye a hosszú távú Nemzetköziesítési program.

A program eredményeképpen hosszú távon iskolánk általános céljainak jobb megvalósítását tudjuk valószínűsíteni.

A stratégia kapcsán iskolánk minden évben Határtalanul, ERASMUS+ KA1, illetve ERASMUS+ KA2 pályázatokat nyújt be, továbbá felkérés esetén partnerként részt veszünk más országokban benyújtott hasonló pályázatokban. Megragadunk minden olyan alkalmat, amely hasonló elveken alapuló nemzetközi együttműködésbe képes bevonni iskolánkat.

Fogadunk az Európai Unió országaiból és társult államaiból jövő tanuló, illetve tanárceportokat, szakmai együttműködés keretében és szakmai gyakorlatra is.

Az AIESEC keretében fogadunk külföldről érkező egyéni gyakornokokat az Európai Unión kívüli országokból is.

Stratégiai cél	Fejlesztési cél	Várt eredmények	Indikátorok megnevezése és értékek	Befejezés tervezett éve
új pedagógiai elméletek, módszerek alkalmazása a	újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése	tanulók motiváltságának növelése	KIP módszert elsajátító tanárok száma (0 →25-30 fő)	2021
duális szakképzés megvalósítása keretében szoros együttműködés a gazdaság szereplőivel	partneri kapcsolatok működtetése a gazdaság szereplőivel	új partnerek bevonása a duális képzésbe; együttműködés minőségének javulása	partneri kapcsolatok száma, százalékos változása az előző tanév adataihoz képest	2020
esélyegyenlőség elvének biztosítása	hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén, differenciálással történő fejlesztés	tanulási nehézségekkel küzdő, fogyatékos, hátrányos helyzetű tanulók eredményeinek javulása, a lemorzsolódás csökkenése	százalékos változás az előző tanév adataihoz képest	2020
intézményi kapcsolatok bővítése nemzetközi szinten	kommunikációképes idegen nyelvi tudás	szakmai szótár összeállítása oktatott ágazatonként	ágazatonként 150-200 szóból álló szószedet	2018
intézményi kapcsolatok	nemzetközi kapcsolatok	új partnerek bevonása	külföldi partnerek	2021

bővítése nemzetközi szinten	stratégiai bővítése, fejlesztése		számának növelése (db)	
intézményi kapcsolatok bővítése nemzetközi szinten	idegen nyelvű honlap fejlesztése	külföldi partnerek számára vonzó honlap	magabiztos idegen nyelvi tudással rendelkező pedagógusok aránya	2021
tanulók munkába állását segítő problémakezelő ismeretek megszerzése, társadalmi kapcsolatok alakítása	problémamegoldó gondolkodás fejlesztése	konfliktuskezelés, alapvető munkaügyi, jogi ismeretek elsajátítása	osztályfőnöki órák tanmenetébe való legalább 10 %-os beépítés	2018
tanulók munkába állását segítő problémakezelő ismeretek megszerzése, társadalmi kapcsolatok alakítása	kulcskompetenciák kialakítása, fejlesztése	tanulási eredmények javulása	százalékos változás az előző tanév adataihoz képest	2020
megszerzett kapcsolatok nemzetköziesítése	mobilitások elismerése, minőségbiztosítása	Együttműködési megállapodások, Europass mobilitási tanúsítvány	végzett tanulóink legalább 10%-a rendelkezzen mobilitási tanúsítvánnyal	2022
nemzetköziesítésen alapuló intézményi kultúra kialakítása	nemzetköziesítéshez kapcsolódó menedzsment, munkaformák, eszközök fejlesztése	évente 1 benyújtott KA1-es pályázat, 1 KA2-es pályázat vagy partnerség más országokban benyújtott pályázatban	pályázatok száma (db)	2022
nemzetköziesítésen alapuló intézményi kultúra kialakítása	nemzetköziesítéshez kapcsolódó menedzsment, munkaformák, eszközök fejlesztése	Évente benyújtott 1 Határtalanul pályázat.	Pályázatok száma	2022

nemzetköziesítésen alapuló intézményi kultúra kialakítása	nemzetköziesítéshez kapcsolódó menedzsment, munkaformák, eszközök fejlesztése	Évente fogadunk 1-2 külföldi gyakornokot az AIESEC keretében	Gyakornokok száma	2022
---	---	--	-------------------	------

3 Egészségfejlesztési program

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek, egészségi állapotának javítását szolgálja. Az iskolai közösség aktív részvételére épít.

3.1.1 Egészségnevelés területei

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi alapfeladatok rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partnereinek bevonásával:

- az egészséges táplálkozás megvalósítása;
- a testnevelés/testedzés minden tanulónak, a mozgás beépítése a mindennapi életbe;
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával;
- környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása;
- addikciók kialakulásának megelőzése;
- higiénikus, egészséges életvitel;
- betegségek elkerülése, egészség megóvása;
- lelki egészség megóvása, krízis-prevenció;
- függőséghez vezető motívumok feltárása, egészségkárosító szokások megelőzése;
- családi életre, szülővé nevelés;
- szabadidő – kultúra fejlesztése.

3.1.2 Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, balesetmegelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

3.1.2.1 Az egészség fogalma

Az egészség az életműködés zavartalansága, a szervezet illetve a szervek betegség nélküli testi, lelki, szociális jólét állapota. Az egészség aktív folyamat. Az alábbi feltételeknek kell teljesülnie:

- harmóniában élni önmagunkkal, családdal, környezettel;
- hétköznapi elnyomása nélkül élni, mozgalmasan, változatosságra törekedve, stresszt kerülve;
- mozogni, fizikailag aktívan élni;

- kiegyensúlyozottan, helyesen táplálkozni;
- nem dohányozni, káros szenvedélyek elkerülésével élni.

3.1.2.2 Egészségnevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedésének fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni, és az életfordulókon (serdülőkor, ifjúkor) fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen – az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészségvédelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédelemmel foglalkozó, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média stb.

Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már kora gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulóknak kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

3.1.3 Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos (biológiai-pszichés) tennivalók elsajátításához,
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez,
- az addiktív szokások kialakulásának elkerüléséhez

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Alapelve, célja

- az egészségkultúráltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességek fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,

- a tanulók felkészítése a stresszhatások feldolgozására,
- a környezeti és egészségtudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- az egészségnevelés mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program,
- az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez,
- módszertani anyag a mindennapos testneveléshez.

Az egészségnevelés fő jellemzői

- az egészség megtartása, fokozása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és a személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei

- Egészségmegőrzés; a helyes életmód kialakítása.
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség.
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében.
- Öltözködés.
- Higiénia, tisztálkodás.
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése.
- Ésszerű napirend kialakítása.
- Szűrővizsgálatok.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.
- Valósítsa meg a személyes, testi és lelki higiénia követelményeit.
- Szorgalmazza a testmozgás, az aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetekhez megoldásokat), a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászokás elkerülésének módját.
- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
- Adjon gyakorlati tanácsot az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés szinterei

- Életviteli feladatok;
- Tanórai feladatok;
- Tanórán kívüli feladatok.

Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás szintere. A nevelés dimenziói közt az egyik, meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés.

Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- eddze akaratukat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, stb.
- „Egészségóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása).

Tanórán kívüli foglalkozások

- délutáni szabadidős foglalkozások,
- sportprogramok,
- témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások,
- egészséghét,
- sportrendezvények, kulturális programok,
- kirándulások, túrák, sportprogramok,
- együttműködés sportegyesületekkel.

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- testnevelés órákon,
- szabadidőben, rendszeres sportfoglalkozások keretében,
- diáksport egyesület működtetésével, egyedi együttműködési megállapodás alapján,
- egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét,
- sporttáborok szervezése,
- sportversenyek lebonyolítása,
- a diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

Belső (iskolai) résztvevők:

- az intézményvezető vagy megbízottja,
- osztályfőnök,
- a testnevelő, szaktanárok,
- az iskolaorvos, védőnő,
- a diákönkormányzatot segítő pedagógus,
- az iskolapszichológus,
- a szociális feladatokat végző kolléga.

A külső kapcsolatok lehetőséget biztosítanak az egészségfejlesztési munka kiszélesítésére, valamint a különböző szervezetek, szakemberek, szakértők bevonására.

Egészségnevelés tartalma az iskolánkban:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- a rendszeres testmozgás egészségmegőrzésében való szerepének a felismerése,
- az értékek ismerete,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és a kezelési stratégiák ismerete,
- a tanulás és a tanulás technikái,
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- a rizikóvállalás határai,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a tanulási környezet alakítása,
- a természethez való viszony,
- az egészséges környezet jelentősége,
- az egészséges táplálkozás,
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás,
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai,
- az AIDS-prevenció,
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat),
- a testi higiénia,
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés),
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás),
- az egyénileg kialakított mozgásprogram fontossága az egészségmegőrzésben,
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok fontossága a kiegyensúlyozott testi-lelki fejlődésben és az interperszonális kapcsolatokban.

Az iskola egészségfejlesztési-stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk a diákjainkat arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. A szaktanárok és az osztályfőnökök, a diákönkormányzat és más, alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- szakkörök,
- elsősegély-nyújtási bemutató az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;

- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó („Egészség hét”/projektnap/témanap) eseményt szervezünk a tanulók számára;
- véradás

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

3.1.4 A program megvalósulásának ellenőrzése, értékelése

3.1.4.1 Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységek beépülnek a tanuló magatartásformái sorába. A tanárok a tanulók közt élve érzékelik a folyamat fejlődését, és megerősítik a helyes viselkedésmintákat.

3.1.4.2 Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés

A tananyaghoz kapcsolódóan, a tanmenetekben rögzített elsajátítandó ismeretek mérhetők. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

3.1.4.3 Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés

A munkaterv szerint megszervezett témanapok, témahetek, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Célunk, hogy az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek beépüljenek a tanuló és a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé váljanak. Ezek a programok gyakran versenyztetéssel valósulnak meg, így az eredmények követhetőek.

3.1.4.4 Ellenőrzés

A programok és az egész tanév során elért eredmények reális feltérképezése és értékelése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismeretek fejlődnek, a diákok tudása elmélyül. Az iskola és a tanárok éves munkatervet, programtervet és a foglalkozási tervet készítik.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhető az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. A hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál az egyéni és a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében. Célunk az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetése, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztése, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés eszközigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás.

3.1.5 A járványügyi helyzetben

Az iskola intézkedési tervet fogadott el a járványügyi helyzet következményeinek enyhítésére és a tömeges fertőzések megakadályozására. Az intézkedési terv aktuális szabályai a Házirend mellékleteként található meg.

A járványügyi helyzetre való tekintettel az egészségvédelmi program pontjait a járványügyi intézkedési terv pontjaival együtt következetesen be kell tartani.

4 Oktatási program

4.1 Az iskola oktatási kínálata

Az iskolában az oktatási- képzési kínálatot a hatályos jogszabályok és az alapító okiratban foglaltak határozzák meg. Ennek alapján a magyar állampolgárok tanulói jogviszonyban vagy felnőttképzési jogviszonyban tanulhatnak nálunk.

4.2 Tanulói jogviszony

A tanulói jogviszonyban a tanulók 25 éves korig vehetnek részt. A tanulói jogviszony iskolai rendszerű és azon belül is a nappali idősávban folyó oktatást jelenti.

A tanulói jogviszonyban a tanulók diákigazolványt kapnak és vonatkoznak rájuk a szakképzési törvényben meghatározottak.

Az iskolarendszerű oktatás azt jelenti, hogy a tanév a szokásos időpontokban kezdődik és végződik.

4.3 Felnőttképzési jogviszony

A felnőttképzési jogviszonyt röviden felnőttképzésnek nevezük

A felnőttképzésben a tanulók 16 éves kortól vehetnek részt. A felnőttképzésben lévő tanulóval felnőttképzési szerződést köt az iskola.

A felnőttképzési szerződés meghatározza az oktatás kezdetét, végét, óraszámát, és minden egyéb fontos körülményét. Ez a dokumentum a felnőttképzésben résztvevő számára a meghatározó minden tekintetben.

A felnőttképzésben tanulók számára az iskola elsősorban hét közben délután, illetve hét végén szervez oktatást, de a tanuló akár az iskolai rendszerű oktatásba is bekapcsolódhat.

A felnőttképzésben résztvevők elsősorban a szakmajegyzékben meghatározott szakmákat adó oktatásban vehetnek részt, de az iskola szervezhet rész- szakképesítéseket adó vagy csak egy-egy témát magában foglaló, nem szakmákat adó képzéseket is.

4.4 Az iskolarendszeren belüli képzés

4.4.1 Technikum

A szakközépiskola az alábbi szakmacsoportokban végezhet alapozó képzést.

- Gépészet
- Épületgépészet
- Informatika és távközlési ágazat
- Kreatív ágazat – III. kreatív ipar

A mindenkori induló technikus osztályok a fenntartó engedélye alapján indulhatnak. A technikumba való beiratkozás feltétele a nyolc általános iskola elvégzése.

A 12. évfolyam elvégzése után a tanuló előrehozott érettségit tesz, majd a 13. évfolyam végén tesz érettségit és a szakmacsoportnak megfelelő szakmai vizsgát is. A szakmai vizsga emelt szintű érettségi.

Érettségizett tanulók számára a technikai végzettség megszerzése két éves, közismeret nélküli oktatást jelent. A további lehetőségeket később írjuk le.

A 2020/2021-es tanévtől a korábban szakközépiskolai osztályok is technikumnak minősülnek.

4.4.2 Szakképző iskola

A szakképző iskolában az alábbi területeken végezhet képzést.

- Gépészet
- Épületgépészet
- Informatika és távközlési ágazat
- Kreatív ágazat – III. kreatív ipar

A szakképző osztályba beiratkozás feltétele a nyolc általános iskola elvégzése.

A mindenkori induló szakképző osztályok a fenntartó engedélye alapján indulhatnak.

A szakképzés során a diákok a harmadik évfolyam elvégzése után szakmai képesítő vizsgán vesznek részt.

A korábbi szakközépiskolai típusú osztályokat szakképző osztályoknak nevezzük.

A szakképző iskola általában három éves oktatást jelent, de felnőttképzés keretében az lerövidül alapesetben közismeret nélküli oktatásként két évre. A további lehetőségeket később írjuk le.

4.4.3 Érettségi megszerzésére irányuló oktatás

Az érettségi megszerzésére irányuló oktatás csak felnőttoktatási szerződés keretében indítható. A jelentkezés feltétele befejezett nyolc általános iskola, továbbá egy szakma megléte. Ebben az esetben a tanulók felnőttoktatási jogviszonyba kerülnek. A tanulócsoport összetételétől függően az oktatás megszervezhető nappali vagy esti rendszerben is.

4.5 A felnőttképzési oktatás lehetőségei

A felnőttképzésen a cél elsősorban egy szakma megszerzése. Magyarországon minden magyar állampolgár számára az első két államilag finanszírozott szakma megszerzése ingyenes. A szakképzési rendszer változása miatt a 2020 előtt megszerzett szakmák ebből a szempontból nem megszerzett szakmának minősülnek. Az oktatásra való jelentkezéskor nyilatkozni kell erről.

Az ingyenesség azt jelenti, hogy nincsen tandíj és nincsen vizsgadíj, de a képzés során használt anyagokért térítést kérhet az iskola, amelyet a sikeres szakmai vizsga után az állam visszatérít!

A felnőttképzési jogviszonyban kötött szerződés hatálya a sikeres vizsga végéig tart.

Ameddig a felnőttképzésben résztvevő tanuló nem fejezi be sikeresen a szakmai végzettséget, addig nem létesíthet másik felnőttképzési jogviszonyt.

4.6 A szakma megszerzésének lehetőségei

Az iskola törekszik arra, hogy minden jelentkező tanulói jogviszonyban vagy felnőttképzésben képes legyen szakmát szerezni. ennek érdekében az iskola a felnőttképzés keretében az alábbi lehetőségeket nyújtja.

- Három éves közismeretet is adó képzés nappali rendszerben (ezt nem javasoljuk) olyanok számára, akiknek nincsen meg a 8 általános iskola utáni legalább két év középiskolai végzettségük – tanulói vagy felnőttképzési jogviszonyban
- Két éves, közismeret nélküli képzésben részvétel tanulói vagy felnőttképzés keretében
- Egy éves képzésben részvétel kizárólag felnőttképzés keretében.
- Egy évesnél rövidebb képzésben való részvétel, beszámítással, kizárólag felnőttképzés keretében.

4.7 A rövidített képzések

A rövidített képzésekben kizárólag felnőttképzői jogviszonyban lévők vehetnek részt.

A rövidített oktatás nem iskolarendszerű, tehát bármikor elindulhat az év folyamán!

A rövidített képzés azt jelenti, hogy

- közismereti tartalom nincsen a képzésben;
- az óraszámok elérik a szakma megszerzéséhez szükséges teljes óraszám 40%-át;
- az órák egy része lehet blended formájú (távoktatási, elektronikus tananyagokkal, informatikai támogatással, mentorálással, stb..).

Az iskola folyamatosan bővíti a rövidített formájú oktatási kínálatát, de természetesen nem képes minden szakmában rövidített oktatást indítani bármikor.

4.8 Beszámítások, mentességek rendszere a felnőttképzésben

A rövidített képzésekben való részvétel során a jelentkező jelezheti, hogy vannak olyan körülmények, amelyek alapján a képzés idejét tovább lerövidítheti vagy bizonyos területek tanulása alól mentességet, azaz beszámítást kérhet. A beszámítási kérelmet a jelentkezés után, a felnőttképzési szerződés előtt nyújtja be az igazgatónak, aki azt elbírálja.

A mentességi kérelmek elbírálásakor az igazgató elsődleges szempontja az, hogy a mentesség ellenére a jelentkező képes legyen megszabott idő alatt megszerezni a végzettséget.

4.8.1 A mentességi kérelem alapja lehet

- nem befejezett, de hasonló területen tanult szakma;
- meglévő, hasonló szakma, vagy felsőfokú végzettség;
- hosszú szakmai gyakorlat, aminek kapcsán a felnőtt ilyen területen végzett munkát.

4.8.2 A mentesség elbírálásához az alábbiakra lehet szükség:

- A jelentkező bizonyítja a fenti feltételek valamelyikének meglétét (diploma, OKJ vizsga bizonyítvány, OKJ bizonyítvány, amiben le vannak írva a megfelelő szakmák, stb)
- Az iskola szintfelmérő vizsgát írhat elő és annak eredményeként kaphat mentességet.

4.8.3 A mentesség tartalma

- Egy vagy több tantárgy látogatása alóli felmentésre.
- Rövidített, vagy blended képzésben való részvételre
- Az alapvizsga alóli felmentésre

4.9 Tanfolyami rendszerű képzés

A tanfolyami rendszerű felnőttképzés során a tanfolyamok óraszámai eltérhetnek az iskolarendszerű képzés óraszámaitól.

4.10 Szakmai tárgyak oktatása

A szakképzési törvény nem tesz különbséget szakmai elméleti és szakmai gyakorlati órák között, csak szakmai órákról ír.

A KKK-kban leírt óraszámok kötelezőek, de a PTT-kben leírt és részletezett óraszámok csak irányadó jellegűek.

4.11 Közismereti tárgyak oktatása

4.11.1 A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Iskolánk helyi tanterve a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI-rendelet mellékletei alapján kidolgozott alábbi kerettantervekre épül:

- Kerettanterv a technikumok 9–13. évfolyama számára
- Kerettanterv a szakképző iskolák számára
- Kerettantervek a felnőttoktatás számára
- Kerettanterv a szakiskolát végzettek középiskolája számára

A kerettantervek tantárgyi struktúrája és a minimális óraszámok betartása lehetővé teszi emelt szintű oktatás folytatását is. Ebben iránymutató a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 7. §. (3) és (4) bekezdése

4.11.2 Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

A kerettantervekben lévő szabadon választható óraszámokban új tananyagot nem vezettünk be, hanem a tananyag ismereteinek elmélyítésével foglalkozunk.

A tanított nagy számú osztálytípus miatt a Kerettantervek óraterveit a 2. sz. melléklet tartalmazza.

4.11.3 A technikumok tantárgyi struktúra és óraszámok

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok a szakközépiskola 9–12. évfolyamán

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.

A szakközépiskolai óraterv tartalmazza:

- A szakmai elméleti és gyakorlati óraszámokat, továbbá az összefüggő szakmai gyakorlat óraszámait is.
- Az óraterv minden évfolyamra tartalmazza a kerettanterv (jele: K) által előírt minimum óraszámot és a helyi tantervben (H) meghatározott óraszámot, így látható a szabad órakeret felhasználása.
- Az óratervben követhetők a csoportbontásban tanított tantárgyak is, amelyet (B) oszlopban szerepeltetünk.
- A helyi tantervi és a csoportbontási óraszámok együtt adják ki a teljes óraszámot, amelyet a táblázatban összevetünk az Nkt. 6. mellékletében meghatározott finanszírozott órakerettel, így a finanszírozási többletigény is megjelenik a táblázatban.
- Az óratervben megadjuk a kötelező érettségi tantárgyakat (K), a választható érettségi tantárgyakat, amelyekből az intézmény vállalja a tanulók felkészítését emelt, illetve középszintű érettségire (VE), (VK).
- Nem kötelező érettségi tantárgyból az emelt szintű érettségire való felkészítést más intézménnyel való együttműködés keretében biztosítjuk.

4.11.4 A szakképzési kerettanterv

Bevezetés

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret nyolcvan százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti egy óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.

Tantárgyi kerettantervek:

- Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom
- Idegen nyelv
- Matematika
- Társadalomismeret
- Természetismeret
- Testnevelés és sport
- Testnevelés és sport – 5 órás
- Testnevelés és sport – 3 órás
- Osztályközösség-építés

Szabadon választható tantárgyak

- Informatika – kiegészítés

A szakképzési tantárgyi struktúra és óraszámok

A kerettantervek óraterveit a 2.sz melléklet tartalmazza

A nemzeti köznevelési törvény értelmében az iskoláknak az adott osztályokban csak azokon a tanítási napokon kell megszervezniük a mindennapos testnevelést (legalább napi egy testnevelés óra keretében), amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik. Ha ennek

eredményeként a heti öt testnevelés óra nem teljesíthető, a fennmaradó órák a szabad órakeret részévé válnak, így annak felhasználásáról az intézmények dönthetnek.

A szakképzési óraterv tartalmazza:

- A közismereti óraszámok mellett a szakmai elméleti és gyakorlati óraszámokat, továbbá az összefüggő szakmai gyakorlat óraszámait is.
- Az óraterv minden évfolyamra tartalmazza a kerettanterv (jele: K) által előírt minimum óraszámot és a helyi tantervben (H) meghatározott óraszámot, így látható a szabad órakeret felhasználása.
- Az óratervben követhetők a csoportbontásban tanított tantárgyak is, amelyet (B) oszlopban szerepeltetünk.
- A helyi tantervi és a csoportbontási óraszámok együtt adják ki a teljes óraszámot, amelyet a táblázatban összevetünk az Nkt. 6. mellékletében meghatározott finanszírozott órakerettel, így a finanszírozási többletigény is megjelenik a táblázatban.
- Testnevelés órákat csak az elméleti oktatási napokon tartunk, felszabaduló heti két órával a szabad órakeretet növeltük meg.
- Minden szakközépiskolai szakképesítésre megadjuk a 3 éves (9-10-11. évfolyam) óraterveket, a 2 éves (11-12. évfolyam) óraterveket a szakmai program tartalmazza.
- A szabad órakeret felhasználása során ügyelni kell a szakmai elmélet/szakmai gyakorlat arány betartására a teljes képzési időre számítva, a szabad órakeretet ezen szabály szerint használtuk fel.
- A gyakorlati óraszám számításánál a duális szakképzés gyakorlata alapján a 9. évfolyamon iskolai tanműhelyi gyakorlatot tervezünk, a 10-11. évfolyamon külső képzőhelyi gyakorlatot.
- Az összes óraszámnál az óraterv tartalmazza az osztály kettő, illetve három gyakorlati csoportra bontása esetén az óraszámokat.

4.12 A választható tantárgyak, foglalkozások, és az ezeket oktató pedagógusok kiválasztásának szabályai

Az iskola az idegen nyelv tanulása terén választást kínál fel a tanulóknak. A tanuló, a tanuló szülője az iskolába lépéskor a jelentkezéssel egy időben választ a tanulhatóidegen nyelvek közül. A választás a tanulmányi idő végéig tart.

Ha a szülő e választását felülbírálja és élni kíván változtatási jogával, akkor ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév május 20-ig, a jogszabályi előírások alapján. Az iskola vezetősége a tanulót nevelő-oktató pedagógusok véleményének kikérésével hozza meg döntését, melynek feltétele a különbözeti vizsga letétele. A különbözeti vizsga a követelmények optimum szintjét kéri számon.

4.13 Csoportbontás, fakultációk, szakkörök, érettségi felkészítők

4.13.1 Csoportbontás

Az intézményben csoportbontásban tanított órákat az egyes technikum ágazatok és szakképzések óratervei tartalmazzák.

Csoportbontásban szervezzük az emelt és a középszintű érettségire felkészítő foglalkozásokat, továbbá az alap kompetenciák javítását szolgáló órákat is. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

Az emelt és közép szintű érettségire való felkészítést a 20/2012.(VIII. 31.) EMMI-rendelet 13–15.§ szerint szervezzük meg. A csoportok csak kellő számú jelentkező esetén indulnak (minimum 12 fő).

A csoportok a fenntartó engedélye alapján szervezünk.

Csoportbontások szervezési elvei

Szakképző osztályok esetén a csoportbontásnál az osztály diákjainak elosztási elve:

- szakképző évfolyamok szakmai gyakorlatain az azonos szakképzésben tanulók alkotnak homogén csoportot;
- Az azonos mellék-szakképesítést választók alkothatnak homogén csoportot.

A tanulói csoportok létszáma igazodik a szakképzésben tanítható csoportbontási elvekhez. Egy csoport létszáma szakképzésben szakmai gyakorlat esetén 8 és 16 fő között lehet;

A közismereti tárgyakra vonatkozóan az egyes tantárgyakra vonatkozó elveket a szakmai munkaközösség határozza meg:

- Diagnosztizáló mérést követően níví-csoportok alakítása differenciálás, felzárkóztatás és tehetséggondozás céljából.
- Homogén-csoportok létrehozása, amely az osztályfőnök irányításával jön létre.
- Közismereti tárgyak esetén a létszám 8 és 17 fő között lehet.
- Az egy osztályból alkotott egyes csoportok létszáma maximum 10%-kal térhet el egymástól.
- Tanév közben az érintett szaktanárok, szakoktatók egyetértésével, az osztályfőnök javaslatára az igazgató engedélyezheti a csoportváltást.
- Nyelvi csoportbontás esetén az iskola mérlegeli a nyelvi képességek szintjét – ez is lehet csoportképző elv.
- Egyéb közismereti tárgy esetén az iskola alkothat csoportot a tudásszint alapján, névsor alapján.
- A csoportok kialakításánál figyelembe vehető az ún. sávós oktatásszervezési módszer is.
- A csoportbontás kötelező minden szakképzési gyakorlati foglalkozásánál.
- A közismereti tárgyak esetén csoportbontásban tanítjuk
  - az idegen nyelvi tantárgyakat;
  - az informatika tantárgy gyakorlati óráit;
  - a szakmai alapismeretek tantárgyak gyakorlati óráit;
  - a matematika órákat – amennyiben a fenntartó órakeretet biztosít;
  - magyar nyelv, irodalom órákon - amennyiben a fenntartó órakeretet biztosít.

4.13.2 Felzárkóztatás, tehetséggondozás

Az iskola a tehetséggondozás és a felzárkóztatás céljából többféle órát szervez a jelentkezők és az igények függvényében. A csoportfoglalkozásokat vezető tanár az eKréta-ban vezeti a foglalkozásokat.

Felzárkóztatási célból azokban a tárgyakban szervez szakköröket, amelyek az alapvető kompetenciákat segítik vagy kötelező érettségi tárgyak:

- magyar nyelv, irodalom;
- matematika;

- idegen nyelv;
- történelem;

Tehetséggondozási célból az iskolában tanított bármilyen tantárgyból indítunk foglalkozást, közép- és emelt szintű érettségire való felkészítés keretében vagy tanulmányi versenyekre való felkészülés keretében, amennyiben igény keletkezik rá és a fenntartó biztosítja a szükséges órakeretet.

A meghirdetett foglalkozásokon a gyakorlati csoport minimális létszámának (6 fő) meg kell lennie.

4.13.3 Fakultáció, versenyfelkészítés

Olyan tantárgy, amely a helyi tanterv alapján nem kötelező egy diák számára, de amelynek tanulását mégis vállalja. A fakultációt választó diák a tantárgyból „jól megfelelt”, „megfelelt”, „nem felelt meg” értékelést kap a félévkor és a tanév végén is, amely bekerül a félévi értesítőbe és a bizonyítványba is.

A fakultációra ugyanazok a csoportképzési szabályok vonatkoznak, mint általában a csoportbontásra.

A fakultációs tantárgy lehet

- az iskolában tanított tantárgy, magasabb követelményrendszerrel, mint az alaptantárgy (pl. emelt szintű matematika);
- a kötelező tantárgyaktól eltérő tantárgy, amelynek a feltételeit meg tudja teremteni az iskola;

A fakultációs tárgy bevezetésének feltétel az, hogy

- készüljön el a tantárgy helyi tanterve a központi tervek alapján;
- legyenek meg a tárgyi feltételek;
- legyenek meg a bevezetéséhez szükséges személyi feltételek;

4.14 A nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

A nem kötelező tanórai foglalkozások megnevezése és óraszám

A választható tárgyak esetén (emelt és a középszintű érettségire felkészítő foglalkozások) a tanulók és a szülők aláírásukkal erősítik meg választásukat, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

4.14.1 Közép- és emelt szintű érettségire felkészítő tantárgy

A technikus osztályok hatodik érettségi tantárgynak az alábbi nem kötelező érettségi tantárgyak közül lehet választani

- Fizika
- Természetismeret
- Informatika
- Testnevelés
- Német nyelv
- Angol nyelv

Emelt szintű érettségire a fent tárgykból igény szerint felkészítést szervezünk heti 2-2 órában a 10. évfolyam végén tett nyilatkozatok alapján.

Az emelt szintre felkészítést végző tanárt az iskola intézményvezetője jelöli ki.

Óraszám: Maximum heti 2 óra

4.14.2 CAD-CAM, CNC alapismeretek fakultáció

Iskolánkban egyes szakképzésekben folyik CNC oktatás, azonban több más területen nincs erre lehetőség. Iskolánk megfelelő infrastruktúrával rendelkezik ilyen téren. A CAD-CAM oktatás logikailag összekapcsolódik a CNC oktatással bizonyos szakmaterületeken, ezért megfelelő érdeklődés esetén fakultációként elindítjuk a CAD-CAM oktatást.

4.15 Az oktatásban alkalmazható taneszközök és módszerek kiválasztásának elvei

4.15.1 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök

Iskolánk oktatói a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Tankönyvek csak a jóváhagyott tankönyvlistáról választhatók. A tankönyvek az iskolai rendszerű oktatásban, nappali tanulók számára ingyenesek.

A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezeket a szülők szerzik be.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A következő tanévben szükséges egyéb taneszközökről a májusi szülői értekezleten tájékoztatjuk a szülőket. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

Tájékoztatjuk a szülőket a kölcsönözhető tankönyvekről is.

4.16 Az oktatásban kiválasztható módszerek

Iskolánk tanárai mindig alkalmazzák a tanulás-tanítás hagyományos módszereit (frontális munka, csoportos munka, páros munka, kiscsoportos foglalkozás), de a motiváció és az eredményesség érdekében új módszereket is bevezetünk.

4.16.1 Külső helyszínen tartott foglalkozás

Ez a foglalkozási forma arra irányul, hogy a diákok élményszerűen, adekvát helyszínen sajátítsák el a tananyagot a tananyaggal kapcsolatos ismereteket.

- A külső helyszíni foglalkozást a tagintézményvezetőnek előzőleg be kell jelenteni és annak engedélyeznie kell.

- A tanulócsoporthoz teljes létszámban részt kell vennie rajta.
- A tanulócsoporthoz az ott megjelölt a tananyag részeként el kell sajátítania.
- A foglalkozást úgy kell megszervezni, hogy az a tanítási nap többi tanóráját ne zavarja, vagy óráátrendezéssel biztosítani kell a többi tantárgy órái megtartásának lehetőségét.

4.16.2 Projektoktatás

A projektoktatás a szakmai oktatásban alapvetően bevezetett oktatási forma. A projekt lehet egyéni, kiscsoportos, nagy csoportos vagy osztály szintű is.

A projektek lehetnek szakmai projektek és vagy közismereti projektek. A tanulók elsősorban szakmai feladatot oldanak meg, amelyben a témavezető tanár vagy tanárok segítenek nekik.

A projektoktatás formája lehet

- rövid (pár óráig tartó) projekt;
- közepes hosszúságú (pár napon át tartó) projekt;
- hosszabb ideig tartó projekt.

A projekt lebonyolítása:

A projekt témájának kiválasztása

A tanár a tanulókkal együtt, velük egyeztetve választja ki a projekt témáját, figyelembe véve az aktuális tananyagokat, a lehetséges tantárgyi koncentrációt.

A projekt megtervezése

Olyan projekt tervet kell készíteni, az egyes lépésekben azonosítja a tanár, hogy mely tananyagrészhez kapcsolódik, milyen korábbi ismeretre van szükség, milyen kompetencia fejlesztése a cél és milyen személyes képességeket erősít. A tervezés során minden lépéshez határidőket kell rendelni. A projektek tervezése során dokumentálni kell, hogy a tananyag(ok) mely részéhez illeszkedik egy-egy projekt keretében zajló aktivitás.

A projekt végrehajtása

A projektek végrehajtása nem csak a feladat, tevékenység kipipálást jelenti, hanem azok határidőre, jó minőségben való elkészítését is. A projektvezető tanár segíti a projekt lépéseinek végrehajtását, de egyúttal ellenőrzi is a tanuló munkáját folyamatában.

A projekt dokumentálása

A projekt tervet a tanár és a tanuló együtt állítja össze, amelyben lerögzítik a

- projekt célját;
- a projekt lépéseket, a végrehajtás lépéseinek határidejét és egyéb tervezett körülményeit.

A tanuló a projekt végrehajtása során dokumentumban (munkanaplóba) kellő részletességgel rögzíti a végrehajtási tevékenységet. A dokumentálás jelenti az adott lépés végrehajtásának végét.

A projekt elkészülte után a végleges dokumentációt a tanuló az iskola informatika rendszerében vagy papír alapon a tanulmányai befejeztéig tárolja.

A projekt bemutatása

A projekteket kellő időben és közönség előtt be lehet mutatni, ahol a közösség többi tagja kérdéseket tehet fel, megjegyzéseket tehet. Ez egyúttal lehet az értékelés része is.

A projekt időszakának leteltével a résztvevő tanulókat a témavezetők a tárgynak megfelelő tantárgyat osztályzattal értékelhetik.

A projektek során alkalmazni kell a tantárgyi koncentrációt.

A projektek dokumentációi a tanulók szakmai portfóliójába kerülnek, amely a szakmai vizsgába 20%-os mértékben beleszámítanak.

4.16.3 Drámapedagógia

A drámapedagógia olyan módszer, amely a dráma és a színház eszközeit sajátos módon használja a nevelésben.

A módszer gyakorlatokkal és játékokkal segíti a valóság átélését, az emlékek megőrzését a figyelem fejlesztését, az alkotás szabadságával való megismerkedést, s ezen keresztül a csoport és az egyén fejlődését. A megismerés örömétől a kifejezés, az élménymegosztás öröméig juttatja el a határozott célt szolgáló gyakorlatokban és a drámajátékokban résztvevőket. Tiszta kommunikációt, empátiát, viselkedési és játékbátorságot fejleszt; az elfogulatlan, tabuk nélküli vizsgálódás gyakorlatát igényli.

A drámapedagógus által demokratikusan vezetett órák, próbák, szakköri foglalkozások és drámanapok során újabb és újabb, a vezető által tudatosan kialakított helyzetekbe kerülvén, jelentős helyzet felismerési és döntési készség alakul ki a játszóknak. Az általános készségfejlesztő gyakorlatok és játékok mellett hangsúlyozottak a kommunikációt fejlesztő eljárások és a kreatív drámát előkészítő utánozó játékok, szerepjátékok (szimbolikus játék).

A mindig csoportban történő, de személyre szóló készségfejlesztő munka különös jelentőséggel bír a kamaszkorban is.

A drámapedagógiai órák tananyaga sajátosságainak megfelelően nem feltétlenül lineárisan épülnek be az éves tantervbe, az így tartott órákon összességében elvégzik a tanárok az évfolyamon előírt tananyagot.

4.16.4 Informatikai eszközök használata tanórákon

A modern pedagógiában és a XXI. században új kihívást jelentenek az informatikai eszközök. A tanórákon használt informatikai eszközök segítik a tanulást és gazdagítják az oktatók módszertanát.

Iskolánk a pedagógusok döntésére bízta a mobiltelefonok, tabletek, notebookok, laptopok tanórai használatának kérdését, de szabályozza azok használatát.

A használat szabályai

- Az informatikai eszközök használata más tanórák ellehetetlenítését nem okozhatják (nagy hálózati forgalom, gépterem használata)
- Az informatikai eszközök használata során mindenben meg kell felelni az SZMSZ melléleteként szereplő Informatikai szabályzatnak.
- Csak úgy lehet nem informatika tanteremben ilyen eszközök használatát engedélyezni, ha azok működése a foglalkozás alatt ellenőrizhető.
- Nem a célnak megfelelő használat esetén az eszközök további használatát a szaktanár megtiltja.
- Az engedélyezettől eltérő használat a Házirendben leírt esetekben fegyelmi büntetést vonhat maga után.

4.16.5 Kooperatív tanulási módszerek alkalmazása

A kooperatív módszerek alkalmazásának célja az inhomogén csoportokon belül meglévő különbségek csökkentése, a tanulók motiválása és az eredmények javítása.

Az iskola támogatja a kooperatív oktatási formák megszervezését.

4.16.6 Távoktatási platformok használata

A 2019/2020-as tanévben szükségessé vált a távoktatás bevezetése. A távoktatás tapasztalataink szerint csak akkor működik hatékonyan, ha annak keretei jól meghatározottak. Iskolánk elkötelezte magát a széles körben használható, ingyenes távoktatási platformok mellett. (Google Classroom, Microsoft Teams, Redmenta, stb...)

A távoktatási módszereket elsősorban az elméleti órák tananyagok átadása, megtanítása, tesztek, gyakorló feladatok készítése és megoldása során használjuk.

A távoktatási platformokat akár házi feladatok, akár számonkérések során is lehet használni. Ez utóbbi esetben biztosítani kell a megfelelő csalás kizárását.

4.17 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A nemzeti alaptantervben megfogalmazott pedagógiai feladatok fejlesztése szervesen illeszkedik az iskola nevelő-oktató munkája különböző sztereitinek feladataihoz. Az egyes területek fejlesztési feladatai a tantárgyi keretben és az iskola tantárgyközi és nem tanórai keretei között valósulnak meg.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>Az erkölcsi nevelés</i>	Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan: a felelősségtudat elmélyítése, az önállóság, az önfegyelem, az érdeklődés, a kötelességtudat, a munka megbecsülése, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség fogalmai és kapcsolódó kompetenciái dolgozhatók fel. Osztályfőnöki órák keretében: erkölcsi, életvezetési értékek, problémák, konfliktusok kezelése, türelem, megértés, elfogadás területei.	Az iskolai szabadidős programok, rendezvények kapcsán az erkölcsi nevelés feladatainak érvényesülése: osztálykirándulások, projektnapok, sportnap, iskolai ünnepélyek, kiállítások rendezése és látogatása, közösségi programok során. Fejlesztési területek: a felelősségtudat, felelős életvitelre történő felkészülés, közösségi élet, segítőkészség, intellektuális érdeklődés.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>Nemzeti öntudat, hazafias nevelés</i>	<p>Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan: nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai, jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkássága.</p> <p>Kiemelten fontos tantárgyi keretben:</p> <p>történelem, társadalomismeret: a szülőföld, a haza, a nemzet és népei megismerése, a nemzet történelme, a haza védelmének szükségessége; testnevelés: híres magyar sportolók, a haza védelme;</p> <p>magyar irodalom: közösséghez tartozás, a hazaszeretet, sokszínű kultúra.</p>	<p>Iskolai ünnepélyek: nemzeti és állami ünnepek, kiállítások rendezése és látogatása, múzeumi órák. Iskolai és osztálykirándulások alkalmával nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományainak megismerése, a közösséghez tartozás és hazaszeretet érzelmi megalapozása. A magyar kultúra megismerése, a magyarságtudat kialakítása, a magyarság helye az európai kultúrában.</p> <p>Kiemelt iskolai ünnepélyek, a nemzeti öntudat és a hazafias nevelés szinterei: Aradi vértanúk napja (okt. 6.), Október 23-a, Hűség napja (dec. 14.), Kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja (febr. 25.), Nemzeti ünnep (márc. 15.), Holokauszt áldozatainak emléknapja (ápr. 16.), Összetartozás Napja (jún. 4.)</p>

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i>	<p>Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan a korszerű tanítás-tanulásszervezési eljárások alkalmazásával fejlődik a tanulók önszerveződése, együttműködése, részvétele a közös feladatok megoldásában, a vitakultúra, a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség, a felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítása.</p> <p>Kiemelt szerepe van a történelem, a társadalomismeret tantárgyaknak, az osztályfőnöki órának, a gazdaság és a társadalom működésével foglalkozó szakmai tantárgyaknak az állam és a közélet működésével kapcsolatos ismeretek megszerzésében.</p>	<p>Diák-önkormányzati működés és rendezvényeik keretében, osztálykeretben és iskolai keretben gyakorlati tapasztalatokat szerezhetnek a tanulók a demokrácia működéséről. Az évente megrendezésre kerülő diákközgyűlés lehetőséget ad a demokratikus jogok gyakorlására. Iskolai rendezvények biztosítják a tanulói önszerveződések kialakulását, az önkormányzatiság gyakorlását. Ilyen rendezvények: diákközgyűlés, kulturális csoportok, sportcsapatok, szakkörök, projektnapok, osztályrendezvények.</p>

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>Önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i>	<p>Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak keretében alkalmazott ellenőrzési, értékelési rendszer jelenti az alapját a tanulói önértékelés fejlesztésének. A szisztematikus pedagógusi értékelés, a tanulók, iskolai csoportok egymásra vonatkozó értékelése alapozza meg a helyes önértékelés kialakítását. A társas kapcsolatok fejlesztésének alapja a korszerű módszertan alkalmazása az elméleti és a gyakorlati oktatásban. A korszerű tanulószervezés keretében a csoportmunka, a kooperatív csoportmunka, a projektmódszer alkalmazása támogatja az önismeret és a társas kompetenciák fejlesztését. A gyakorlati oktatás keretében sajátíthatják el a munkaerőpiac elvárásai között is megjelenő kulcskompetenciákat: az együttműködési képességet, a hatékony kommunikációt, a toleranciát, a vezetői, a vezetett szerepeket.</p> <p>Az osztályfőnöki órákon tematikusan is feldolgozzuk az önismeret és a társas kapcsolatok témakörét.</p>	<p>Az iskola tanórán kívüli lehetőségeinek kínálatával lehetőséget nyújtunk a tanulók képességének kibontakoztatására, fejlesztésére. A közösségi élmény lehetőséget teremt a társas kapcsolatok gyakorlásra. Szakkörök, sportcsoportok, iskolai rendezvények, kirándulások segítik a társas kultúra fejlesztését.</p>

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>A családi életre nevelés</i>	<p>Tanórai keretekben csaknem minden közismereti és szakmai tárgy lehetőségét kihasználva fejlesztjük. Irodalmi példákon keresztül lehet vizsgálni a különböző családmodelleket, családmintákat és emberi kapcsolatokat. A művészeti ábrázolásokkal, a történelmi példákkal a család összetartó erejét, a családi háttér szerepét mutathatjuk be. A biológia, az osztályfőnöki órákon a családi élet, a szexualitás, a gyermeknevelés fiziológiai és érzelmi alapjait ismerhetik meg a tanulók. Matematika, informatika, gazdasági ismeretek tantárgyban a család mint gazdálkodó egység, mint hierarchikus szervezeti rendszer jelenik meg.</p>	<p>A pedagógusok és a család kapcsolati rendszerében: fogadóórákon, szülői értekezleteken, iskolai rendezvényeken, osztálykirándulásokon, iskolabálon, ünnepélyeken jelenik meg a család mint az iskola együttműködési rendszerének fontos partnere.</p> <p>Az egészségnevelési heteken (november, március) a családi életre nevelés, a párkapcsolatok, a szexuális ismeretek, a gyermekvállalás, a gyermeknevelés, az idősek szerepe és a helye a családban előadások során és kiscsoportos munka keretében dolgozzuk fel.</p>
<i>A testi és lelki egészségre nevelés</i>	<p>Minden tantárgyi munkában fontos szerepet tölt be. A helyes táplálkozás, a mozgás szerepe, a testi higiéné, az egészséges életmód az osztályfőnöki, a biológia-, kémia-, fizika-, testnevelés órákon építendő be a tanulási-tanítási folyamatba. A társas viselkedés szabályai, a konfliktuskezelés, a stresszhelyzetek kezelése, az egészséges életmód követelményei kompetenciaelemként és módszertani feldolgozás folyamán alakítható ki és fejleszthető.</p>	<p>Az iskolai egészségnevelési heteken, az iskolai sportnapon ez a fejlesztési terület kiemelten jelenik meg.</p> <p>Az egészségnevelési hetek rendezvényein a káros szenvedélyek elleni programokra kerül sor külső előadók, kortárs előadók bevonásával. Filmek, kiállítások feldolgozása is segíti a testi és lelki egészségre nevelést.</p>

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>Felelősségvállalás másokért, önkéntesség</i>	Az osztályfőnöki órákon tematikusan feldolgozhatók ezek a területek a tanulók saját élményeire alapozva. A módszertani megvalósítás kiváló lehetőséget jelent a fejlesztésre. Csoportmunkában, a kooperatív tanulásszervezési eljárásokkal szervezett tanulási tevékenységgel fejleszthetők a szükséges kompetenciák. A gyakorlati oktatásban a közösen végzett munka szépsége, az együttműködés, a problémamegoldás, a felelősségvállalás kiemelt kompetenciaterületek.	Az iskolai közösségi szolgálat megszervezése és lebonyolítása nyújt lehetőséget a terület kompetenciáinak fejlesztésére. Az osztályprogramok, kirándulások, a segítőprogramok tudatosítják a tanulóknak ezt a fontos területet. Az évenként megrendezésre kerülő iskolai véréadás, az arra való felkészülés, lebonyolítás jó példa az egymásért való áldozat, a felelősség bemutatására. A csoportokban végzett tevékenységek: iskolai sportcsapatok, kulturális csoportok, a csapatban végzett munkák mind fontos gyakorlati tapasztalatot jelentenek.
<i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i>	Erőforrások tudatos, takarékos és felelősségteljes, megújulási képességre tekintettel való felhasználása a szakmai, környezetvédelmi órákon, szakmai gyakorlaton, fizika, kémia és földrajzórán tantervi elemekhez kötődően dolgozhatók fel. Irodalmi és történelmi feldolgozások jól mutathatják be a felelősség, illetve a felelőtlenség szerepét ezen a területen.	Az egészségnevelési hetek, az iskolai projektnapok, az iskolában megszervezett szelektív hulladékgyűjtés a fejlesztés szinterei. A környezetünk tisztaságáért szervezett iskolai és osztályprogramok a további szinterei ennek a fejlesztési területnek.
<i>Pályaorientáció</i>	Minden szakmai-eleméleti és gyakorlati tantárgy feladata a munkába állás előkészítése, a munka világának bemutatása. A szakközépiskolai oktatás előkészítő éveiben gyakorlati ismereteket kell nyújtani a megalapozott szakmai specializáció választásához.	Az iskola pályaorientációs munkája, a szakképzések bemutatása a tanulók bevonásával. Szakmai bemutatók vállalkozások bevonásával. Működő gazdálkodószervezetek látogatása tanórai és tanórán kívüli keretekben.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>Gazdasági és pénzügyi nevelés</i>	A tanórák keretében sok lehetőség van a gyakorlati ismeretek, tapasztalatok megszerzésére: osztályfőnöki órákon a gazdálkodási alapok, a család mint gazdálkodó egység jelenik meg. A matematika és informatika órákon a gazdálkodás, a pénzügyi fogalmak megismerésére van lehetőség. A vállalkozások és a családok gazdálkodási szabályai gyakorlati példákon keresztül taníthatók osztályfőnöki és szakmai órákon. Ezekon az órákon ismerik meg a tanulók a pénzügyi tervezés legfontosabb fogalmait és gyakorlatát.	Meghívott előadók, banki szakemberek segítségével projektnapokon is lehetőség van az ismeretek bővítésére. A diák-önkormányzati programokon, pályázati projekteken, csereprogramokban, osztályprogramok szervezésén keresztül gyakorolják a pénzügyi tervezést és lebonyolítást.
<i>Médiatudatosságra nevelés</i>	Az irodalom, a vizuális kultúra, az informatika tantárgyak tantervi elemként dolgozzák fel a média nyelvi jelrendszerét; megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.	Iskolai szabadidős programokon vizuális és IT tartalmak bemutatásával, tudatos, értelmes és értékelvű használatával formálhatók a tanulók ismeretei. Az iskolai honlap, az iskolai művészeti kiállítások további gyakorlati tapasztalatokat nyújtanak a tanulók számára.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>A tanulás tanítása</i>	Minden tantárgy és pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek.	A felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások a sajátos nevelési igényű tanulók számára szervezett fejlesztő foglalkozások a tanórán kívüli szinterei a tanulás megtanításának.

4.18 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi az iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátítani az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, a sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A testnevelés tanórai keretei mellett a tanulóknak biztosítjuk az iskolai tornaterem mindennapos használatát, az iskolai kondicionáló terem egyéni használatát, amelyekhez testnevelői tanári felügyeletet biztosítunk. Támogatjuk a tanulók sportegyesületekben való sportolását.

A technikumi osztályainkban az óratervekben heti 5, a szakképzési osztályainkban minden elméleti oktatási napon 1-1 testnevelés órát biztosítunk.

A tanulóknak kötelezően heti 3 órarendi testnevelés órán kell részt venniük és hetente két órát tömegsport foglalkozásokon megjelenve teljesítik a mindennapos testnevelés követelményeit.

A tömegsport foglalkozások lehetnek külsős helyszínen megszervezettek is:

- korcsolyázás;
- túra;
- uszoda;
- fitnesz terem névre szóló bérlet;
- edzés egyesületben stb.

Egyesületi vagy fitnesz bérlet esetén a távolmaradást a tagintézményvezetőnek benyújtott kérelem formájában kell kérni, amelyre a tagintézményvezető határozatot hoz. A kérelemhez csatolni kell az egyesület igazolását vagy a névre szóló terembérlet eredetijét is.

A részvétel vagy távolmaradás tényét a tömegsportot felügyelő tanár rögzíti a naplóban. Az osztályfőnök ellenőrzi az órákat.

4.19 A tanulók fizikai állapotának mérése, a mérés módszerei

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője, az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként április-május hónapra írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

Az intézmény a tanulók fizikai állapotának mérésére az alábbi módszereket alkalmazza:

- Órai mérések
- NETFIT, központi mérés

4.20 Érettségi vizsgatárgyak

A kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül iskolánk az egyes technikumi osztályok óraterveiben meghatározott tantárgyakból vállalja a tanulók felkészítését emelt vagy középszintű érettségi vizsgára.

Az érettségi vizsgán a vizsgázónak öt kötelező vizsgatárgyból kell érettségi vizsgát tennie. A vizsgázó a kötelezően választott vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat (szabadon választott vizsgatárgyak).

A középszintű érettségi kötelező vizsgatárgyai:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv
- a szakmai vizsga, amely egyúttal emelt szintű érettséginek számít.

A tanuló az öt érettségi tárgyon túl jelentkezhet választható vizsgatárgyból érettségi vizsgára.

Érettségi témakörök középszinten

A pedagógiai Program 2. sz. melléklete tartalmazza az iskolában letehető érettségi tárgyak témaköreit.

4.21 Ellenőrzési, mérési értékelési rendszer

Az iskola munkáját az IMIP (Intézményi Minőségirányítási Program) segíti. Az IMIP tartalmazza a pedagógiai munka minden területére vonatkozólag a munka ellenőrzési rendszerét, a visszacsatolás módját, és eljárásait, tovább az értékelések alapelveit és rendszerességét. Az iskolában működő minőségbiztosítási csoport rendszeresen elvégzi az éves felméréseket és segítséget nyújt az intézmény hatékonyságának növelésében.

Az ellenőrzési rendszer kiterjed a nevelő- oktató munka minden résztvevőjére

- a nevelő- oktató munka hatékony működését segíti elő;
- lehetővé teszi a hiányok pótlását, a hibák kijavítását, a valós eredmények és a tetszetős látszatok megkülönböztetését, az eredmények megerősítését;
- mindig tényszerű, objektív és normatív, tervszerű, folyamatos és ciklikus;
- nem uniformizált és sablonos, hanem az egyéneket az elért eredményekben ítéli meg;
- az eredmények fejlesztésére ösztönöz;
- a tanárok minden tanórán, minden téma befejeztével, minden fázisban ellenőriznek a kerettantervekben és a helyi tantervben megfogalmazott tantárgyi normákhoz viszonyítva;
- a nevelőtestület munkáját több módon is értékelheti az iskola;
  - az iskolavezetőség és területi vezetők látogatásaival;
  - a pedagógus bemutató óráinak tartásával;
  - külső szaktanácsadó bevonásával;
  - a diákok visszacsatoló értékelésével.

4.22 A tanulmányi munka ellenőrzésének, értékelésének rendszere,

Az oktatási folyamat fontos eleme a tanulási tevékenység eredményességéről való tájékozódás. A tanároknak folyamatosan kell ellenőrizni, értékelni és visszajelzést adni a tanulók előrehaladásáról, a feladatmegoldás helyességéről, a kitűzött célok végrehajtásának szintjéről.

4.22.1 Az ellenőrzés és értékelés formái

- szóbeli teljesítmény;
- írásbeli teljesítmény;
- gyakorlati (cselekvéses) teljesítmény;
- részvétel a központi felmérésekben;

A tanár értékeli a tanulók tantárgyi teljesítményét, motivációit, attitűdjét, önkontrollját és a közöttük zajló interakciókat.

Az értékelés szintje, feladata, tárgya befolyásolja, a minősítéseknél alkalmazott módszereket. A tanárnak arra kell törekednie, hogy minél sokoldalúbb információt szerezzen az értékelendő jelenségről, folyamatról, eredményről.

4.22.2 Az ellenőrzés módszerei

- Iskolai szervezésű vetélkedők, versenyek;
- Dokumentumelemzés;
- Gyakorlati munka eredményének értékelése
- Projektmunka eredményének értékelése
- A szóbeli beszámoltatás lehetőségei
  - megfigyelés;
  - hosszabb felelet (tantervi követelmények);
  - rövid többszöri tanulói megnyilvánulások együttese (órai munka);
  - csoportos megbeszélés
  - kiselőadás;
  - szerepjáték;
  - távoktatási platform használatával;
- Írásbeli
  - írásbeli felelet 1-1 óra anyagából;
  - szódolgozat, röpdolgozat;
  - dolgozat, témakörök lezárása összefoglalás után;
  - nagydolgozat;
  - feladatlapok, tesztlapok;
  - távoktatási platform segítségével tesztek kitöltése;
  - gyűjtőmunka;
  - házi dolgozat;
  - szintvizsga;
  - alapvizsga;
  - kisérettségi vizsga;
  - szakköri, projektmunka eredménye;
  - tanulmányi versenyek eredménye;
  - mérés

Rendje és korlátai

- rövidebb időtartamú írásbeli felelet (15-20 perces) bármely órán íratható;
- a szaktanár a nagydolgozatok írásának időpontját előre ismerteti a tanulókkal;
- az osztályban tanító tanárok közösen állapodnak meg az egy napra eső legalább 45 perces dolgozatok íratásáról;
- teljes tanórát igénybe vevő (45 perces) dolgozat, egy napon legfeljebb kettő íratható;
- kettő vagy több tanórát felölelő dolgozat egy tanítási napon legfeljebb kettő íratható.

4.22.3 A tanulók értékelésének alapelvei, rendszeressége

Követelmény

- objektivitás;
- reális cél;
- folyamatosság;
- hatékonyság;
- szakszerűség;
- tájékoztatás;
- tantárgyi követelményszintekhez igazodjon;
- az ötjegyű osztályzat tükrözze a tanulók tudásában meglévő különbségeket;

Gyakorlata

- A házi feladat minden esetben ellenőrizendő és értékelendő az egyszeri szóbeli felelet súlyának megfelelően.
- Évközi érdemjegyek száma 1-2 órás tárgyból félévente legalább három, a félév során arányos megosztásban, a több órás tantárgyakból havonta legalább egy legyen.
- Az érdemjegyek súlyozottak lehetnek. A nagyobb anyagmennyiséget felülelő értékelés súlya 2x esetleg 3x súlyú lehet.
- A kis érettségi, alapvizsga súlya háromszoros.
- A félévi és év végi osztályzatokat a jegyek súlyozott átlagán alapulva határozzuk meg. Ha az év végi eredmény lényegesen eltér a súlyozott átlagtól, akkor azt a szaktanárnak indokolnia kell!

A tanulók érdemjegyeik javítására a szaktanár egyetértésével témazáró feladat újbóli megoldására lehetőséget kaphatnak hosszabb hiányzás vagy egyéb figyelembe vehető indok alapján a tanár által kijelölt időpontban.

A tanuló érdemjegyeit szóbeli és írásbeli, iskolai és otthoni teljesítménye alapján kapja.

A tanulók érdemjegyeiről a szülőket az elektronikus ellenőrző (eKréta) útján értesítjük. A megszületett értékelést a szaktanár az eKréta-ba azonnal bejegyzi.

A folyamatosan gyenge teljesítményt nyújtó tanuló szüleit a szaktanár vagy osztályfőnök novemberi vagy áprilisi fogadóórákon szóban, illetve az eKréta-ban, vagy levélben írásban tájékoztatja a gyenge eredményről

A tanuló joga, hogy tájékoztatást kapjon tanulmányi előmeneteléről. Jogai megsértése esetén – jogszabályban meghatározottak szerint – jogorvoslati eljárással élhet.

A félévi osztályzatokat az eKréta-ban rögzítjük és kinyomtatva is kibocsátjuk.

Az év végi osztályzat az eKréta-ba és az év végi bizonyítványba kerül.

4.22.4 Az otthoni felkészüléshez adott feladatok meghatározása

A házi feladat jellegét, mennyiségét a tananyag, a tanuló életkora és a tantárgy határozza meg.

Célja a tanórán vett ismeretanyag

- át-, ill. újragondolása, emlékezetbe vésése;
- egyéni tempóban való rögzítése;
- kiegészítése;
- jártassággá, készséggé alakítása;
- gyakorlati alkalmazása;
- a tanuló önellenőrzésre, igényességre szoktatása;

Fajtája

- szóbeli – tananyagrészt önálló feldolgozása
  - memoriterek
  - olvasmányok önálló feldolgozása
- írásbeli - feladatmegoldás
  - gyűjtőmunka;
  - elemzés;
  - rajz, stb.

Elve és korlátai

- tantárgyi követelmények teljesítését szolgálja;
- motiváljon;
- konkrét, egyértelmű, pontosan megfogalmazott legyen;
- tartalmilag, minőségileg erőfeszítést követeljen, de megoldható legyen;
- általában a házi feladatok elvégzéséhez szükséges idő ne haladja meg a napi tanítási órák mennyiségének 50%-át;
- ellenőrizhető, javítható, javíttatható legyen;

4.23 A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

4.23.1 Alapelvek

Az értékelés helyi rendszerén belül a magatartás és szorgalom értékelését kiemelt fontosságúnak tartjuk, mert

- segíti az iskola nevelési és oktatási céljainak elérését;
- segíti a tanuló önismeretének fejlődését, lehetőséget ad az önnevelésre;
- az értékelés általában a tanuló iskolai tevékenységére vonatkozik;
- személyre szabott.

Félévkor és a tanév végén az osztályfőnök összegzi az osztályban tanító tanárok és az osztály tanulóinak javaslatait. Lényeges eltérések esetén osztályfőnöki óra keretében (különösen problémás esetekben az osztályban tanító tanárok megbeszélésén) megvitatja azokat.

Nézeteltérés esetén a nevelőtestületi konferencián a nevelőtestület tagjai nyílt szavazással, egyszerű többséggel döntenek a vitás kérdésekről. szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök szavazata dönt.

A tanulók magatartását és szorgalmát félévkor és év végén szövegesen értékeljük. Az év végi minősítés az egész tanévre szól.

4.23.2 A magatartás értékelése

4.23.2.1 Az értékelés szempontjai:

- Megfelelés az iskolai követelményeknek
Követelmények:
  - a házirend, az iskolai követelmények ismerete, azok betartása és betarttatása;
  - szükség esetén aktív kiállás a rendbontók, fegyelmezetlenek ellen, az iskolai viselkedés szabályainak megtartásáért;
- A közösséghez és annak tagjaihoz való viszony.
Követelmények:
  - beilleszkedés a közösségbe, mások beilleszkedésének elősegítése;
  - aktív szerepvállalás a közösség előtt álló feladatok megoldásában;
  - segítőkészség a problémák feltárásában és megoldásában;
- Megfelelés az általános viselkedési normáknak.
Követelmények:
  - udvarias, figyelmes viselkedés és kulturált hangnem minden körülmények között.

4.23.2.2 Az értékelés módja:

- *PÉLDÁS* magatartású az a tanuló, aki az elbírálás minden szempontjának következetesen megfelel. Legfeljebb egy igazolatlan órája van.
- *JÓ* magatartású az a tanuló, aki kisebb hiányosságok, kifogások mellett felel meg az elvárásoknak. Legfeljebb három igazolatlan órája van. Nem részesült írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetésnél súlyosabb fegyelmező intézkedésben.
- *VÁLTOZÓ* magatartású az a tanuló, aki nem képes a követelményeknek folyamatosan megfelelni. Nem részesült intézményvezetői intésben. Legfeljebb tíz igazolatlan órája van.
- *ROSSZ* magatartású az a tanuló, aki a követelményeknek sorozatosan nem felel meg, vagy magatartásával kapcsolatban olyan súlyos kifogás merült fel, hogy intézményvezetői intésben vagy fegyelmi eljárás után büntetésben részesült, vagy tíznél több igazolatlan órája van.

Bukott tanuló példás magatartási jegyet nem kaphat.

A fentiekől a nevelőtestület indokolt esetben eltérhet.

4.23.3 A szorgalom értékelése

4.23.3.1 A szorgalom értékelésének szempontjai

- A motiváltság
  - a tudás megszerzésének igénye;
  - az egyéni képességeknek megfelelő teljesítmény.
- A tanulási folyamat
  - jó idő- és munkaszervezés;
  - kötelességtudó, pontos, megbízható, önálló munkavégzés;
  - fegyelmezt, aktív tanórai tevékenység.

- Többször feladatok vállalása (tanulmányi versenyek, szakkörök, pályázatok).

4.23.3.2 Az értékelés módja

A tanulók jutalmazásának, fegyelmezésének módjait, formáit az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

- **PÉLDÁS** a tanuló szorgalma, ha a fenti követelményeknek képességei szerint maradéktalanul megfelel.
- **JÓ**, ha a követelményeket általában teljesíti, de képességei alapján néhány területen még fejlődnie kell.
- **VÁLTOZÓ**, ha nem képes a követelményeknek folyamatosan megfelelni.
- **HANYAG**, ha nem is próbál megfelelni a követelményeknek.

A tantárgyi bukás általában hanyag, hacsak annak valamiféle objektív vagy méltányolható oka nincsen.

Kettő vagy több tantárgyi bukás esetén a szorgalom minősítése hanyag.

A fentiekől a nevelőtestület indokolt esetben eltérhet.

4.23.4 A felnőtt tagozat ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere

Az ellenőrzés és értékelés funkciója, hogy segítse a pedagógiai munkát és a tanulást. Míg az ellenőrzés mindig rövid távú vizsgálat, amely főként a hibákat, a szabályostól való eltérést keresi, addig az értékelés hosszabb távon szabályoz, és célja az objektív helyzetértékelés.

Az esti és levelező tagozaton történő mérés, értékelés a lehetőségekhez képest és a tagozat munkaszervezési jellegéből adódóan igazodik a mérés, értékelés általános elveihez és szabályaihoz.

- Az esti és levelező tagozaton úgy kell meghatározni az ott tanító tanároknak a tanmeneteket, hogy a tanulók legalább egy félévben 3 osztályzattal rendelkezzenek, ez a 3 osztályzat az alapja a félévi és év végi osztályzatoknak.
- Esti és levelező tagozaton negyed évente írásbeli vagy gyakorlati, illetve szóbeli vizsga van az adott tantárgy jellegéből adódóan. Akik nem tudnak megfelelő számú osztályzatot szerezni, azok számára ez kötelező. Akik megfelelő számú osztályzattal rendelkeznek, azok is élhetnek a negyedéves vizsga lehetőségével, elsősorban javító szándékkal.

4.24 A tanuló magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az aktuális évfolyam valamennyi tantárgyi követelményeinek legalább minimum szintű teljesítésével lehet magasabb évfolyamba lépni. A követelményeket a tantárgyi tervek tartalmazzák.

Egyes tantárgyakból - a jogszabályoknak megfelelően - az intézményvezető felmentést vagy halasztást engedélyezhet az osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és helyette szóveges értékelést adhat az alábbiakban: „jól megfelelt”, „megfelelt”, „nem felelt meg”.

Osztályozó vizsgát kell tennie azoknak a tanulóknak, akiket

- az iskola intézményvezetője felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, de nem mentette fel az értékelés alól;
- az iskola intézményvezetője engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;

- egy tanítási évben az elméleti órákból a lehetséges óránál többet mulasztott, és a nevelőtestület javaslata alapján tehet osztályozó vizsgát;

Csak a sikeres osztályozó vizsga után léphet magasabb évfolyamba az ilyen tanuló.

4.25 Előrehozott érettségi vizsga

Ha egy tanuló előrehozott érettségi vizsgát tesz, és ezáltal a tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette, akkor a sikeres érettségit követően a tantárgy óráinak látogatásai alól az intézményvezető kérelemre felmentheti.

4.26 Környezeti és egészségnevelési elvek

4.26.1 Környezetnevelési program

4.26.1.1 A környezeti nevelés alapelvei

A környezeti nevelés célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése. Távlabbról nézve a környezeti nevelés a természet – s benne az emberi társadalom – harmóniájának megőrzését, fenntartását célozza meg.

A környezeti nevelés legfontosabb értéktartalmai a fenntartható fejlődéssel, a jövő nemzedékek életminőségéhez fűződő jogaival, a bioszféra iránti felelősségünkkel kapcsolatosak, ezért hangsúlyosan erkölcsi-etikai irányultságúak, szokásokat formálnak.

A környezeti nevelés során felértékelődik a tantárgyak közötti integráció, a különböző tantárgyak ismeretkészletét összekapcsoló harmonizáló pedagógiai törekvés.

Fontos, hogy az iskolai élet mindennapjaiban a tanítási órákon kívül is érvényesüljön a nevelőintézmény egészének ökológiai kultúrája (pl.: hulladék újrahasznosítás, energiatakarékosság, természeti környezet megóvása).

4.26.1.2 A környezeti nevelés célkitűzései

Rendszerszemléletre nevelés

A tanulók képesek legyenek a tanórán szerzett ismereteiket összekapcsolni az élet valós ügyeivel, hogy önmaguk oldják meg a problémákat, azok összefüggéseit és önmaguk keressék az arra adható válaszokat. Ennek során el kell jutni odáig, hogy a tanulók képesek legyenek megérteni a fejlődés és környezet kérdéseinek összefüggő rendszerét.

Az alternatív problémamegoldó gondolkodás elsajátítása

Nem elég az egyes problémák és a közöttük lévő összefüggések felfedeztetése, ha nem alakul ki a tanulóknak az a képesség, hogy a problémákra válaszokat is keressenek. Fontos, hogy a lehetséges megoldások közül a leghatékosabbat találják meg.

A globális összefüggések megértése

A létező környezeti problémák mögött gazdasági, társadalmi problémák állnak, amelyek globális problémákká tevődnek össze. Fontos, hogy ne csak egyenként lássák ezeket a gondokat a tanulók, hanem azok gazdasági okait is megértsék. Legyenek képesek ezeket az okokat azonosítani saját környezetünkben és tanuljanak meg ezeket szem előtt tartva cselekedni.

A létminőség választásához szükséges értékek megmutatása

Környezetünk minősége, gazdasága, létminőségünknek alapvető meghatározója, mégsem tükröződik vissza gondolkodásukban automatikusan. Meg kell értetni a létminőséghez szükséges nem anyagi jellegű dolgok szerepét az életükben.

A létminőséghez tartozó viselkedési normák és formák kialakítása

Nem elegendő a szemléleti alapok megteremtése, arra is szükség van, hogy közösen fedezzük fel, hogy mit és hogyan tehetünk egyéni életünkben.

A természet, az élet a biológiai sokféleség jelentőségének megértése

Az ember a természet része, csak akkor van esélye a boldogulásra, ha együttműködik környezetével, és nem uralkodni akar felette, ami a természet törvényeinek megértését, az élet minden formájának elismerését feltételezi. Fel kell fedeztetni, hogy biológiai sokféleség nélkül nincs emberi létezés sem.

A szerves kultúra fontosságának megismertetése a fenntartható fejlődésben

Fontos annak belátása, hogy az ember történelme során nemcsak szembefordult környezetével, hanem számos esetben tudott azzal harmóniában élni. E harmonikus együttélés eredményeként alakult ki a szerves kultúra.

4.26.1.3 A környezeti nevelés lehetőségei

Hagyományos tanórai keretben

- A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. A műszaki órák keretén belül különösen sok alkalom nyílik a környezet és természetvédelem fontosságának hangsúlyozására. A kémiai technológiák és megmunkáló technológiák során alkalmazott anyagok kezelés tárolása, keletkezett hulladékok újrahasznosításának lehetőségei, az ipari hulladékok kezelése tárolása sok lehetőséget teremt környezetvédelmi problémák megbeszélésére.
- Az osztályfőnöki órák kiemelt témái közé tartozik minden évfolyamon az egészséges életmód, környezeti hatások, környezet és természetvédelem. Sok videofilm áll rendelkezésre, amelyek alkalmasak arra, hogy a természeti értékekre, azok védelmére irányítsuk a figyelmet. Az osztályfőnöki órák tematikájába környezeti témák megbeszélését, megvitatását is be kell illeszteni. Lehetőség van akár külső szakembereket is bevonni az óra sajátosságaiból adódóan a beszélgetésekbe. Lényeges különbség a többi tantárgyhoz képest, hogy az osztályfőnöki óra nem előre tervezett tananyag átadását szolgálja, hanem a tanulók aktuális problémáinak megfogalmazásában, véleményük, nézetük, álláspontjuk kifejtésében segít. Egyben hozzájárul az érdek- és érdeklődések kezelésének fejlesztéséhez is. Iskolai, lakóhelyi környezetünk állapota ehhez számtalan felvetést kínálhat, sőt együttes cselekvésre ösztönöz.

Tanórán kívüli programokon

- Évtizedes hagyománya van iskolánkban a természetjárásnak, túrázásnak.
- Iskolánkban minden osztály évente legalább egyszer egy-két vagy három napos kirándulást tervez és tesz. Ezek nagy része természeti környezetben zajlik. A természet értékeinek növény- és állatvilág értékeinek védelmét közvetítjük a gyermekeknek.

- Kapcsolatban vagyunk a Környezeti Nevelési Hálózat Országos Egyesülettel. A tőlük kapott anyagokból rendszeresen faliújságra tesszük a legérdekesebb cikkeket. Plakátok segítségével és az iskolarádióon keresztül megemlékezünk jeles napokról, mint a Föld Napja, Víz Világnap, Hulladékgyűjtési Nap, stb.
- Diákcsoportjaink az iskola egy-egy területének a rendjét és állapotát fenntartják.

Környezettudatos szemlélet kialakításában igen fontos területnek tartjuk a tanárok és iskolai dolgozók személyes példamutatását. Nagy figyelmet fordítunk az épületeinket körülvevő környezet védelmére. A tanulócsoporthoz az 50 óra közösségi munka keretében is részt vesznek ebben a programban. A hulladékok kezelésében is igyekszünk példát mutatni. Elemgyűjtő konténert és szelektív hulladékgyűjtést vezettünk be az iskola területén.

A veszélyes hulladékok gyűjtése, tárolása

A veszélyes hulladékok gyűjtésének, tárolásának, elszállításának rendjéről jogszabály (98/2001. (VI. 15.) Korm. számú rendelet) intézkedik.

- A tanműhelyben keletkezett veszélyes hulladékokat fedett, elzárt helyen tároljuk. A szilárd anyagokat nyitott-, a folyékony anyagokat zárt hordóban.
- Intézményünkben a fent idézett kormányrendelet előírásainak megfelelünk.
- A gyakorlati foglalkozások keretén belül is tanuló k figyelmét ráirányítjuk ezekre a problémákra.

Az energiahatékonyság

- A mosdókban víztakarékos csapok vannak.
- A folyosókon a tanítási órák idején csak a biztonsági világítás működik.
- Az energiatakarékosság céljából hőszigetelő borítást kapott az iskolaépület.
- Az ablakok cseréje során több rétegű nyílászárók kerültek mindenhová
- A tornacsarnok tetején napelemtáblák elektromos áramot termelnek

Fontosnak tartjuk a személyes példamutatást, mert a tanulók szemléletalkításában sokszor hatékonyabb más módszereknél.

4.26.1.4 Környezeti nevelési módszerek

Azok a módszerek kedveznek, amelyek aktivizálják, cselekvésre készítik, tevékenységre ösztönzik a tanulókat: együttműködő tanulási formák, páros, csoportos feladatok, észlelési, megfigyelési, mérési gyakorlatok. Az együttes siker lehetősége pozitív csoportélményt nyújt, a tanulásban való részvétel mind a személyiség, mind a közösség fejlődését segíti.

Kooperatív tanulási módszerek

- A környezet rendjét és fenntarthatóságát biztosító csoportos tevékenység (osztályok, tanulócsoporthoz az iskola egy-egy területének rendjét, állapotát fenntartják)
- Új ismeretekhez kapcsolódó kérdések megfogalmazása csoportosan
- Könyvtári adattári kutatás, adatbázis kezelés, adatfeldolgozás
- Problémafelvetéshez kapcsolódó páros és csoportos véleményformálás
- Egy téma különböző megközelítésű és nézőpontú feldolgozása
- Adatgyűjtés-feldolgozás és az eredményekről kiselőadás tartása
- Házi feladatok megvitatása a közös és eltérő válaszok vagy legérdekesebb részek tükrében
- Fogalmak, jelenségek, összefüggések, törvényszerűségek kollektív definiálása, pontosítása, tisztázása
- Szövegértelmezés, lényegkiemelés és annak megvitatása

- Információrögzítés együttműködéssel
- Követelmények megfogalmazása
- Problémamegoldó gyakorlat ötletrohammal, értékeléssel

A környezeti nevelés sajátos értékelési formái

Az értékmegőrzésre, az értékteremtésre és értékátadásra kell törekedni, a tanulók teljes személyiségét fejleszteni.

A környezeti neveléssel szembeni elvárások

- A tanárok rendelkezzenek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségi vonásokkal, amelyek a környezettudatosság és az együttélési morál alakítása során mintaként szolgálnak.
- Felkészülésüket hassa át az együttműködésre törekvés.
- Törekedjenek fenntartani az egyensúlyt a személyiség szabadsága és a munkavégzés rendje között.
- Szervezzék meg az egyéni és együttműködő tanulás formáit, biztosítsák a differenciálás lehetőségeit a képességek fejlesztésének folyamatában.
- A tevékenységek szervezése és koordinálása során biztosítsák:
  - a tanulói kíváncsiság megőrzését,
  - az aktivitás fenntartását és megerősítését,
  - a belső motivációs bázis fejlesztését,
  - az általános és különleges adottságok felismerését és fejlesztését,
  - a megismerő és rövid úton célravezető stratégiák felismerését, lehetőségeit,
  - a tanuló jogát véleményének megfogalmazására, a tévedésre, elgondolásainak módosítására, az új utak keresésére.

4.26.2 Egészségnevelési elvek

- Testi, pszichikai, szellemi szempontból egészséges fiatalok nevelése.
- Az egészséges életmód a harmonikus, erkölcsös és konstruktív életvitel rendjének kiépítése úgy, hogy ezek számukra alapértékké váljanak.
- Az ehhez szükséges ismeretek, készségek, attitűdök elsajátításának kialakítása.
- Elsődleges prevenció keretében az egészségvesztés megakadályozása; az egészség megőrzése, a specifikus betegségek kialakulásának megelőzése.
- A tanulók természetismeret órákon szerzett ismereteire támaszkodva, azokat tudatosítva a tanulóknak az ember és a környezet közötti kapcsolatot, azok hatékony kölcsönhatását.
- Megismertetni a tanulókkal az egészségre kedvező és káros tényezőket, a betegségmegelőzési módokat, eljárásokat, tudatosítani a tanulóknak az egészséges életmód szabályait, normáit, a pozitív beállítódásokat.
- Élethelyzetek, szituációk bemutatásával és elemzésével fejleszteni szemléletüket, viselkedési normáikat, erkölcsiségüket, önmaguk és mások iránti felelősségérzetüket.

4.27 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A tanulóknak joga és kötelessége képességei maradéktalan kibontakoztatása, és joga van személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely

biztosíthatja iskolai sikerességüket. Az esélyegyenlőséget biztosítani kell a szakképzéshez való hozzáférés esetében, a gyakorlati képzőhelyek kiválasztásában, a választható szakképesítések vonatkozásában, a hátrányos helyzetűek támogatásában.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztésében,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztésével,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulással,
- a differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésével,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosításával,
- környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakításával,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatásával és alkalmazásával a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelésével a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálásával,
- pályaválasztás segítségével,
- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

4.28 A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

4.28.1 Világnézeti – vallási nevelés

Iskolánk célja az, hogy

- tanulóinknak legyen biztos, alapos ismereteken nyugvó rendszerezett képük a világról, s ez legyen gondolkodásuk, cselekedeteik meghatározója;
- ha történeti alapokon nyugvó vallási közösség tagjai, ismerjék annak tanait, éljenek e közösségük egyetemes értékeken nyugvó elvei szerint, s vállalják is ezt;
- biztosítjuk az oktatók vallási és világnézeti semlegességét a nevelő-oktató munkában;
  - a világnézeti-vallási nevelés biztosítása érdekében az egyházi jogi személy által szervezett hitoktatást csak olyan módon lehet megszervezni, hogy az igazodjék a tanórai foglalkozások, kollégiumban pedig a kollégiumi foglalkozások rendjéhez.
  - az intézmény a hitoktatással kapcsolatos feladatok ellátása során együttműködik az egyházi jogi személyekkel;
  - az intézmény a rendelkezésre álló eszközökből biztosítja a hitoktatáshoz szükséges tárgyi feltételeket;
- iskolánk politikamentes, nem támogatjuk politikai szervezetek működését intézményünk falain belül, munkatársaink nem folytatnak politikai propagandát.

4.28.2 A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

Kriminológiai aspektusok

Alapvető célunk a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással kapcsolatos ismeretek oktatása terén az iskolában tanulók jogkövető magatartásának elősegítése, esetleges bűnelkövetésük megakadályozása, a felmerülő problémák, konfliktusok, krízisek kulturált és hatékony kezelése.

Napjainkban az iskola szerepét úgy szokták felvetni, hogy betölti-e a szükséges nevelő hatását, segít-e azokban a problémákban (érzelmi, szociális), melyek az iskolában megnyilvánulnak. A tünetek, zavarok, elváltozások minden életkorban más-más jellegűek, megnyilvánulásúak, más oki konstellációt tükröznek.

Kisgyermekkorban a szülői kapcsolatból való kiszakadás, az önállósodás, a kortárs csoportban az egyenrangú kapcsolatok alakítása és tartása jelentenek problémát, konfliktusforrást. Tízéves kor körül megjelennek a felnőtté válás problémái (felnőtt szerep, nemi szerep, identitástudat stb.). Gyakori jelenség, hogy a család nem köti meg eléggé a gyermeket, az iskola pedig nem integrálja kellőképpen a maga rendszerébe, ezért a szabadidő terén más kiscsoport hatása alá kerül, melyek általában az iskolai és családi kultúra értékeivel szemben állnak, és más viselkedési normákat közvetítenek. Devians értékeket próbálnak megvalósítani. Ez többé-kevésbé nyílt konfliktus formájában is megjelenik az iskolában.

A vázolt problémák fokozottan és halmozottan jelentkeznek a családi, anyagi, szociális gondokkal küzdő, hátrányos helyzetű illetve veszélyeztetett tanulók esetében.

Véleményünk szerint az iskolai devianciák megoldásait a nevelési-oktatási módszerek megfelelő alkalmazásával kell elérni és nem karhatalmi, rendőri módszerek segítségével.

Nem kérünk iskolarendőrt az iskola területére.

A bűnmegelőzés tartalmi elemei

Az iskolai nevelés-oktatásban szükséges a lélektani motívumokra, a helyes és követendő értékrend kialakítására, információnyújtásra, figyelemmel kísérésre, a beilleszkedési problémák csökkentésére fektetni a hangsúlyt.

A cél elérése érdekében megvalósítandó feladatok:

- A helyes értékrend átadása és kialakítása a tanulóknál.
- A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók folyamatos figyelemmel kísérése, jelzés az együttműködő segélyező szervezetek felé.
- Információnyújtás a legális (cigaretta, alkohol stb.) és illegális (kábitószerek) szerek használatának negatív hatásairól, következményeiről.
- A szabadidő hasznos és kulturált eltöltése alternatíváinak ismertetése és a lehetőségek biztosítása.
- Hátránykompenzáció a különböző problémákkal küzdő tanulók esetében.
- Az iskolai beilleszkedési problémák csökkentése, a pozitív társadalmi normák szerinti életvezetés elősegítése.
- Esetkezelés, folyamatos segítségnyújtás a tanulóknak és családjainak.
- Jogok és kötelezettségek ismertetése, tisztázása.
- A joghátrányok és jogkövetkezmények megismerésének elősegítése.

A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei

- Mentálhigiéné, krízis, erőszak, drog és bűnelkövetési, illetve áldozattá válás elleni előadások segítő szakemberek közreműködésével,
- Szoros és folyamatos együttműködés gyermekjóléti és családsegítő intézményekkel, szakszolgálatokkal, különböző civil szervezetekkel, alapítványokkal, hatósági szervekkel (rendőrség, ügyészség, bíróság),
- Személyiségfejlesztés,
- Közösségfejlesztés,
- Iskolapszichológus és szociális munkási feladatokat ellátó kollégák
- Drámapedagógiai eszközök.

4.29 A közösségi szolgálat

A nemzeti köznevelésről szóló törvény szerint az érettségi vizsga megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat teljesítése, amelyet első alkalommal a 2016. január 1. után érettségi vizsgára jelentkező tanulóknak kell igazolniuk.

Iskolánkban, a tanulók számára 9-13. évfolyamon arányosan elosztva szervezzük meg a közösségi szolgálat teljesítésére alkalmas tevékenységeket.

- A tevékenységi köröket a tanév elején a tanulók az osztályfőnökkel egyeztetve beszéljük meg.
- Az elvégzett feladatot az e-naplóban tartjuk nyilván.
- Az egyes tanévek végén adminisztráljuk a teljesített órákat.

4.30 A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök

A minimum feltételek folyamatos biztosítása. Ezek az eszközök folyamatosan jutnak el az egyes munkaközösségekhez. A különböző szakterületeken dolgozók esetenként együttesen használják az eszközöket. Az új eszközöket bevonják az oktatásba.

A könyvtár fejlesztése

- műszaki könyvállomány
- nyomdaipari szakkönyvtár
- kortárs- és ifjúsági irodalom

Egyéb iskolai programokhoz szükséges eszközök

- számítógépek internet hozzáféréssel;
- iskolarádió;
- sporteszközök, tornaterem, kondi terem, sportpályák;
- drogpreevenció programok, egészségmegőrző programok eszközei;
- projektorok;
- hangfalak;
- „okos” táblák;

A korszerűsítés során megnyilvánuló alapvető szempontok

- az idegen nyelv hatékony oktatását biztosító eszközök körének bővítése;
- számítógép használata;
- a kézikönyvtár fejlesztése;
- új szaktantermek kialakítása;
- új kommunikációs és információtechnikai eszközök alkalmazása;
- táv- és digitális oktatáshoz szükséges infrastruktúra.

Szakmai gyakorlat, szakmai elmélet

- mérőlaborok, mérőkörök, mérőeszközök fejlesztése;
- Szimulációs rendszerek bevezetése a szakképzésben;
- CNC gépek szoftver anyagának fejlesztése;
- mestervizsgáztatáshoz szükséges korszerű kéziszerszámok;
- informatikai kabinetek rendszeres fejlesztése;
- elektronikai kabinetek rendszeres fejlesztése;
- számítógéppel támogatott szakmai elméleti oktatás bevezetéséhez és fejlesztéséhez különböző tervező, kivitelező stb. szoftverek és további számítógépek beszerzése;
- demonstrációs, eszközök, modellek, megújítása;
- nyomdaipari eszközök fejlesztése;
- új szakmák bevezetéséhez szükséges feltételek megteremtése;
- táv- és digitális oktatáshoz szükséges infrastruktúra

4.31 Könyvtár

Az iskola három könyvtári egységgel rendelkezik. A könyvtárak feladata, az iskola pedagógiai programjában leírt nevelési-oktatási elvek segítése. A könyvtári egységek helye:

- Timót utca iskola – általános könyvtár
- Timót utca kollégium – általános könyvtár
- Tolnai utca iskola – általános könyvtár és nyomdaipari szakkönyvtár

A könyvtárak a pedagógiai cél elérése érdekében gyűjthetnek

- szépirodalmi műveket;
- szakmai kiadványokat;
- szakkönyveket;
- oktatással kapcsolatos kiadványokat;
- művészeti kiadványokat;
- zenei műveket;
- filmeket;
- rendszeresen megjelenő újságokat, folyóiratokat;
- a korábbiak közé nem besorolt kiadványokat.

A Tolnai utcai könyvtáregység speciálisan nyomdaipari kiadványok gyűjtésére specializálódott és közkönyvtári jellegű egység.

A könyvtár közreműködik a tanulók számára behozott tankönyvek, taneszközök elosztásában, szervezi az ingyenesen használható tankönyvek kiadását a tanulók részére. Ezek a tankönyvek úgynevezett tartós tankönyvek is lehetnek, amelyeket a rászorultak használatra kapnak meg és minden tanév végén el kell számolniuk velük.

A könyvtár közreműködik egyes tantárgyak oktatásában is elsősorban olyan témáknál, amikor az ismeretátadás metodikája, az ismeretszerzés eszközei és a könyvtárhasználat kerül szóba.

A könyvtárak további szerepe a tanulók internet hozzáféréseinek elősegítése a rendelkezésre álló eszközök függvényében.

5 Képzési Program

Az iskola szakmai programja a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (a továbbiakban Szt.) és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet figyelembevételével készült.

5.1 Az iskola szakképzési szerkezete

5.1.1 Technikumi oktatás

- Szakmacsoportos alapozó oktatás
  - informatika
  - gépészet szakmacsoportban
- Ágazati alapozó képzés:
  - informatika
  - távközlés
  - gépészet
  - épületgépészet
  - kreatív ágazatokban

5.1.2 Érettségire épülő képzéseink

- 5 0732 07 01 - Épületgépész technikus
- 5 0715 10 06 - Gépgyártás-technológiai technikus
- 5 0612 12 01 - Infokommunikációs hálózatépítő és -üzemeltető technikus
- 5 0613 12 03 - Szoftverfejlesztő és -tesztelő
- 5 0211 1611 - Nyomdaipari technikus (kiadványszerkesztő)

5.1.3 Szakképzés

- 4 0732 07 03 – Központifűtés- és gázhálózatrendszer-szerelő
- 4 0211 1612 – Nyomdász
- 4 0715 10 07 – Gépi és CNC forgácsoló

Felnőttképzés keretében

- CNC programozó
- Gáz- és hőtermelő berendezés-szerelő
- Hűtő-, klíma- és hőszivattyú berendezés szerelő

5.1.4 Felnőttoktatás a fent felsorolt szakmákban

A fenntartó engedélye alapján, a munkaerőpiaci igényeknek megfelelően alakítjuk a képzési kínálatot.

A felnőttoktatásban fokozatosan vezetjük be a fenti szakmákban, illetve egyéb képzési programban meghirdetett képzéseinket, legfeljebb 40%-ra lecsökkentett óraszámban is.

Az aktuális képzési kínálatunkat a honlapunkon és más felületeken tesszük közzé és hirdetjük.

5.1.5 A szakképzés óratervei

A szakképzés a 3. és 4. sz. mellékletben bemutatott óratervek alapján történik.

Az óratervek kialakításánál a szakképzési kerettantervben meghatározott szakmai tartalmat tekintettük elsődlegesnek, a szabadon hagyott időkeretet (az óraszám 20 %-át), az óraszám megnövelésére használtuk, új szakmai tartalmat nem építettünk be.

5.1.6 Tanulók mulasztására vonatkozó szabályok

A tanulók mulasztására vonatkozó szabályok a Szakképzési törvény alapján a Házi rendben vannak szabályozva.

5.1.7 Szakmai gyakorlati tárgy javítóvizsgájának különleges szabályai

A szakmai gyakorlati tantárgyra vonatkozó javítóvizsga szabályozása a Szakképzési rendelet 180.§-ának alapján a házi rendben van szabályozva.

A szakmai gyakorlati tantárgyak javítóvizsgájára való felkészülés megfelelő eszközök hiányában nem lehetséges, ezért javítóvizsgára csak olyan tanuló bocsátható, aki bizonyíthatóan felkészült. Ehhez a tanulónak kell felkészülési helyet, és a javítóvizsga előtt be kell mutatnia az igazolást a teljesített gyakorlati foglalkozásokról.

A teljesítendő gyakorlati foglalkozás a heti óraszám, megszorozva a tanítási hetek számával, tehát

- heti 1-2 órás gyakorlati tantárgy esetén: 35 óra (1 hét, azaz 5 nap),
- heti 3-4 órás gyakorlati tantárgy esetén: 70 óra (2 hét, azaz 10 munkanap).

Külső gyakorlati képzőhelyen tanuló szerződéssel rendelkező tanulónak a gyakorlati képzőhely által kiállított igazolást kell bemutatni.

A bizonyítványba bekerülő záradék:

„Az oktatói testület határozata: ..... tantárgyból ..... óra gyakorlat igazolása után javítóvizsgát tehet.”

5.2 Beszámíthatóság a szakképzésben

A Szt. 62. § alapján a tanuló előzetes szakirányú szakmai képesítése és szakirányú szakképesítése a tanulmányokba beszámítható a következők.

A szakképzés minden területén a beszámítást kérni kell az igazgatótól, aki azt a körülmények és a feltételek megvizsgálása után az alábbi kedvezményeket adhatja:

- rövidített idejű képzésbe bekerülés (ha az iskolának van éppen ilyen iskolarendszerű oktatása)
- egyes tantárgyak alóli felmentés;
- szakmai alapvizsga alóli felmentés;

5.2.1 A beszámítás alapja a szakképző iskolában

A beszámítást az igazgatótól kell kérni írásban a tanulmányok megkezdése előtt. A be kell mutatni és csatolni kell a beszámítás alapjául szolgáló dokumentumokat.

A beszámításnál az alábbiakat lehet figyelembe venni

- Közismereti tantárgyak alóli felmentés - Közismereti tantárgyakat tanult, és legalább a 10. évfolyamot befejezte vagy érettségizett.

- Szakmai tantárgyak alóli felmentés – korábban igazolhatóan a szakmai tantárgy tananyagát más képzésben, oktatásban tanulta és legalább elégséges osztályzatot kapott vagy a szakirányú felsőoktatásban szerzett diplomát.
- Gyakorlati foglalkozások alól – ha a tanuló igazolhatóan a képzés hosszának és az abban szereplő gyakorlati óraszámnak megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkezik.
- Az alapvizsga alóli felmentés – ha a fentieknek megfelelően a tanuló szakmai gyakorlattal rendelkezik.
- A beszámításnál az igazgató osztályozó vizsgát írhat elő.

5.2.2 Technikum 2/14, illetve 5/13 évfolyamára a beiratkozás feltételei

- Korábbi OKJ-s szakmarendszerben szakiránynak megfelelő szakközépiskolai érettségivel rendelkezik
- 160 órás összefüggő szakmai gyakorlat teljesítésének igazolása

5.2.3 Másodszakma megszerzésének feltétele

Az állam minden magyar állampolgár számára ingyenesen biztosítja két szakma megszerzésének lehetőségét. A szakképzési törvény változása miatt a 2020 előtt szerzett szakmák esetén is ingyenes a szakma megszerzése. 25 éves korig akár tanulói jogviszonyban is (nappali vagy esti iskolarendszerű oktatásban), 25 éves kor felett felnőttképzési jogviszonyban.

5.3 Szakmai képzés helyei és formái – duális képzés

Az iskolánkban oktatott szakmák képzésének feltételeit tudjuk biztosítani

5.3.1 Duális partnerek

A duális partnerek olyan gazdálkodó szervezetek, amelyek a szakképzési törvényben megszabott kereteknek megfelelően bizonyos szakmák vagy szakmacsoportok oktatására alkalmas infrastruktúrával rendelkeznek (tárgyi eszközök és szakképzett oktatók) és a területileg illetékes kamara engedélyével rendelkeznek.

5.3.2 Duális képzés

Duális képzésben csak a sikeres ágazati alapvizsga letétele után vehet részt a tanuló vagy felnőttképzésben résztvevő. A duális képzés esetén a tanuló a duális partnerrel szakképzési munkaszerződést köt (Szakképzési végrehajtási rendelet 250 §).

A duális képzés a duális partner által biztosított szakmai képzést jelenti.

Az iskola a tanév során félévente több alkalommal ellenőrzi a duális partner képzési munkájának megfelelőségét. Az ellenőrzés a duális partnerrel egyeztetett időpontban és helyen történik.

Az ellenőrzés során az iskola szakmai tanára által meghatározott feladatokat végez a tanuló. A feladatok egyúttal osztályzatot is jelentenek.

A továbbiakban a duális partnernél végzett munkavégzésre a Szakképzési törvény 84§-ának pontjai alkalmazandók.

- A kiskorú tanulót évente 45 nap, a felnőttet évente 30 nap szabadság illeti meg. A szabadságokat elsősorban az őszi, téli, tavaszi, nyári szünetekben egybefüggően kell kiadni.

- A duális képzőhely érettségi vizsgatárgyanként – az érettségi vizsga napját is beszámítva – négy munkanapra köteles a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt mentesíteni a munkavégzési kötelezettsége alól. A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakmai vizsga előtt a szakmai vizsgára való felkészülés céljából egy alkalommal legalább tizenöt munkanap egybefüggő felkészülési idő illeti meg, amelyet a szakképző intézményben kell eltölteni.

5.3.3 A duális képzés formái

A duális partnerekkel való együttműködés lehetőségeit az iskola működési rendje messzemenőig befolyásolja.

Az iskola vállalja, hogy iskolarendszerű oktatás esetén a tanítási hét napjaiból a duális képzésben résztvevő tanulókat egymás utáni napokon adja át a duális partnernek. A duális partneri napokat az iskola órarendje határozza meg és egy tanévre szól.

Közismeret nélküli képzés esetén a duális partnernél a munkavégzés tömbösítve is lehetséges, amelynek során a tanuló a duális partnernél hosszabb projekteken, összefüggő munkafeladatokban vehet részt.

A duális partnerekkel az iskola szakmai együttműködési megállapodást ír alá, amelyben a felek az alábbiakban megállapodnak.

Az iskola vállalja, hogy

- a tanulókat tájékoztatja a megállapodásban rögzített szakmai területeken a duális partner lehetőségéről;
- bemutatkozási lehetőséget biztosít tanévenként legalább egy alkalommal a duális partnernek;
- minden tanév elején tájékoztatja a partnert a duális partneri napokról, időszakokról;
- a duális partnert tájékoztatja a lehetséges duális képzési formákról;
- a duális partnert tájékoztatja a tanév iskolai rendezvényeinek időpontjáról;
- konzulensként oktatási, nevelési tanácsadóként rendelkezésre áll;
- ha a duális partner valamely anyagrész, szakmai terület oktatását nem tudja megfelelő módon megoldani, akkor azt képzési szolgáltatóként biztosítja a partner számára, ellenszolgáltatás fejében az iskolában.

A duális partner vállalja, hogy

- a Szakmai Program mellékleteként megadott szakmai tantervekben, óratervekben foglaltakat betartja, magára nézve kötelezőnek ismeri el;
- a projektoktatással összefüggő tevékenységet támogatja;
- az iskola által legalább két héttel jelzett iskolai rendezvényekre a tanulót elengedi;
- a szakmai ellenőrzésekhez a tanulót elengedi az iskolába vagy engedélyezi az ellenőrzést
- a tanuló iskolai közismereti vagy szakmai versenyeken való részvételét nem akadályozza, és kifejezetten segíti;
- az iskola házirendjét a munkavégzés sajátos feltételeinek figyelembevételével kötelezőnek ismeri el;
- az iskola pedagógiai elveit betartja;
- folyamatosan végzi a reá háruló, oktatással együtt járó adminisztrációs feladatokat (hiányzási jelentés, foglalkozások beírása, jegyek beírása).

5.3.3.1 Minden szakmai tartalmat a duális partner tanít meg

Ezt a formát abban az esetben választhatja a duális partner ha minden tárgyi eszközzel rendelkezik a szakma megtanításához, van megfelelő számú és képzettségű gyakorlati és elméleti oktatója, megfelelő oktatói gyakorlattal. Ebben az esetben a tanulók csak közismereti tárgyakat tanulnak az iskolában.

5.3.3.2 Szakmai gyakorlati órákat tanulnak a duális partnernél

Ilyenkor a dokumentumokban leírt szakmai elméleti- és közismereti tárgyakat az iskolában tanulja a tanuló, a szakmai gyakorlati tárgyakat a duális partnernél.

Ez általános a kis- és középvállalkozások esetén. Ilyenkor a szakképző képzés során általában heti két napot tud a partnernél tölteni a tanuló. A szakmai gyakorlatot a duális partnernél végzi, az elméleti tudnivalókat az iskola tanítja meg a tanuló számára.

Ilyen forma esetén gyakori eset, hogy a tanuló nem minden szakmai területet tud megtanulni a partnernél, ezért a szakmai vizsga előtt a minimálisnál hosszabb időre berendelhetjük a tanulót felkészítésre.

5.3.4 A szakképzési munkaszerződés, együttműködési megállapodás

Csak olyan duális partnerrel köthető szakképzési munkaszerződés, amely partnerrel az iskola együttműködési megállapodást kötött.

A Szakképzési törvényben leírtak alapján a szakmai alapvizsga sikeres letétele előtt a gyakorlati képzés az iskola tanműhelyeiben, laborjaiban zajlik.

A sikeres alapvizsgát letevő tanuló vagy felnőttképzésben oktató tanuló duális képzés keretében a szakmai vizsgáig duális partnernél a szakmai tanulási tevékenységet.

Mellékletek

6 A Szakmai Program mellékleteinek és függelékeinek rendje

A Szakmai Program mellékletei

1. sz. melléklet – A szakmai Program elkészítésének jogi alapjai
2. sz. melléklet – Középszintű érettségi vizsgák témakörei
3. sz. melléklet – Technikumi helyi óratervek
4. sz. melléklet – Szakiskolai helyi óratervek

1 sz. melléklet - A szakmai program elkészítésének jogszabályi és társadalmi háttere

- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről – MT.
- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről – SzT.
- 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról SzR.
- az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (V. 13.) Korm. rendelet,
- a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII.22.) Korm. rendelet,
- az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 8/A §
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény
- A Centrum alapító okiratában foglaltak
- Az egészségügyről szóló 1997. évi törvény
- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről
- 11/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- A 2013. évi I. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról
- 80/2013 OGY határozat - Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013-2020

2 sz. melléklet sz. melléklet - A középszintű érettségi vizsgák témakörei

1.1 Magyar nyelv

Ember és nyelv

- A nyelv mint jelrendszer
- Nyelv és gondolkodás
- A nyelv mint az egyén, illetve mint a közösség alkotása
- A beszéd mint cselekvés, a nyelv és a beszéd funkciói
- A nyelv diakron és szinkron változásainak jellemzése példákkal

Kommunikáció

- A kommunikációs folyamat tényezői és funkciói, ezek összefüggései a kifejezésmóddal
- A kommunikáció nyelvi és nem nyelvi kifejezőeszközei
- A kommunikáció formája: a szóbeliség és az írásbeliség
- A szövegfajták tartalmi és formai jellemzőinek kapcsolata a kommunikációs folyamattal
- A jel, jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelvi közlésben
- Az emberi kommunikáció nem nyelvi formái
- A vizuális és a nyelvi jel, a vizuális és a nyelvi kommunikáció
- A kommunikációs folyamat tényezői és összefüggésük megértése, bizonyítása beszédhelyzetek elemzésével, szövegértelmezéssel, szövegalkotással
- Példák a különböző közlésmódok kommunikációs funkcióira
- A közvetlen emberi kommunikáció néhány sajátosságja
- A mindennapi – nyilvános és magánéleti – élethelyzetek néhány tipikus kommunikációs konfliktusa és lehetséges feloldásuk
- A tömegkommunikáció hatása a nyelvre és a gondolkodásra

A magyar nyelv története

- A magyar nyelvrokonság főbb bizonyítékai
- A magyar nyelv történetének fő szakaszai
- Egy nyelvtörténeti korszak jellemzése
- A nyelvtörténet forrásai: kéziratos és nyomtatott nyelvemlékek
- A tihanyi apátság alapítólevele, a Halotti beszéd és könyörgés, az Ómagyar Mária-siralom főbb jellemzői
- A nyelvújítás mibenléte, történelmi, művelődéstörténeti háttere, hatása
- A mai magyar nyelvújítás néhány alapkérdése

Nyelv és társadalom

- A társadalom és területi nyelvváltozatok és a norma
- A főbb nyelvváltozatok, a nyelvi sztenderd, a köznyelv, a regionális köznyelv, a nyelvjárások és a csoportnyelvek
- A Magyarországon beszélt kisebbségi nyelvek megnevezése
- A kisebbségi nyelvhasználat, nyelvi kultúra társadalmi jelentősége
- A határon túli magyar nyelvhasználat főbb adatai, tendenciái
- A nyelvközösség helyzete és nyelvhasználatuk közötti összefüggés

- A tömegkommunikáció leggyakoribb műfajai és hatáskeltő eszközei
- Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre

A nyelvi szintek

- Szépirodalmi és köznyelvi szövegek hangtani, alak- és szótani, mondattani, jelentéstani elemzése
- Grammatikai ismeretek felhasználása a szövegek megértésében és különféle műfajú szövegek létrehozásában
- A beszéd, a beszédflow, a beszédhang, a hangképző szervek
- A magánhangzók és mássalhangzók rendszere, a hangok találkozási és helyesírásuk
- A morféimák, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalak felépítésében, a szószervezetek alkotásában
- A magyar helyesírás alapelvei
- A szófajok rendszere és a szóalkotás módjai
- Az alapszófajok, a viszonyzó és a mondatszók mondatbeli és szövegbeli szerepének értelmezése
- A mondat szerkezete
- A mondat jelentése
- A modalitás, a mondatfajták elemzése grammatikai és szemantikai eszközökkel
- Az egyszerű mondat részei, felépítése
- A szintagma mint nyelvi egység
- Az állítmány és az alany. A tárgy fajtái
- A határozók fogalma és fajtái, használatuk
- A jelzők fogalma és fajtái, használatuk
- A mondat az élőbeszédben és az írott nyelvben
- A mondat és a szöveg
- A mellérendelő összetett mondatok mint logikai-tartalmi viszonyok
- Az alárendelő összetett mondatok
- Sajátos jelentéstartalom a mellékmondatokban
- A többszörösen összetett mellékmondatok
- A szókincs változásának okai, a szókészlet rétegei
- A szóalkotás lehetőségei

A szöveg

- A szöveg egységének tényezői, feltételei, elsődleges és mögöttes jelentés
- A szöveg szóban és írásban
- A szöveget alakító tényezők
- A tájékoztató, kifejező, érvelő és felhívó funkciók
- A szöveg felépítése, egységei
- A szövegösszetartó erő
- A kontextuális jelentés
- A téma értelmezése mindennapi, tudományos, szépirodalmi szövegekben
- A mindennapi szövegvilágban való eligazodást lehetővé tevő pragmatikai ismeretek alkalmazása a szövegértésben és a szövegalkotásban
- A szóbeliség és az írásbeliség hatása a szövegformálásra és a szöveg előadására
- A szövegfonetikai eszközök és az írásjelek értelmes, kifejező alkalmazása
- A cél és a téma összefüggéseinek érvényesítése szóban és írásban
- A témaváltás felismerése és jelölése, bekezdések szerkesztése
- Az ismeretközvetítő CD-ROM és az internet intertextualitásának főbb jellemzői

- Az intertextualitás jelenségeinek értelmezése
- Szövegtípusok kommunikatív, szerkezeti nyelvi jellemzői
- A továbbtanuláshoz, ill. a munka világához szükséges szövegtípusok
- Ismeretterjesztő szövegek jellemzői
- A monologikus és a dialogikus szövegtípusok
- Ismeretterjesztő szövegek elemzése
- Publicisztikai és tájékoztató műfajok
- Az új közlésmódok társadalmi hatása

A retorika alapjai

- A retorika mint a meggyőzés művelete a gondolatközlésben
- A nyilvános beszéd, a közszereplés főbb nyelvi és viselkedésbeli kritériumai
- Az élőbeszéd fajtái
- A beszéd felépítése, a szövegszerkesztés lépései
- Az érvelés, az érvelés beszédhelyzete és eszközei
- A kulturált vitatkozás kritériumai, vita értelmezése
- Az írásbeli meggyőzés eljárásai, az érvelés műfajai
- Hitelesség hatás, meggyőzési szándék, a manipuláció felismerése és értékelése,
- A spontán megnyilatkozás és a megtervezett szöveg különbsége
- A témajelölő cím mint a globális kohézió eszköze
- Az összefoglalás funkciója és típusai

Stílus és jelentés

- A nyelvi jelek csoportjai a mindennapi nyelvhasználatban, szaknyelvben és a szépirodalomban
- A stílusjelenségek felismerése, értelmezése, értékelése
- A nyelvi jelek csoportjai a hangalak és a jelentés viszonya alapján
- A szóhasználati jelentés alapjai
- Egynyelvű szótárak
- Az állandósult szókapcsolatok, szokványos kifejezésmódok stílusértéke
- A stílus szerepe a jelentésteremtésben
- A stílust létrehozó nyelvi és kommunikációs tényezők értelmezése
- A képszerűség stíluseszközei és hatása
- Az eufémizmus, evokáció, anakronizmus, állandó jelző, archaizálás felismerése, értelmezése
- A szövegrendezés stílushatásának felismerése, értelmezése
- Tipikus kommunikációs helyzetekben létrejövő, jellemző beszélt és írott nyelvi közlésmódok
- A társalgási stílus ismérvei, minősége
- A közélet szinterei, a közéleti és a hivatalos stílus kritériumai, kötöttségei
- Publicisztikai stílus jellemzői
- Objektivitás és szubjektivitás a tömegkommunikációban
- Tudományos és szakmai stílus sajátosságai
- Nem irodalmi és szépirodalmi szövegek stílusának összehasonlítása
- Stílustörténeti összehasonlítások

A szöveg

- A szöveg egységének tényezői, feltételei, elsődleges és mögöttes jelentés
- A szöveg szóban és írásban
- A szöveg felépítése és egységei - külső körülmények: szövegméret, megjelenés
- A szövegösszetartó erő: jelentésbeli és grammatikai kapcsoló elemek
- A szóbeliség és írásbeliség hatása a szövegformálásra és a szöveg előadására
- Az intertextualitás jelenségeinek értelmezése irodalmi és nem irodalmi szövegekben

Szövegtípusok kommunikatív, szerkezeti, nyelvi jellemzői

A publicisztikai és a tájékoztató műfajok, valamint az elektronikus média hagyományos és új közlésmódja

A retorika alapjai:

- A nyilvános beszéd, a közszereplés főbb nyelvi és viselkedésbeli kritériumai
- Az érvelés, az érvelés beszédhelyzete és eszközei
- A spontán megnyilatkozás és a megtervezett szöveg különbsége

Stílus és jelentés:

- Stílusjelenségek felismerése, értelmezése és értékelése
- A stílus szerepe a jelentésteremtésben
- A stílust létrehozó nyelvi és kommunikációs tényezők értelmezése
- A képszerűség stílus eszközei és hatása: képek, képrendszerek felismerése
  - A szövegrendezés stílushatásának felismerése, értelmezése: az egyszerűbb alakzatok fajtái és hatásuk
  - Tipikus kommunikációs helyzetekben létrejövő, jellemző beszélt és írott nyelvi közlésmódok: a stílusrétegek
  - A stíluskorokról, stílusirányzatokról szerzett ismeretek felhasználásával stílustörténeti összehasonlítások - példák alapján

1.2 Irodalom

- Petőfi Sándor
- Arany János
- Ady Endre
- Babits Mihály
- Kosztolányi Dezső
- József Attila - teljes pályája

- Balassi Bálint,
- Csokonai Vitéz Mihály,
- Berzsenyi Dániel,
- Kölcsey Ferenc,
- Vörösmarty Mihály,
- Mikszáth Kálmán,
- Móricz Zsigmond,
- Radnóti Miklós,
- Illyés Gyula - néhány műve

- Zrínyi Miklós,
- Jókai Mór,
- Krúdy Gyula,
- Karinthy Frigyes,
- Németh László,
- Örkény István
- Pilinszky János,
- Ottlik Géza,
- Weöres Sándor,
- Nemes Nagy Ágnes,
- Márai Sándor - jellegzetes művei

- Esterházy Péter
- Sütő András,
- Parti Nagy Lajos,
- Varró Dániel
- Gerlóczy Márton
- és mások - a kortárs irodalomból

- Biblia,
- Homérosz,
- Romantika,
- A századvég modernség- a világirodalomból

- Szophoklész,

- Shakespeare,
  - Moliere,
  - Katona József,
  - Madách Imre - a drámatörténetből
-
- A film és az irodalom kapcsolata,
  - A krimi,
  - A szórakoztató irodalom,
  - A képregény,
  - A mítosz, a mese
-
- A város peremének irodalma
  - A Nemzeti Színház

A munkaközösség döntése alapján a kortárs alkotók és az utolsó két témakör témáinak sora bővíthető.

1.3 Történelem

TÖRTÉNELEM SZÓBELI ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra, pénzügyi és gazdasági ismeretek

- A középkori gazdaság
- Gazdasági reformok és várospolitikai az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond korában
- A földrajzi felfedezések
- Az ipari forradalmak és hatásai
- Gazdaságunk a dualizmus korában
- A háztartás pénzügyei

Népesség, település, életmód

- A középkori város
- Magyarország demográfiai változásai a XVIII. században
- Magyarország társadalma és etnikai viszonyai a dualizmus korában
- Életmód és mindennapok a Kádár-korszakban

Egyén, közösség, társadalom, munkaügyi ismeretek

- Az iszlám
- A középkori magyar királyság megteremtése
- Hunyadi Mátyás
- A reformáció és ellenreformáció Európában és Magyarországon
- A reformmozgalom kibontakozása, fő kérdései
- A Rákosi-korszak Magyarországon
- A munkaviszonyhoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek

Politikai berendezkedések a modern korban

- A magyarországi rendszerváltás tartalma és következményei
- Az 1956-os forradalom és szabadságharc
- A politikai intézményrendszer főbb elemei Magyarországon
- Az Európai Unió alapelvei, intézményei és működése

Politikai intézmények, eszmék, ideológiák

- Az athéni demokrácia
- Magyarország a XVIII. századi Habsburg Birodalomban
- Az 1848. évi polgári forradalom és a szabadságharc
- A kiegyezés előzményei és tartalma
- A sztálini diktatúra
- A náci Németország legfőbb jellemzői

Nemzetközi konfliktusok és együttműködés

- A magyarországi tatárjárás és az ország újjáépítése
- Magyarország két, majd három részre szakadása
- Az első világháború jellege, jellemzői, békerendszerek
- Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása (Trianon)
- A hidegháború

Szabad témakör

Az egyes résztémák a tantárgy jellegéből adódóan más témaköröknél is szerepelhetnek.

1.4 Angol nyelv

1. Personal connections, family
  - a. Describe yourself
  - b. Family life, connections
  - c. Daily routine in the family
  - d. Housework and mending
2. Man and society
  - a. Describe your best friend
  - b. How do you choose your friends?
  - c. Teenager's life
  - d. Holidays and celebrations in the family society
  - e. Shopping and services
  - f. Clothing and fashion
3. Our environment
  - a. Housing; compare a house and a flat
  - b. Compare life in the country, in towns and cities
  - c. Plants and animals in our environment
  - d. What can we do to serve our environment?
  - e. Weather
4. School
  - a. My school; describe the subject and organization of your school
  - b. Role and importance of foreign language learning
5. World of work
  - a. What do you want to do after leaving school?
  - b. Do you usually work in summer?
6. Way of life
  - a. Daily routine
  - b. Food and drink at home and out
7. Illnesses, treatments, medical service
8. Leisure time, entertainment
  - a. Free time activities and hobbies
  - b. Going to theatres, cinemas, concerts and exhibitions
  - c. Sports, favourite sports, doing sports
  - d. Reading, using a computer, the Internet and watching the means of mass media
9. Travelling, tourism
  - a. Describe the difference between private and package travelling

10. Means of transport and public transportation; traffic in town

11. Holidays at home and abroad

12. Science and Technology

a. Everyday science and it means

1.5 Német nyelv

Persönliches

- Angaben zur Person, Lebenslauf, Kindheit
- Familienmitglieder, Verwandte, Familienleben

Der Mensch und die Gesellschaft

- Freundenzirkel und Bekannte, Charakterisierung
- Familienfeste
- Kleidung, Mode
- Einkäufe, Geschäfte
- Dienstleistungen

Unsere nächste Umwelt

- Unser Haus, unsere Wohnung
- Haushalt, Hausarbeiten
- Wohnen in der Stadt und auf dem Lande
- Budapest
- Die Jahreszeiten, das Wetter

Die Schule

- Unsere Schule, Mitschüler
- Lernen, Unterrichtsfächer, Stundenplan
- Deutschlernen / die deutsche Sprache / Dialekte

Die Welt der Arbeit

- Berufswahl, Zukunftspläne

Lebensweise

- Tagesablauf, Tageseinteilung
- Gesunde Ernährung, Mahlzeiten, Essgewohnheiten
- Sport, Körperpflege
- Krankheiten, beim Arzt

Freizeit und Erholung

- Hobbys
- Bücher, Zeitungen, Bibliothek
- Kino, Fernsehen, Rundfunk, Videothek

Reisen, Tourismus

- Stadtverkehr, öffentliche Verkehrsmittel
- Inlandreisen, Ungarn
- Deutschland
- Österreich
- Die Schweiz
- Reise durch die Europäische Union

1.6 Matematika

- Logika
- Halmazelmélet
- Kombinatorika
- A számfogalom kialakulása
- Számelmélet
- Számrendszerek
- Algebrai kifejezések, műveletek
- Hatványozás, gyökvonás
- Logaritmus
- Egyenletek, egyenlőtlenségek
- Egyenletrendszerek, egyenlőtlenségrendszerek
- Függvények
- Függvények grafikonjai
- Függvények elemzése
- Függvénytranszformációk
- Sorozatok
- Elemi geometria
- Nevezetes ponthalmazok
- Síkgeometria
- Kör
- Térbeli alakzatok
- Kerület-, terület-, felszín- és térfogatszámítás
- Vektorok
- Trigonometria
- Koordinátageometria
- Leíró statisztika
- Valószínűségszámítás
- Matematikai statisztika

1.7 Biológia

A, altétel: gyakorlat

1. Egy egyszerű laboratóriumi vizsgálat elvégzése:

- növényi és állati szövetek vizsgálata mikroszkóppal (kész metszet vizsgálata)
- fehérjék kicsapódását bemutató kísérlet elvégzése
- keményítő kimutatása jóddal
- lombosmoha vizsgálata
- pulzus- és vérnyomásmérés
- térdreflex kiváltása
- a vakfolt és a térbeli tájékozódás vizsgálatát bemutató kísérlet elvégzése

vagy

2. Egy növény-, ill. állatfaj meghatározása, morfológiai jellemzése és ökológiai igényeinek jellemzése a Növényismeret, ill. az Állat ismeret című könyv segítségével vagy több növény-, ill. állatfaj összehasonlítása megadott szempontok alapján

vagy

3. Egy nemzeti park, természetvédelmi terület, ill. valamilyen életközösség élővilágának jellemzése képek és az Állat ismeret, ill. a Növény ismeret című könyv segítségével

(A terepgyakorlaton megismert Nemzeti Parkok: Duna-Ipoly-, Kiskunsági-, Balaton-felvidéki Nemzeti Park; Magyarország jellemző növénytársulásai)

B, altétel: elmélet

1. Környezetvédelem

- korunk globális problémái (túlnépesedés, globális felmelegedés, ózonlyuk, savas esők, talajpusztulás, sivatagosodás, vízkészletek szennyezése és csökkenése, erdőirtás, génpiszkálás, sokféleség csökkenése), részletesen a túlnépesedés
- levegőszennyezés: a levegő összetétele, a főbb szennyező anyagok és eredetük, hatásuk a környezetre és az élővilágra, részletesen: a savas esők
- a globális klímaváltozás (a szén-dioxid és az üvegházhatás, a kibocsátás növekedésének okai, következmények és megoldások)
- hulladékgazdálkodás: a hulladék fogalma, típusai, a hulladékok ártalmatlanításának lehetőségei, veszélyei és következményei, a hulladékmennyiség csökkentésének lehetőségei, újrahasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés
- energiaforrások, energiatakarékosság: az energiaforrások típusai, ezek használatának előnyei és hátrányai, hatásuk a környezetre és az élővilágra, energiatakarékos életmód

vagy

2. Az ember egészsége

- a bőr felépítése, funkciói, ápolása és védelme, a napozás előnyei és hátrányai; mitesszer, pattanás
- a mozgás szervrendszer felépítése, egészsége és betegségei: a rendszeres testmozgás és az egészség kapcsolata; a mozgáshiányos életmód következményei; a csontszövet és a csontok felépítése, a csontösszetétel változása az életkorral; gerincferdülés, lúdtalp, csontritkulás
- az egészséges táplálkozás: tápanyagok, vitaminok, ásványi anyagok (részletesen: A-, C-vitamin, kalcium, vas: előfordulásuk, hiányos és túlzott fogyasztásuk következményei), az egészséges

táplálkozás ismérvei, vegetáriánus táplálkozás, elhízás, fogyókúra; a fog felépítése, típusai, száma, fogszuvasodás

- a légzőszervrendszer felépítése, megbetegedései: asztma, tüdőgyulladás, TBC; a dohányzás; a légzőmozgások; a gége
- a keringési rendszer felépítése, rendellenességei, a vér összetétele, a vörsejtek számának eltérése a normálistól (vérszegénység, vérékenység, gyulladás, leukémia); magas vérnyomás, érelmeszesedés, infarktus, trombózis
- az immunrendszer működése: vírus és baktérium okozta megbetegedések, az immunvédekezés lépései, láz, antibiotikumok, az immunitás típusai, védőoltások; a vércsoportok (ABO, Rh), a véradás szabályai, a vércsoportok öröklődése, allergia
- az idegrendszer egészsége és betegségei: a szem rendellenességei (fénytörési hibák, szürke- és zöldhályog), a drogok és az alkohol hatása a szervezetre, fogyasztásuk következményei
- a hormonrendszer egészsége és betegségei: a pajzsmirigy és a golyva, a hasnyálmirigy és a cukorbetegség, a mellékvesekéreg és a férfi nemi hormonok, doppingerek
- családtervezés: az áldott állapot létrejötte, jelei, életmódbéli változások, embrionális fejlődés, szülés, szoptatás, a nem öröklődése, fogamzásgátlás, terhesség megszakítás, meddőség, nemi úton terjedő betegségek, részletesen: AIDS
- öröklődés: családfaelemzés, egy betegség örökléstípusának megállapítása, a betegség kialakulásának esélyei az utódokban, genetikai tanácsadás, apasági vizsgálat, rák

1.8 Kémia

- Atom felépítése, elektronszerkezete
- Periódusos rendszer
- I rendű és II rendű kémiai kötések
- Anyagi halmazok: egykomponensű, többkomponensű anyagi rendszerek
- Kristályrács típusok
- Oldás folyamata és energiaviszonyai
- Oldatok koncentrációja
- A kémiai reakciók energiaviszonyai, reakcióhő, képződéshő
- Reakcióvesztés és a kémiai egyensúly
- Sav-bázis reakciók
- Oldatok kémhatása, pH
- Redoxi reakciók
- Elektromos áram és a kémiai átalakulás kapcsolata: galvánelem, elektrolízis mennyiségi viszonyai
- Nem fémes elemek és vegyületeik
- Fémek általános jellemzése, ötvözetek, korrózió
- Fémes elemek és vegyületeik
- Szénhidrogének: telített-, telítetlen-, aromás szénhidrogének
- Hidroxi vegyületek: alkoholok, fenolok
- Oxovegyületek: aldehidek, ketonok
- Karbonsavak
- Észterek
- Nitrogéntartalmú szerves vegyületek: aminok, amidok
- Nitrogéntartalmú heterociklusos vegyületek
- Szénhidrátok
- Aminósavak és fehérjék
- Műanyagok természetes alapú és szintetikusán előállított műanyagok
- Energiaforrások: hagyományos, megújuló és alternatív
- természetes vizek keménysége, vízlágyítás, víz élettani szerepe

1.9 Földrajz témakörök

1.9.1 Első változat

- 1, a, A Föld, mint égitest
b, A népesedési folyamat
- 2, a, A térkép
b, Japán gazdasága
- 3, a, A Föld gömbhéjas szerkezete
b, A településtípusok
- 4, a, A lemeztectonika
b, A Föld népessége
- 5, a, A vulkanizmus
b, Európa természetföldrajza, Magyarország földrajzi helyzete Európában
- 6, a, A kőzetek csoportosítása
b, Magyarország gazdasági rendszerváltása
- 7, a, A tengervíz
b, Hazánk idegenforgalma
- 8, a, A tavak
b, Magyarország:Alföld
- 9, a, A felszíni vízfolyások
b, A világgazdaság(centrum,periféria)
- 10, a, A légkör
b, A világgazdaság globalizációja
- 11, a, Az általános légkörzés
b, Nemzetközi szervezetek
- 12, a, A levegő felmelegedése
b, Magyarország népessége
- 13, a, Földtörténet
b, Az Európai Unió
- 14, a, A földrajzi övezetesség
b, Az ipar fejlődése
- 15, a, A trópusi övezet
b, A világ energiagazdasága
- 16, a, Amerika természetföldrajza
b, Hazánk mezőgazdasága

Mellékletek

- 17, a, Európa felszínformái
  - b, A kőolaj országai
- 18, a, Magyarország felszín alatti vizei
  - b, A geoszférák
- 19, a, A víz körforgása, világtengerek jellemzése
  - b, Kína gazdasága
- 20, a, A világtengerek mozgásai
  - b, Magyarország gazdasági helyzete

1.9.2 Második változat

- 1, a, A Föld, mint égitest
  - b, A népesedési folyamat
- 2, a, A térkép
  - b, Japán gazdasága
- 3, a, A Föld gömbhéjas szerkezete
  - b, A településtípusok
- 4, a, A lemeztectonika
  - b, A Föld népessége
- 5, a, A vulkanizmus
  - b, A magyar nemzet
- 6, a, A kőzetek csoportosítása
  - b, Magyarország gazdasági rendszerváltása
- 7, a, A tengervíz
  - b, Hazánk idegenforgalma
- 8, a, A tavak
  - b, Magyarország közlekedése
- 9, a, A felszíni vízfolyások
  - b, Ausztria gazdasága
- 10, a, A légkör
  - b, A világgazdaság globalizációja
- 11, a, Az általános légkörzés
  - b, Nemzetközi szervezetek
- 12, a, A levegő felmelegedése
  - b, Magyarország népessége
- 13, a, Talajtípusok

Mellékletek

- b, Az Európai Unió
- 14, a, A földrajzi övezetesség
  - b, Az ipar fejlődése
- 15, a, A trópusi övezet
  - b, A világ energiagazdasága
- 16, a, Amerika természetföldrajza
  - b, Hazánk mezőgazdasága
- 17, a, Európa felszínformái
  - b, A kőolaj országai
- 18, a, Magyarország felszín alatti vizei
  - b, A geoszférák környezeti problémái
- 19, a, A Kisalföld
  - b, Kína gazdasága
- 20, a, Az Északi-középhegység
  - b, A túlnépesedés

1.10 Informatika

- Az informatika története
- Számrendszerek
- Informatikai alapfogalmak
- A szerzői jog, az informatikával kapcsolatos jogi- és etikai kérdések
- A Neumann elvű számítógépek felépítése, hardver ismeretek
- Egy grafikus operációs rendszer felépítése, kezelése
- Programok indítása
- Könyvtár- és fájlkezelés
- Segédprogramok használata
- Helyi hálózati szolgáltatások használata
- Grafikai programok használata
- Szövegszerkesztés
- Táblázatkezelés
- Prezentációkészítés
- Adatbázis-kezelés
- Könyvtárhasználat
- Internetes szolgáltatások használata
- Információkezelés
- Internetes honlap készítése
- Elektronikus levelezés
- Számítógépes vírusok

1.11 Testnevelés

Elméleti ismeretek

- A magyar sportsikerek
- A harmonikus testi fejlődés
- Az egészséges életmód
- Testi képességek
- Gimnasztika
- Atlétika
- Torna
- Ritmikus gimnasztika
- Küzdősportok, önvédelem
- Úszás
- Testnevelés és sportjátékok
- Természetben űzhető sportok

Gyakorlati ismeretek

- Gimnasztika
- Atlétika
- Futások
- Ugrások
- Dobások
- Torna
- Talajtorna
- Szekrényugrás
- Felemáskorlát
- Gerenda
- Ritmikus gimnasztika
- Gyűrű
- Nyújtó
- Korlát
- Küzdősportok, önvédelem
- Úszás
- Testnevelés és sportjátékok
- Kézilabda
- Kosárlabda
- Labdarúgás
- Röplabda

1.12 Gépészeti alapismeretek

- A műszaki ábrázolás alapelvei, síkmértani szerkesztések
- Vetületi ábrázolások
- Metszetek, csonkított testek, kiterítések ábrázolása
- Axonometrikus ábrázolás, áthatások szerkesztése
- Felvételi vázlat készítése, méretezések
- Gépelemek és gépalkotórészek ábrázolása, különleges és egyszerűsített ábrázolások
- Tűrések, illesztések, területi érdekesség
- Az anyagok csoportosítása, tulajdonságai
- A fémek kristályos szerkezete, ötvözés
- Állapotfóbiák, hőközlési diagramok és alkalmazásuk
- A technikai fémek és ötvözeteik tulajdonságai, szabványaik
- Statikai alapismeretek. Erők, erőrendszerek tartószerkezetek
- Szilárdságtani ismeretek. Igénybevételek, méretezések
- Korróziós jelenségek, újrahasznosító eljárások
- Anyagvizsgálati eljárások
- Gépelemek fajtái, anyagai, méretezésük, alkalmazásuk
- Forrasztás, hegesztés, ragasztás technológiája
- Mechanikai hajtások és mozgásátalakítók
- Forgácsoló, alakító és különleges megmunkáló technológiák
- CNC vezérlésű megmunkálógépek
- A villamos hálózat jellemzői
- Villamos áramköri elemek fajtái, működése
- Munkavédelmi követelmények és szabályok a gépészetben
- A környezetvédelem szerepe a gépészetben
- Környezetvédelmi technológiák és berendezések

1.13 Épületgépészet alapjai

- Minőségbiztosítás
- Csövek, csőkötések, rögzítések, kompenzátorok. Elzáró- és szabályzó szerelvények
- Korrózióvédelem. Hőszigetelés. Zaj- és rezgéscsillapítás
- Előregyártás. Szerelőipari kisgépek
- Hegesztés. Hegesztési eltérések és vizsgálatuk
- Folyadékszállító munkagépek
- Ventilátorok. Hűtőgépek és hőszivattyúk. Kompresszorok
- Áramlástan alapismeretek. Gázok és folyadékok áramlásának alaptörvényei
- A víz tulajdonságai és vízkezelés
- Épületek vízellátása közmű-hálózatról. Vízmérők
- Épületek vízellátása közmű-hálózat nélkül
- Használati melegvíz-termelés. Hőcserélők
- Vízellátás és csatornázás berendezési tárgyai
- Csatorna-hálózat épületen belül és kívül
- Éghető gázok jellemzői
- Gázok szállítása és elosztása
- Épületek gáz-bekötővezetéke és gázhálózata. Gázmérők
- Gázégők
- Gázüzemű berendezések biztonsági-, szabályzó-, záró-, gyújtó-, érzékelő- és beavatkozó szerkezetei
- Háztartási gázkészülékek
- Gázkazánok és gázkazánházak
- Hőterjedés módjai. Fűtési hőszükséglet-számítás. Hőleadók
- Tüzeléstechnikai alapfogalmak, tüzelőanyagok. Kémények
- Szivattyús melegvíz-fűtések felépítése és biztonsági berendezései
- Természetes szellőzés és mesterséges szellőztető rendszerek

1.14 Informatikai alapismeretek

- Az informatika története
- Számrendszerek, matematikai logika
- Informatikai alapfogalmak
- A Neumann elvű számítógépek felépítése, hardver ismeretek
- A szerzői jog, az informatikával kapcsolatos jogi- és etikai kérdések
- Operációs rendszerek használata, felépítése, kezelése
- Könyvtárkezelés, fájlok keresése, fájlkezelés
- Segédprogramok használata
- Az operációs rendszer és egyéb szoftverek telepítése
- Helyi hálózati szolgáltatások használata
- Számítógépes grafika
- Szövegszerkesztés
- Táblázatkezelés
- Prezentációkészítés
- Adatbázis-kezelés, az SQL nyelv
- Könyvtárhasználat
- Internetes szolgáltatások használata
- Internetes honlap készítése
- Elektronikus levelezés
- Számítógépes vírusok
- Programozási alapismeretek
- Algoritmusok
- Adatszerkezetek
- Programozási tételek
- Első programozási nyelv
- Második programozási nyelv
- Hibakeresés, tesztelés, hatékonyság
- Objektum-orientált programozás
- Elektronika
- Műszaki informatikai alkalmazások használata

1.15 Nyomdaipari alapismeretek

- A műszaki pályák világa
- Anyagismeret
- A műszaki ábrázolás alapjai
- A nyomdászat története
- Mértékrendszerek, számítások
- Nyomdaipari anyagismeret (alkalmazott anyagok)
- Színtan alapjai
- Nyomdaipari anyagismeret (nyomdafestékek, fényérzékeny anyagok, a digitális nyomtatás anyagai)

Legitimációs záradékok

A pedagógiai program hatálybalépésének időpontja: 2020. szeptember 01.

A pedagógiai programot az iskola honlapján és a tagintézményvezető irodájában lehet megtekinteni. A pedagógiai program felülvizsgálatára a jogi környezet változását követő tanév kezdete előtt vagy a nevelőtestület legalább 50%-ának a kérésére kerül sor.

A diákönkormányzat a pedagógiai programban megfogalmazottakkal egyetért.

Budapest, 2020. augusztus 31.

.....

DÖK-elnök

A Szülői szervezet a Pedagógiai Program módosításával egyetért.

Budapest, 2020. augusztus 31.

.....

Szülői Szervezet vezetője

Az iskola nevelőtestülete a Pedagógiai Programot 2020. augusztus 31-én megtárgyalta és elfogadta.

A nevelőtestület által elfogadott Pedagógiai Programot jóváhagyom.

Budapest, 2020. augusztus 31.

.....

Fábián Zoltán

tagintézményvezető

Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Jelen pedagógiai programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében az alábbi, a fenntartóra többletkötelezettséget telepítő rendelkezések

.....
.....
.....
.....
.....

(fejezet és címmegjelölések)

vonatkozásában a(z) ..... (fenntartó hivatalos megnevezése) mint az intézmény fenntartója egyetértési jogkört gyakorolt. Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult *szerve/vezetője* az pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: ....., ... év ..... hónap ..... nap

.....
fenntartó képviselője